

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

88'inci Birleşim 11 Mayıs 2016 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	382
II.- GELEN KÂĞITLAR	387
III.- YOKLAMALAR	388, 389
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	389
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>389:393</i>
1.- Siirt Milletvekili Kadri Yıldırım'ın, 15 Mayıs Kürt Dil Bayramı'na ilişkin gündem dışı konuşması	389:390
2.- Sivas Milletvekili Ali Akyıldız'ın, Aleviliğe ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararına ilişkin gündem dışı konuşması	390:392
3.- Kilis Milletvekili Mustafa Hilmi Dülger'in, son günlerde Kilis'te meydana gelen patlamalar ve bazı grupların bu patlamaları provoke ettiği iddialarına ilişkin gündem dışı konuşması	392:393

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR**393, 405, 422, 441**

- 1.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Kilis Milletvekili Mustafa Hilmi Dülger'in yaptığı gündem dışı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 393:394
- 2.- Mersin Milletvekili Ayтуğ Atıcı'nın, Kilis Milletvekili Mustafa Hilmi Dülger'in yaptığı gündem dışı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 394:395
- 3.- Kilis Milletvekili Mustafa Hilmi Dülger'in, Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 395
- 4.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 405
- 5.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün yaptığı açıklaması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 405:407
- 6.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in yerinden sarf ettiği bazı ifadeleri sırasında CHP Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması 407:408
- 7.- Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 408:409
- 8.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 410:411
- 9.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 411
- 10.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Kocaeli Milletvekili Zeki Aygün'ün HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 422:423
- 11.- Kocaeli Milletvekili Zeki Aygün'ün, Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 423:424
- 12.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Kocaeli Milletvekili Zeki Aygün'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 424

- 13.- Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün, Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 425:426
- 14.- Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 426:427
- 15.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün yerinden sarf ettiği bazı ifadeleri sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 427:428
- 16.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, Gaziantep Milletvekili Şamil Tayyar'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 441

VI.- AÇIKLAMALAR**396, 428, 440, 469**

- 1.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulunun Panama belgeleriyle ilgili harekete geçip geçmediğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 396
- 2.- Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu'nun, 13 Mayıs 2014'te Soma'da meydana gelen faciada yaşamlarını yitiren işçileri rahmetle andığına ve iş cinayetlerinin son bulmasını dilediğine ilişkin açıklaması 396
- 3.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, 11 Mayıs 2013 tarihinde Reyhanlı'da düzenlenen bombalı saldırının arkasındaki güçlerin hâlâ aydınlatılmadığına ve buna benzer birçok bombalamada hayatını kaybeden yurttaşlara Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 396
- 4.- İstanbul Milletvekili Didem Engin'in, Hükûmetin ekonomik hedeflerinin inandırıcılığının kalmadığına ilişkin açıklaması 397
- 5.- İstanbul Milletvekili Hurşit Yıldırım'ın, Bangladeş'te Cemaat-i İslami Partisi lideri ve ilim adamı Rahman Nizami'nin idam edilmesine ilişkin açıklaması 397
- 6.- Amasya Milletvekili Mustafa Tuncer'in, şeker pancarı üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması 397
- 7.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, tüm halkı 19 Mayıs günü saat 10.30'da Ankara Güvenpark'ta buluşmaya ve Anıt Kabir'e yürümeye davet ettiğine ilişkin açıklaması 398

- 8.- Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak'ın, Kahramanmaraş'ın Pazarcık ilçesinin sorunlarına, 398
- 9.- Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu, çözüm sürecinin, terörün Karadeniz'e açılımı sürecine dönüştüğüne ilişkin açıklaması 398:399
- 10.- Adıyaman Milletvekili Adnan Boynukara'nın, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 399
- 11.- Mersin Milletvekili Ayтуğ Atıcı'nın, Hükûmetin, Mali Suçları Araştırma Kurulu aracılığıyla Panama belgeleriyle ilgili araştırma yapması gerektiğine ilişkin açıklaması 399
- 12.- Hatay Milletvekili Fevzi Şanverdi'nin, 11 Mayıs 2013'te Reyhanlı'da gerçekleştirilen terör saldırısının 3'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması 399
- 13.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun bazı ifadelerine ve demokratik, özgür, müreffeh Türkiye için başkanlık sistemine dayalı yeni anayasanın hayata geçirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 399:400
- 14.- Manisa Milletvekili Tur Yıldız Biçer'in, emeğin dayanışması, acının paylaşılması ve adalete ulaşılması için 13 ve 14 Mayıs 2016'da sendikaları, partileri, kitle örgütlerini, aydınları, gençleri, kadınları, ülkenin tüm emekçilerini Soma'ya davet ettiğine ilişkin açıklaması 400
- 15.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, tarımsal sulamaya ilişkin elektrik borcu bulunanların ciddi sıkıntılar içinde bulunduğu ilişkin açıklaması 400
- 16.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, fındık üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması 400:401
- 17.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, tarımsal sulamaya ilişkin elektrik borcu bulunan çiftçilere bu borçları ödeninceye kadar 2016 yılında destekleme ödemesi yapılmamasına ilişkin Bakanlar Kurulu kararına ilişkin açıklaması 401
- 18.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Hükûmetin fiilen görevden alındığı bir durum yaşandığına ve Parlamentonun yaptığı çalışmaların herhangi bir meşruiyetinin kalmadığına ilişkin açıklaması 401:402
- 19.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 11 Mayıs 2013'te Reyhanlı'da gerçekleştirilen terör saldırısının 3'üncü yıl dönümüne ve Cumhuriyet Halk Partisinin, "partili cumhurbaşkanı" kandırmacısına bütün gücüyle direnerek ülkeyi bu kumpasa karşı korumaya devam edeceğine ilişkin açıklaması 402:403

- 20.- Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleri ile Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 403:404
- 21.- Kocaeli Milletvekili Zeki Aygün'ün, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 428:430
- 22.- Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ile Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yerlerinden sarf ettikleri bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 430:431
- 23.- Gaziantep Milletvekili Şamil Tayyar'ın, HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri nedeniyle özür dilediğine ilişkin açıklaması 440
- 24.- Kars Milletvekili Ahmet Arslan'ın, Kars'ta pek çok hizmet ve projenin Hükûmetin desteğiyle hayata geçirildiğine ilişkin açıklaması 469
- 25.- Kırklareli Milletvekili Türedi Kayan'ın, Kırklareli'nin Lüleburgaz ilçesinde Cumhuriyet Halk Partisi İlçe Başkanlığına pankart asması nedeniyle para cezası verildiğine ilişkin açıklaması 469
- 26.- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Fikri Işık'ın, Kırklareli Milletvekili Türedi Kayan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 469

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

412

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

412:416

- 1.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu ve 19 milletvekilinin, yerli sanayinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/199) 412:413
- 2.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu ve 19 milletvekilinin, ülkemizin önümüzdeki dönemde ihtiyacı olacak insan gücü ve mesleklerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/200) 413:414
- 3.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu ve 21 milletvekilinin, öğretmenlerin 2015 Yılı Öğretmenlerin Hizmetiçi Eğitim Planı içinde yer almayan hizmet içi eğitim seminerlerine çağırılması sonucunda oluşan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/201) 414:416

TBMM	B: 88	11 . 5 . 2016
		Sayfa
VIII.- ÖNERİLER		416, 432, 442
<i>A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ</i>		<i>416:421, 432:440,</i> <i>442:452</i>
1.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel ve Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tarafından, sokağa çıkma yasaklarının toplumda yarattığı maddi ve manevi tahribatların araştırılması amacıyla 11/5/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 11 Mayıs 2016 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi		416:421, 432:440, 442:443
2.- CHP Grubunun, Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın ve arkadaşları tarafından, enerji ihtiyacıyla ilgili çeşitli sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 4/4/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 11 Mayıs 2016 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi		443:452
IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI		441
1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan'ın, Başkanlık Divanı olarak Genel Kurulda yaşanan olaylar ile kaba ve yaralayıcı ifadelerden üzüntü duyduklarına ilişkin konuşması		441:442
X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER		453, 470, 472
<i>A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ</i>		<i>453:468, 470:471,</i> <i>472:484</i>
1.- Siyasi Etik Kanunu Teklifi (2/1000) ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Anayasa Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 307)		453
2.- Avrupa Konseyi Terörizmin Önlenmesi Sözleşmesine Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/672) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 248)		453
3.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/419) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 87)		453

4.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/308) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 5) 453

5.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/316) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 10) 453

6.- Türkiye Cumhuriyeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Dostluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/325) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 24) 454

7.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/332) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 26) 454

8.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiyede Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/327) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 30) 454:468, 470, 472:484

9.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/330) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 31) 471

XI.- OYLAMALAR

472

1.- (S. Sayısı: 30) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiyede Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın oylaması 472:484

XII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

485

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, yurt dışı gezilerine katılan gazete temsilcilerine ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Naci Ağbal'ın cevabı (7/4689) 485:486

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.02’de açılarak dört oturum yaptı.

Ankara Milletvekili Şenal Sarıhan, Anneler Günü’ne,

Erzurum Milletvekili Mustafa Ilıcalı, Uluslararası Trafik Güvenliği Haftası’na,

Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Parsak, Afyonkarahisar’ın sorunlarına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan, bütün kadınları ve anneleri saygı, sevgi ve minnetle selamladığına ve 10-16 Mayıs Engelliler Haftası’na ilişkin bir konuşma yaptı.

Balıkesir Milletvekili Mehmet Tüm, Anneler Günü’ne, 10-16 Mayıs Engelliler Haftası’na ve Balıkesir’de kamu ve özel sektörde 2016 yılı itibarıyla engelli kadrosunun ne kadar olduğunu öğrenmek istediğine,

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, Bursa Büyükşehir Belediyesinin 2014 yerel seçimlerinde ilk defa oy kullanan ilçelerden ve köylerinden beş yıl süreyle su abonelik ücreti alınmayacağı vaadini yerine getirmediğine,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, Niğde’nin sulama ve içme suyuyla ilgili sorunlarına,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, Düzce’nin çevresel atıklar, su, hava ve toprak kirliliği sorunlarının ne zaman çözüleceğini öğrenmek istediğine,

İstanbul Milletvekili Ali Şeker, Anneler Günü’ne ve Panama belgelerinin gereğinin yapılıp yapılmayacağını öğrenmek istediğine,

Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın, Balıkesir’in İvrindi ilçesinin Soğanbükü Mahallesi’ni ana asfalta bağlayan 2 kilometrelik yolun bir an önce yapılması ve diğer sorunlarının çözülmesi için yetkilileri göreve davet ettiğine,

Mersin Milletvekili Ayтуğ Atıcı, çocuk tecavüzlerine ve bu konuda verdikleri araştırma önergesi ile kanun tekliflerine AKP’nin destek vermediğine,

Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu, elektrik faturalarındaki kaçak bedelinin vatandaşa yüklenmesinin doğru olmadığına,

Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu, Bursa’nın Karacabey ilçesinin Gölecik Mahallesi’ne yapılan kanalizasyonun bacasının civardaki tarım alanlarını sulamakta kullanılan Gölecik Deresi’ne akıtıldığına,

Adana Milletvekili Zülfikar İnönü Tümer, Kastamonu Belediye Başkanı Tahsin Babaş’ın kültürümüze aykırı olduğu gerekçesiyle düğünlerde ve bayramlarda köçek oynatılmasını yasaklamasına,

Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek, sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları çalışanlarının sorunlarına,

İzmir Milletvekili Musa Çam, iş kazalarında, iş cinayetlerinde, maden kazalarında hayatını kaybedenleri rahmetle andığına ve AKP Hükûmetini bu cinayetleri önlemeye davet ettiğine,

İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi, Kilis’te büyük bir dram yaşandığına ve şehre gönderilen psikologların telkinleriyle ilgili basına yansıyan haberler konusunda Hükûmetten bir açıklama beklediğine,

İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir, 9 Mayıs Avrupa Günü’ne,

Bursa Milletvekili Ceyhan İrgil, Türkiye’de uyuşturucu kullanımının arttığına ve acilen önlem alınması gerektiğine,

Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu, mesleki yeterlilik belgesi edinme zorunluluğu için tanınan sürenin 26 Mayıs’ta sona ereceğine ve yaşanması muhtemel mağduriyetlerin önüne geçmek için bu sürenin yıl sonuna kadar uzatılması gerektiğine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Anneler Günü’ne ve 10-16 Mayıs Engelliler Haftası’na,

Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel, cezaevlerine kapatılmış, çocuklarının cenazelerine hâlâ ulaşamamış anneler varken Anneler Günü’nü kutlama imkânına sahip olunmadığına ve 10-16 Mayıs Engelliler Haftası’na,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Anneler Günü’ne, 10 Mayıs Danıştayın Kuruluş Günü ve İdari Yargı Günü’ne ve millî iradeye destek için Mecliste olan Kayseri’nin aydın, ilerici gençlerini Cumhuriyet Halk Partisi adına saygıyla selamladığına,

Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Anneler Günü’ne ve Türkiye ’nin çok ciddi bir şekilde terörle mücadele ettiği bir süreçte olduğuna,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, Anneler Günü’ne, Afyonkarahisar Kanlıca’da yapılan TOKİ konutlarında şehitlerin eşlerine tanınan hakkın anne ve babalarına tanınmasıyla ilgili bir çalışma ve bir şirketin Sandıklı ilçesinin Ballık köyünde ağaç katliamı yapmasıyla ilgili bir işlem yapıp yapılmayacağını öğrenmek istediğine,

İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir, Anneler Günü’ne,

İstanbul Milletvekili Didem Engin, Hükümetin Kilis’e yapılan saldırıları ve yaşanan acıları görmezden geldiğine,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, Genel Kurul çalışmalarının işitme engellilere işaret diliyle ulaştırılması ve milletvekillerinin engelli otoparkına araçlarını park etmemeleri gerektiğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Hükümetin vize muafiyeti konusundaki yaklaşımına, Meclisin Avrupa Birliğinin beklediği anlaşmaları geçirmesi gerektiğine ve CHP Grubu olarak katkı vermeye hazır olduklarına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan, milletvekillerine araçların Parlamento içerisindeki engelli otoparkına park etmemeleri gerektiği konusunda uyarıda bulunmak istediğine ve işaret dili konusunda Meclis Başkanıyla görüşeceğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Mersin Milletvekili Serdal Kuyucuoğlu ve 21 milletvekilinin, eğitim sisteminde yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri 500 kelimeden fazla olduğu için özeti (10/196),

Ankara Milletvekili Zühal Topcu ve 19 milletvekilinin, çölyak hastalığının sebep ve sonuçlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri (10/197),

Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 20 milletvekilinin, Balıkesir Ovası’nın kuzeyi ile Simav Çayı aşağı çığır arasındaki bölgede akarsularda meydana gelen kirlenmenin insan ve tabiata olan etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri (10/198),

Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergelerin gündemdeki yerlerini alacağı ve ön görüşmelerinin sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

MHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, engelli vatandaşların kamusal hizmetlerden tam olarak yararlandırılması yollarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu ve arkadaşları tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/183) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin,

HDP Grubunun, 12/4/2016 tarihinde Diyarbakır Milletvekili Altan Tan ve arkadaşları tarafından, emekli vatandaşların sorunlarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (1711 sıra no.lu), Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 10 Mayıs 2016 Salı günü (bugün) birleşiminde sunuşlarda okunmasına,

CHP Grubunun, 21/4/2016 tarihinde Ankara Milletvekili Murat Emir ve arkadaşları tarafından, 10 Ekim 2015 tarihinde Ankara Garı önündeki barış mitingine yönelik terör saldırısına ilişkin başta istihbarat birimleri ve emniyet güçlerinin ihmalinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (495 sıra no.lu), Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 10 Mayıs 2016 Salı günü (bugün) birleşiminde sunuşlarda okunmasına,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 10 Mayıs 2016 Salı günü (bugün) birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi’nin (2/571) esas numaralı, 19.4.2012 Tarihli ve 6292 Sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Aksaray Milletvekili İlknur İnecöz, doğrudan gündeme alınma önergesiyle ilgili konuda Bakanlığın bir çalışması olduğuna ve bu çalışmalar tamamlandığında konunun gündeme geleceğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Aksaray Milletvekili İlknur İnecöz’ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Aksaray Milletvekili İlknur İnecöz, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel, sarayın Başbakanı yapmış olduğu darbenin sadece bir partinin iç sorunu değil tüm Türkiye’nin sorunu olduğuna,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1’inci sırasında yer alan ve İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Siyasi Etik Kanunu Teklifi (2/1000) ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Anayasa Komisyonu Raporlarının (S. Sayısı: 307),

2’nci sırasında yer alan, Avrupa Konseyi Terörizmin Önlenmesi Sözleşmesine Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/672) ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 248),

3’üncü sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/419) ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 87),

4’üncü sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/308) ile Millî Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporlarının (S. Sayısı: 5),

5'inci sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/316) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 10),

6'ncı sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Dostluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/325) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 24),

7'nci sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/332) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 26),

9'uncu sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiyede Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/327) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 30),

Görüşmeleri, komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

8'inci sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Fransız Toplumu Hükümeti, Valonya Hükümeti ve Brüksel-Başkent Bölgesi Fransız Toplumu Komisyonu Heyeti Arasında Kültür, Eğitim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/324) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 29), görüşmeleri tamamlanarak yapılan açık oylamasından sonra kabul edildi.

Manisa Milletvekili Özgür Özel, komisyonların bulunmaması nedeniyle çok sayıda kanun tasarısının ertelenmesinin doğru olmadığına, üzerinde grupların muhalefet şerhinin olmadığı bir uluslararası anlaşma olduğu için ve geleceğe kötü bir örnek teşkil etmeyecekse bu uygulamayı bir seferlik kabul ettiklerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine,

Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel, kürsüde konuşan milletvekiline laf atmak, sataşmak şeklindeki yaklaşımı doğru bulmadıklarına ve kınadıklarına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine,

Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu, Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması ile Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel, Parlamento kültürünün erkek egemen zihniyetten arındırılması gerektiğine ve cinsiyetçi söylemleri kabul etmediklerine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş, Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu'nun tutumunun ve Grup Başkan Vekiliyle birlikte alay eder bir tarzda davrandıklarının kamera kayıtlarından tespit edilebileceğine,

İzmir Milletvekili Oktay Vural, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in Milliyetçi Hareket Partisinin kongre süreciyle ilgili iddialarının mesnetsiz olduğuna,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu, Bakanlar Kurulunda Milliyetçi Hareket Partisinin kongresiyle alakalı bir görüş, herhangi bir söylem veya sunum yapılmadığına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş'ın 29 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 2'nci maddesi üzerindeki soru-cevap işlemi sırasındaki bazı ifadelerine ve Meclis Başkan Vekiline had bildirme şeklindeki davranışını kınadığına,

Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel, herkesin düşüncesini özgürce ifade edebileceğine ama had bildirme şeklindeki bir yaklaşımın doğru olmadığına,

Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, eleştirilerin çerçevesinin çok iyi çizilmesi, tüm milletvekillerinin nezaket ve zarafet kurallarına uygun davranması ve Meclis Başkan Vekilinin görevini ifa ederken İç Tüzük hükümlerine bağlı bir şekilde çalışmalarını sürdürmesi gerektiğine,

Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın 29 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 2'nci maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın 29 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 2'nci maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, tekraren, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Satışmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Komisyonların bulunmayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, 11 Mayıs 2016 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere 21.38'de birleşime son verildi.

Pervin BULDAN

Başkan Vekili

İshak GAZEL

Kütahya

Kâtip Üye

Emre KÖPRÜLÜ

Tekirdağ

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 111

11 Mayıs 2016 Çarşamba

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu ve 19 Milletvekilinin, yerli sanayinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/199) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.12.2015)

2.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu ve 19 Milletvekilinin, ülkemizin gelecekte ihtiyaç duyacağı mesleklerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/200) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.12.2015)

3.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu ve 21 Milletvekilinin, 2015 yılı içerisinde öğretmenlerin hizmet içi eğitim seminerine katılmasının yol açtığı sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/201) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.12.2015)

11 Mayıs 2016 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ), İshak GAZEL (Kütahya)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 88’inci Birleşimini açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Elektronik cihazla yoklama yapacağız.

Yoklama için iki dakika süre vereceğim.

Sayın milletvekillerinin oy düğmelerine basarak salonda bulunduklarını bildirmelerini, bu süre içerisinde elektronik sisteme giremeyen milletvekillerinin salonda hazır bulunan teknik personelden yardım istemelerini, buna rağmen sisteme giremeyen üyelerin ise yoklama pusulalarını görevli personel aracılığıyla iki dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını ve salondan ayrılmamalarını rica ediyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.04

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 14.14****BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN****KÂTİP ÜYELER: Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ), İshak GAZEL (Kütahya)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 88’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Açılışta yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrar yapacağım.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum, yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, 15 Mayıs Kürt Dil Bayramı münasebetiyle söz isteyen Siirt Milletvekili Sayın Kadri Yıldırım’a aittir. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Yıldırım, buyurun.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR**A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI**

1.- Siirt Milletvekili Kadri Yıldırım’ın, 15 Mayıs Kürt Dil Bayramı’na ilişkin gündem dışı konuşması

KADRİ YILDIRIM (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kürt Dil Bayramı Haftası münasebetiyle söz almış bulunuyorum. Bu bağlamda hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aynı zamanda bu hafta Engelliler Haftası’dır. Bu münasebetle, görme engelli bir sahabe olan Abdullah bin Ümmü Mektûm’u Medine Valisi olarak tayin eden Hazreti Peygamberi salat ve selamla anıyorum.

Kürtleri yöneten ve kardeşlikten bahseden devlet ve hükûmetler için utanç olarak şu yeterdir ki hâlâ bu 40 milyonluk kardeşlerine ana dille eğitim hakkını vermiş değiller. Kur’an-ı Kerim’e göre her dil Allah’ın bir ayetidir, Kürtçe de bu ayetlerden biridir. Allah bu ayeti onun öbür ayetlerinden ayırmanızı kabul etmeyecektir.

Önümde gördüğünüz şu derginin adı “Hawar”dır yani “Çılgılık”tır. Bu ilk Kürtçe dergidir ve Celadet Bedirhan tarafından çıkarılmıştır. İlk sayısı 15 Mayıs 1932’de çıkmıştır. Bundan dolayıdır ki Kürtler her yıl mayıs ayının ikinci haftasını Kürt Dil Bayramı Haftası olarak kutluyorlar. Bu gün ve haftanın resmî olarak kabul edilmesi için ilgili dilekçeyi Millî Eğitim Bakanlığına vereceğim. Bu konuda bütün partilerin desteğini rica ediyorum. Yarın da Meclis sitesindeki diller arasında Kürtçenin de yer alması için ilgili dilekçeyi Meclis Başkanlığına vereceğim. Ayrıca, Meclis çatısı altında bir Kürtçe kursunu açmak için 24 Şubatta Meclis Başkanlığına bir dilekçe vermiştim ancak başvurumun üzerinden üç ay geçmesine rağmen hâlâ bana bir cevap verilmiş değildir. Osmanlıca kursunu açmak için başvurulara kaçak olarak bir uygulama imkânı verilmiştir yani Osmanlıca kursu kaçak olarak verilmektedir. Anlaşılan, bu Meclis hep kaçak yapılan şeylere alışkıdır. Ben iki buçuk ay önce bu müracaatı vermeme rağmen dilekçe olarak, bana bu cevap verme nezaketinde bulunulmamıştır. İşin daha da vahimi şudur; benim Kürtçe kurs talebimle

birlikte Osmanlıca kursu için müracaat edenlere Meclis Başkanlığı şunu demiştir: “Siz resmî onay almadan da bu kursa başlayın çünkü Kürtçe kursu için de müracaat edilmiş, eğer sizinkine resmen cevap verirsem ve Kürtçe kursu için resmen cevap vermezsem söz olur, diyecekler ki: ‘Ayrım yapılmış.’” Evet, işin daha da büyük bir vahim tarafı da şudur; “Hawar”ın sahibi Celadet Bedirhan şöyle diyor: “Ezilen uluslar onları yöneten devletlere karşı varlıklarını iki silahla koruyabilirler; biri din, öbürü dildir. Eğer ezilen ulus ile egemen ulusun dinleri aynıysa geriye bir tek savunma silahı kalıyor ki o da dildir, o da ana dildir.” Yine, Celadet Bedirhan -önümde gördüğümüz “Hawar”ın sahibi- daha çok Kürt siyasetine hitaben şöyle diyor: “Ayıptır, ya dilinizi öğrenin ya da ‘Biz Kürt’üz.’ demeyin. Dilsiz bir Kürtlük için bu hiçbir şekilde onur değildir, büyük bir ayıptır.” Bundan dolayı diyorum ki: Kürt siyaseti bunun öncülüğünü yapmalıdır fakat egemen devlet, egemen Hükümet de bu meselenin muhatabı olarak üzerine düşen görevi yapmalıdır. Aksi takdirde, bu ayetin gereğinin yapılmamasının manevî sorumluluğu da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KADRİ YILDIRIM (Devamla) - ...büyüktür, bir bakıma bunun vebalini çekeceklerdir.

HALİL ÖZCAN (Şanlıurfa) – Kadri Hoca, mitolojiyi açmadın mı sen, mitolojiyi açmadın mı? Mecliste de açtın ya.

KADRİ YILDIRIM (Devamla) - Bu münasebetle yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

HALİL ÖZCAN (Şanlıurfa) – Mitoloji kürsü başkanlığı yap dedim sana üniversitede.

KADRİ YILDIRIM (Siirt) – Yetmiyor.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Yıldırım.

Gündem dışı ikinci söz, AIHM kararları ve Alevilik hakkında söz isteyen Sivas Milletvekili Sayın Ali Akyıldız’a aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika, buyurun.

2.- Sivas Milletvekili Ali Akyıldız’ın, Aleviliğe ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararına ilişkin gündem dışı konuşması

ALİ AKYILDIZ (Sivas) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, Meclisimizin ve basınımızın çok değerli emekçileri ve ekranları başında bizleri izleyen çok kıymetli yurttaşlarım; hepinizi en içten sevgi, saygı ve muhabbetlerimle selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; inanç, insanın vazgeçilmez bir parçasıdır. Hiçbir güç, hiçbir baskı, ötekileştirme, yıldırma, yok sayma, insanı inancından vazgeçiremez.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sürem yettiği kadarıyla, sizlere yıllardır yok sayılan, ötekileştirilen, katliamlara uğrayan, Anayasa’nın 10’uncu ve 24’üncü maddelerindeki “eşit yurttaş” tarifi dışında tutulan Alevilerin kimler olduğunu ve nasıl bir inanç sistemine sahip olduklarını anlatmaya çalışacağım. Hazreti Ali’nin de buyurduğu gibi, “İnsan bilmediğinin düşmanıdır.”

Değerli milletvekilleri, hangi etnik kökene sahip olursa olsun, İslamiyet’in evrensel kurallarını, dünya görüşlerini kendi inanç ve kültür öğeleriyle uzlaştırarak Anadolu ve Balkanlar başta olmak üzere Orta Asya, Kafkasya, İran, Irak, Suriye, Mısır ve Yemen’den İspanya’ya kadar çok geniş bir coğrafyada yaşayan Aleviler, kendilerine temel rehber olarak İslamiyet’in kutsal kitabı Kur’an-ı Kerim’i ve İslam’ın öz ve sade ilkelerini en iyi şekilde yorumlayan ehlibeyti ve ehlibeytin hayat ilkelerini almışlardır. Tüm yok saymalara, katliamlara ve zorluklara karşın bugüne kadar da yaşatmışlardır. Alevilik İslamiyet içinde öyle bir yorumdur ki daha ilk günkü, tebliğ edildiği andaki sıcaklığını taşır ve Alevi İslam anlayışına sahip milyonlarca insan da bu sıcaklığın beslediği bir tasavvuf anlayışıyla kâinata ve olaylara bakar. Alevilerin

baktığı kâinat Tanrı'nın özünden yaratılmış bir kâinattır ve bu kâinatın en önemli varlığı insanoğlunun bizzat kendisidir çünkü Tanrı Kur'an-ı Kerim'de "Ben size şah damarınızdan bile yakıным." derken özünden ruh üflediği insanı yüceltmış, kâmil yani olgun olabilen insanın Tanrı katına çıkabileceğini buyurmuştur.

Değerli milletvekilleri, Alevilik, İslamiyet'in Hazreti Peygamber tarafından uygulanan ve yorumlanan şekli Kur'an-ı Kerim'i akılcı ve mantıklı bir şekilde yorumlayarak akıl ve mantığın rehberliğinde yaşamı düzenleyen bir anlayıştır. Özünü insan sevgisinde bulan, Tanrı'nın insanda tecelli ettiğine inanan, insanın Tanrı'nın bir zerresinden oluştuğuna inanan, Tanrı'nın tüm âlemlerin tanrısı olduğuna, "Yasin" yani "Ey insan!" diye hitap edip insanın rengine, ırkına, kavmine göre ayırım yapmadığına inanmanın ve herkesi kucaklayarak yaşamının adıdır Alevilik.

Alevi İslam anlayışı Hoca Ahmet Yesevilerden, Ebu'l-Vefalardan Hacı Bektaş Velilere, Yunus Emrelerden Pir Sultan Abdallara, Mahmut Hayranilerden Mevlânalara, Sarı Saltuklardan Kızıl Deli Sultanlara ve binlerce Anadolu erenlerine kadar bu kutsal topraklarda İslamiyet'i tasavvufi yorumlarla algılamış ve "kâmil insan" düşüncesinin en güzel örneklerini saz eşliğinde, semahlarla icra etmişlerdir. İnsanseverliği, hümanizmi her gittikleri toprak parçasına taşıyarak 72 millete bir nazarla bakan, yaratılanı Yaradan'dan ötürü hoş gören Alevilerde amaç, eline, beline ve diline sahip kâmil insan olmaktır. Kadın-erkek ayrımı yapmadan, Kur'an'ı saziyle, semahıyla yorumlayıp yaşamının adıdır Alevilik. Ayırım yapmamanın ve her şeyde Tanrı'nın mevcudiyetini gören vahdetivücut sisteminin adıdır Alevilik. "Ete kemiğe büründüm, Yunus gibi göründüm." deyip Kur'an'ın özüne inanmanın adıdır Alevilik. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ AKYILDIZ (Devamla) – Sayın Başkan, bir dakika rica etsem, pozitif ayrımcılık yapsanız...

BAŞKAN – Yok, hayır, kusura bakmayın lütfen. Sözüünüzü tamamlayın, kayıtlara geçer.

Buyurun.

ALİ AKYILDIZ (Devamla) – İşte, biz de bu düşüncüyü benimseyen bir İslami anlayışız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kısaca, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Büyük Dairesinin vermiş olduğu kararı sizlere hatırlatıyorum. Devlet bu kararı ve bu hükümleri yerine getirmek zorundadır. Kesinleşen bu mahkeme kararı bütün devlet organlarını bağlar ve gereğini yerine getirme zorunluluğumuz vardır. "Ben bu kararı tanımıyorum." diyemeyiz. Yoksa çok ciddi yaptırımlarla karşı karşıya kalabiliriz. Bu uyarıyı da tekrarladıktan sonra ben sizlere Koca Yunus'un bir dörtlüğüyle veda edeceğim:

"Gelin tanış olalım,

İşi kolay kılalım.

Sevelim, sevillelim,

Dünya kimseye kalmaz."

Yüce heyetinizi sevgi ve saygılarımla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Akyıldız.

Kusura bakmayın, sadece kadınlara pozitif ayrımcılık yapıyoruz.

Gündem dışı üçüncü söz, son günlerde Kilis'te meydana gelen patlamalar ve bazı grupların bu patlamaları provoke ettiği iddiaları hakkında söz isteyen Kilis Milletvekili Sayın Mustafa Hilmi Dülger'e aittir.

Sayın Dülger, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

3.- Kilis Milletvekili Mustafa Hilmi Dülger'in, son günlerde Kilis'te meydana gelen patlamalar ve bazı grupların bu patlamaları provoke ettiği iddialarına ilişkin gündem dışı konuşması

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son günlerde Kilis'te meydana gelen patlamalar ve bu patlamaların provoke edilmesiyle ilgili gündem dışı söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, 18 Ocak 2016'dan bu yana meydana gelen patlamalarda hayatını kaybeden şehitlerimizin, aynı şekilde güneydoğuda bir destan yazan, bu uğurda canlarını feda edip Hakk'a yürüyenlerin önünde tazimle eğiliyor ve onlara Allah'tan rahmet, yaralılara da acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, 2016 yılı başından beri Kilis, bölgesinde yaşanan sıkıntıların etkisinden dolayı muzdariptir, bunun bilincindeyiz. Ancak, ne ilginçtir ki 2011 yılından bu yana nüfusundan daha fazla Suriyeli misafiri barındıran Kilis'in bugüne kadar ne yaptığını, nasıl bir toplumsal huzur ve barış kenti olduğunu düşünemeyenler; son bir haftadan bu yana Kilis'in il mi, ilçe mi olduğunu bilmeyenler; içinden geçilen süreci bayram coşkusuyla kutlayıp daha sonra “Tatil bitti, iş yerlerinizi açabilirsiniz.” diyen ve kendi alan kaybetmelerini fırsat bilip, bu durumu fırsat bilip bir kazanca çevirmek isteyenler; aynı şekilde, Sayın Cumhurbaşkanımızın bahsettiği gibi karşımızda bulunan uluslararası bir proje olan DEAŞ'ın, IŞİD'in 3-5 çapulcudan müteşekkil olmadığını bilmeyenler ne acıdır ki Kilis'te bir kargaşa, karışıklık, kaos yaratmaya çalışmışlar ancak bunda başarılı olamamışlardır.

Dün bu sıralardan “Kilis yanıyor.” denildiği anda Kilis'in tüm cadde ve sokakları ne mutlu ki Türk bayraklarıyla, al bayrağımızla donatılmıştı ve ebediyete kadar kenetlenmiş ellerimiz herkese ilan edilmişti. Devletimiz güçlüdür, devletimizin yönetiminde güçlü bir Hükûmet vardır. Beş bin yıllık devlet geleneği olan Türkiye Cumhuriyeti devleti, hiçbir zaman bir parça toprağından vazgeçmez. Kuşların tünediği kayalıklar için bile savaşı göze alan bir devlet Kilis'ini asla sahipsiz bırakmaz. “Kilis sahipsizdir, sahip çıkalım.” türünden birtakım girişimler Kilis'te karşılık bulmaz, Kilis'ten bir Gezi çıkmaz. Dün Kilis'i “Ne yapıyor?” diye düşünmeyenler, bugün Kilis'e provokasyon için “Kilis düşüyor.” diyerek gelip orada boy gösteremezler çünkü biz her zaman şehrimizin yanındayız, onlarla birlikteyiz, onların seslerine kulak tıkamayan bir milletiz, bir milletvekiliyiz. Dolayısıyla, devletimiz burada yaraları sarmakta ve bu yaraların bir daha açılmaması için çaba sarf etmektedir.

Bu cümleden olmak üzere, bölgeye özgü yeni istihdam paketleri açılmış olup sigorta, BAĞ-KUR ve vergi borçlarının ertelenmesi konusunda çalışmalar yapılmaktadır, aynı şekilde ÖSYM'yle görüşmeler yapılmıştır. Mağdur öğrencilerimiz, esnafımız, bu konudaki mağduriyetlerini giderecek şekilde çalışmalarla sevindirileceklerdir.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ölenleri ne yapacağız?

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Devamla) - Ben sözlerime son verirken bu konuda Kilis'in bir provokasyona konu olmamasını özellikle istirham ediyorum ve basında da hepiniz okuyorsunuz: “Kilis'ten bir Gezi çıkar mı?” türünden köşe yazılarını üzülerek görüyoruz.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Ya, bırak Allah aşkına!

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Devamla) - Kilis olsa olsa Kilislinin deyimiyle “gezme yeri” olur. Kilis'e biz her zaman sizleri bekliyoruz, vatandaşımızı bekliyoruz, sıkılı ellerimizi gömenizi istiyoruz.

Dolayısıyla, tekrar sözlerime son verirken bu son günlerde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza, şehitlerimize Allah'tan rahmet, kederli ailelerine başsağlığı diliyor; hepinizi, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Sadece başsağlığı dileme!

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Dülger.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Topal.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Az önce hatip konuşmasında “Kilis’te boy gösterenler provoke etmişlerdir.” sözleriyle sataşmıştır, şahsıma sataşmıştır çünkü ben iki gün önce Kilis’teydim. Orada esnafı gezen, onların sorunlarını dinleyen, boy gösteren 6 milletvekilinden 1’i de bendim. Sataşmadan dolayı söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

İki dakika size söz veriyorum.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan, grubumuza sataşma da saklı kalmak üzere efendim.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Hatay Milletvekili Serkan Topal’ın, Kilis Milletvekili Mustafa Hilmi Dülger’in yaptığı gündem dışı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

SERKAN TOPAL (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum bu arada.

Az önce Sayın Kilis Milletvekilimiz bizlere sataşmıştır. Ancak ben şunu söylemek istiyorum: Kilis’te son beş altı ayda kaç roket düşmüştür, kaç vatandaşımız ölmüştür? Bunu burada kendileri dile getirmemişlerdir.

Ayrıca, şu anda Kilis’te eğitim var mıdır? Sayın hatibe soruyorum: Kilis’te eğitim var mıdır? Öğrencilerimiz okula gidiyor mu? Önümüzdeki üniversite sınavlarına, önümüzdeki KPSS’ye öğrencilerimiz hangi psikolojiyle gireceklerdir?

CEYHUN İRGİL (Bursa) - İlanı kim verdi, ilanı?

SERKAN TOPAL (Devamla) - Orada 96 bin nüfuslu Kilis’in yüzde kaçını göç etmiştir? Orada esnafımız kepenk kapatmış mıdır, kapatmamış mıdır? Oradaki halkımız endişeli midir, oradaki insanlarımız mutlu mudur? Huzur var mıdır? Buradan kendilerine soruyorum: Orada güvenlik var mıdır? Sayın Hatip, bize sataşmayı bırakın, orada güvenliği, huzuru sağlamak adına burada konuşma yapın. Siz iktidar milletvekilisiniz. Öğrencilerimiz, üniversite öğrencilerimiz nerede? Sizleri aramadılar mı? Gelin, orayı beraber gezelim. Bizim amacımız provoke etmek değil; bizim amacımız, Kilis’te, Antep’te, Hatay’da, Türkiye’nin herhangi bir ilinde sorunları çözmektir -gelin, birlikte sorunları çözelim- provoke etmek değildir.

Hepinize teşekkür ediyorum.

Saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar).

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Topal.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Atıcı ve Sayın Dülger, söz istiyorlar.

Sayın Atıcı, bu arada şu bildirim yapıyorum: Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun sözcüsü bugün Sayın Atıcı'dır.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Kısa bir süre.

BAŞKAN - Bir dilekçeyle Divanımıza başvuru yapmışlardır grup başkan vekilleri mazeretli olduğu için.

Buyurun Sayın Atıcı.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan, az önce konuşan hatip Kilis'le ilgili olarak fikirlerini dile getirirken orada boy gösteren kişilerin provoke ettiğini söyleyerek hem şahsi de hem grup olarak gittiğimiz için gruba da sataşmıştır. O yüzden iki dakika söz istiyorum uygun görürseniz.

BAŞKAN – Yani, Sayın Topal da aynı...

SERKAN TOPAL (Hatay) – Ben şahsım adına...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – O, şahsı adınaydı, biz bir grup olarak...

BAŞKAN – Tamam, peki.

Buyurun Sayın Atıcı, size de iki dakika söz veriyorum.

Sayın Dülger, daha sonra sizi dinleyeceğim.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – “Kilis’e Nobel gelecek.” diyordunuz, roket geldi.

2.- Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın, Kilis Milletvekili Mustafa Hilmi Dülger'in yaptığı gündem dışı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, Kilis hepimizin Kilis'idir. Kilis sadece Kilisliyle, sadece AKP'lilere ait değildir. O yüzden, Kilis hakkında konuşurken, orada insanlar ölürlen buradan kalkıp da tribünlere oynamak, “Herkesin mağduriyetini giderdik.” demek ancak abesle iştigaldir. (CHP sıralarından alkışlar) O yüzden, Kilis'teki durumu Kilis Valisi bir cümleyle özetlemiştir: “Abdestsiz sokağa çıkmıyoruz.” Nokta. Şimdi, bunu söyleyen bir vali var ise Kilis'te, oturup düşüneceksiniz. “Efendim, esnafın, üniversite öğrencilerinin mağduriyetlerini karşıladık...” Ayıptır yahu! Ölenleri ne yapacaksınız, orada ölenleri ne yapacaksınız? Kilis'e bombalar düşmüyor arkadaşlar; Kilis açık, net bir şekilde bombalanıyor ve bizim, Kilis'e karşı ciddi bir müdahalemiz yok. Neden, biliyor musunuz? Çünkü, Rusya'dan korkuyorsunuz. Peki, Rusya'yla bu ilişkileri niye bu kadar gerdiniz? Hani, kuştan korkan darı ekmezdi? Hadi buyurun bakalım. Irak'tan bir bomba geldiği zaman uçaklar gidiyor Irak'a. Hadi buyurun bakalım, Suriye'ye de gidin. Kilis günlerdir, haftalardır bombalanıyor. AKP ne yapıyor? Sadece seyrediyor. Bakın, iş adamları kolay kolay hükümetle ters düşmek istemezler ama iş adamları, odalar ve borsalar, esnaf odaları birliği, hepsi bir araya geldiler, tam sayfa gazetelere ilan verdiler; “Biz ölüyoruz, geç kalmayın.” dediler. Dediler ki: “Kilis'in Türk nüfusu azalıyor, Suriyeli nüfusu artıyor.” E, kardeşim, orada bir sorun varsa CHP tabii ki orada olacaktır.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Atıcı.

Bu arada sözcülüğünüz bitti, sayın grup başkan vekili geldi, biraz kısa sürdü ama olsun.

Sayın Dülger, buyurun.

Niçin söz istiyorsunuz Sayın Dülger?

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) – Sataşma oldu.

BAŞKAN – Sataşma...

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) – “Roketlerin düştüğünü açıklayın.” dediler.

BAŞKAN - İki dakika...

Tamam, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Kilis Milletvekili Mustafa Hilmi Dülger’in, Hatay Milletvekili Serkan Topal’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, 18 Ocak 2016 tarihinden itibaren yaklaşık 70 civarında roket düşmüştür ancak sınırın öbür tarafında bir kaos, bir kargaşa olduğunu herkes bilmektedir...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Armuttur o, armut!

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Devamla) – ...ve bölgesel bir savaşa çekilmek istediğimizi siyasal tarih bilenler, uluslararası politikayı izleyenler ve bu konuda biraz olsun kafa yoranlar bilirler ama Türkiye Cumhuriyeti devleti olarak biz asla ve asla bu oyuna gelmeyeceğiz, bunun için gerekli her türlü çaba sarf edilmektedir.

Tribünlere oynamaya gelince: Evet, ben AK PARTİ Kilis Milletvekiliyim, yüzde 65 oy almışız. Dolayısıyla, tribünlere oynamak gibi bir derdimiz yok. Diğer milletvekili arkadaşımla birlikte Kilis’imizin derdini, Kilis’imizin içinden geçtiği sorunları söylemekten daha doğal bir şey olamaz.

Ayrıca, ben kimseye sataşmadım. Sayın vekillerimizin dışında, Kilis bugün “Acaba, Gezi yolu olabilir mi?” diye gelen onlarca grubun etkisi altındadır.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Bırak Gezi’yi, Kilis’i kurtar sen.

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Devamla) – Ve şehit Fatma bacımızın oğlunun bir cümlesi çok manidardır; kendisiyle röportaj yapmaya gelen bir basın mensubu ve yanındakilere “Ben cuma namazına gideceğim.” dediğinde, “Cuma namazını boş ver, önce bizimle bir röportaj yap.” diyenleri ben halkımızın huzurunda vicdanlara emanet ediyorum.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ne alakası var ya! Cuma namazına değil, cenaze namazına gidiyorlar.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Ya, ayıptır!

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Devamla) – Dolayısıyla, ben kimseye sataşmadım, bir durumu tespit ettim. Durum yüce Meclisin takdirlerine sunulur.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Millet cenaze namazına gidiyor Kilis’te, cenaze namazına!

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Dülger.

Sayın milletvekilleri, lütfen...

Sayın milletvekilleri, gündeme geçmeden önce, sisteme giren ilk 15 milletvekiline 60’a göre yerlerinden kısa söz vereceğim.

Sadece bir milletvekilimiz, Sayın Torun oturumun başından beri sisteme girmeye çalışıyor. Teknik personelden yardım istediğine tanık oldum. Dolayısıyla Sayın Torun’a 16’ncı sırada söz vereceğim sisteme giremediği için.

Şimdi, sırasıyla sayın vekillere söz veriyorum.

Sayın Aydın...

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulunun Panama belgeleriyle ilgili harekete geçip geçmediğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dünyayı sarsan Panama belgelerinin yayımlanan ikinci kısmında 684 zengin Türk'ün de vergi cennetlerinde “offshore” hesabı olduğu ortaya çıktı. En fazla yerli sermaye vurgusunun yapıldığı AKP hükümetleri döneminde Hükûmete yakın iş insanları paralarını vergiden kaçırmak için yurt dışına gittiler. Türklerin bağlantılı olduğu “offshore” hesaplarının 2002'den sonra artması ise dikkat çekiyor. Hükûmet tarafından desteklenen şirketlerin listede yer alması ise dikkat çekici. Türkiye'nin yeni zenginlerinden köklü holding sahiplerine kadar Türklerin bağlı olduğu öne sürülen 101 şirketin hesabı da hepsi faal durumda. Şimdi, şunu soruyorum: Panama belgeleriyle durum çok açık. Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu harekete geçti mi, yoksa yine bütün belgeleri uzaktan seyretmekle mi yetinecek?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Nurlu...

2.- Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu'nun, 13 Mayıs 2014'te Soma'da meydana gelen faciada yaşamalarını yitiren işçileri rahmetle andığına ve iş cinayetlerinin son bulmasını dilediğine ilişkin açıklaması

MAZLUM NURLU (Manisa) – Sayın Başkan, 13 Mayıs 2014 günü Soma'da meydana gelen ve 301 madencimizin hayatını kaybettiği facianın üzerinden iki yıl geçti. Yaşamalarını yitiren işçilerimizi buradan rahmetle anıyorum.

Bilim insanlarının en kolay önlenebilir kaza olarak tanımladığı bu faciada alınmayan iş güvenliği tedbirleri yüzünden 301 işçi yerin yüzlerce metre altında can vermiştir. Bu nedenle, Soma maden faciası kaza değil, bir cinayettir. 2011-2014 yılları arasında Soma'da 11 ölümlü maden kazası meydana gelmiştir. Özel maden ocaklarında yaşanan kazaların nedeni siyaset, ticaret, sendika üçgeninde işçilerin ölüme yollanmasıdır. Soma'dan ders alınmadığı için madenlerde, inşaatlarda iş cinayetleri hâlâ devam etmektedir.

İş cinayetlerinin son bulması dileğiyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Topal...

3.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, 11 Mayıs 2013 tarihinde Reyhanlı'da düzenlenen bombalı saldırının arkasındaki güçlerin hâlâ aydınlatılmadığına ve buna benzer birçok bombalamada hayatını kaybeden yurttaşlara Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

SERKAN TOPAL (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bilindiği gibi, 11 Mayıs 2013 tarihinde Reyhanlı'da düzenlenen bombalı saldırıda 52 yurttaşımız hayatını kaybetmiş, 146'sı ise yaralanmıştı. Bu saldırının arkasındaki güçler hâlâ aydınlatılabilmiş değildir. Bu vesileyle, buna benzer birçok bombalamada hayatını kaybeden yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet dilerken bu patlamayı gerçekleştiren, buna göz yuman, güvenlik açıklarını kapatmakta âciz kalan, söylemleri ve beyanatlarıyla ayrımcılığı ve mezhepçiliği körükleyen, bu fotoğrafın çekilmesine neden olan herkesi bir kez daha şiddetle kınıyorum. Bu katliamların siyasi sorumlusunun önlem alamayan Hükûmet olduğunu, sorumluların er ya da geç bağımsız yargı karşısında hesabını mutlaka vereceğini belirtmek istiyorum. İflas etmiş dış politikanız ülkemizi kana bulamaya devam ediyor. Artık vicdanınız da siyasetiniz de “Barış.” desin, “Barış.” desin.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Engin...

4.- *İstanbul Milletvekili Didem Engin'in, Hükümetin ekonomik hedeflerinin inandırıcılığının kalmadığına ilişkin açıklaması*

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Nisan ayında ülkemizde işsizlik yüzde 11,1'e yükseldi ve dünyada en yüksek işsizliğe sahip 3'üncü ülke olduk. Kredi veya kredi kartı borcundan dolayı yasal takibe alınan kişi sayısı 2 milyon 654 bine ulaştı. İhracatımız son on iki aylık dönemde yüzde 9,6 azalarak 139 milyar dolara geriledi. Turizm sektörü durgun, yatırımlar azalıyor, Hükümetin ekonomik hedeflerinin inandırıcılığı kalmamış. Bütün bunlar yaşanırken AKP'nin önceliği ne geçim derdi çeken vatandaş ne iş arayan gençler ne de ayakta kalma mücadelesi veren emeklilerimiz, esnaflarımız; AKP'nin önceliği düşük profilili bir başbakan bulabilmek. Unutmayınız ki milletimiz size nasıl iktidarı emanet ettiyse o emaneti geri almasını da çok iyi bilir.

BAŞKAN – Sayın Hurşit Yıldırım...

5.- *İstanbul Milletvekili Hurşit Yıldırım'ın, Bangladeş'te Cemaat-i İslami Partisi lideri ve ilim adamı Rahman Nizami'nin idam edilmesine ilişkin açıklaması*

HURŞİT YILDIRIM (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bangladeş'te Cemaat-i İslami lideri ve ilim adamı Rahman Nizami 75 yaşında suçsuz olarak idam edildi. İdamından önce sevenlerine “Ben gidiyorum, doğduğumda nikâhlandığım buluşmaya gidiyorum. Korkmuyorum. Dilerim bu gidiş size kim olduğunuzu hatırlatsın, mazlumlara için ayağa kalkmanın bir yolunun bulunmasını sağlasın. Çekidüzen verin kendinize, sıranın size de geleceğini unutmayın. Ben kimseden af dilemem. Hayatın ve ölümün sahibi tek olan Allah'tır. Her daim zulmün, haksızlığın karşısında ilmî mücadeleye devam edin. Hayatınızın sonuna kadar Allah yolunda bu gayeyle görevinizi sürdürün. Batılın tuzaklarına ilimle cevap verin. Eğer dünyada bir daha görüşemezsek cennette görüşeceğimizi ümit ediyorum. Allah'a emanet olun.” şeklinde seslendi. Biliyoruz ki âlimin ölümü âlemin ölümüdür. Bu idam kararını veren zihniyeti ve bu idam karşısında susan insan hakları örgütlerini lanetliyorum.

Şehit Rahman Nizami'ye Allah'tan rahmet diliyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Tuncer...

6.- *Amasya Milletvekili Mustafa Tuncer'in, şeker pancarı üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması*

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Sayın Başkan, şeker pancarı, dünyada olduğu gibi ülkemizde de çok önemli ve stratejik bir üründür. Ancak, son yıllarda şeker pancarına gerekli değer verilmiyor, hatta 2011-2012 ve 2012-2013 kampanya dönemlerinde Çarşamba ve Susurluk; 2013-2014'te Çarşamba, Susurluk ve Alpullu; 2014-2015 kampanya döneminde Alpullu, Çarşamba, Ağrı ve Kars; 2015-2016 kampanyalarında Ağrı, Alpullu, Çarşamba ve Susurluk şeker fabrikaları çalıştırılmamıştır. Bunun sebebi sorulduğunda, şeker pancarının yayla bitkisi olması nedeniyle daha ziyade rakımı 800 metrenin üzerinde olan tarıma uygun ekim alanlarında üretilmesi önem arz etmektedir; deniz ve ılıman iklimin hâkim olduğu bölgelerde üretilen pancarların şeker oranının düşük olması, pancar alım fiyatının pancar baz fiyatının altında gerçekleşmesi, alternatif ürün deseninin zenginliği ve getirisinin pancardan yüksek olması gibi nedenlerle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tanal, mikrofonunuz açılmadı. Sağa geçebilir misiniz, sağdaki koltuğa Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben sola geçmek istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun.

7.- *İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, tüm halkı 19 Mayıs günü saat 10.30'da Ankara Güvenpark'ta buluşmaya ve Anıt Kabir'e yürümeye davet ettiğine ilişkin açıklaması*

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 19 Mayıs ulusal egemenliğin başlangıcıdır. Demokrasiden yana olan, özgürlüklerden yana olan, insan haklarından yana olan, doğadan yana olan, “Adalet devletin temelidir.”den yana olan, “Yurtta sulh, cihanda sulh.”tan yana olan; üstünlerin hukuku değil, hukukun üstünlüğünden yana olan; dikta rejimine karşı olan herkesi 19 Mayıs günü saat 10.30'da Ankara Güven Park'ta buluşmaya davet ediyorum. Anıtkabir'e yürüyeceğiz, tüm halkımız davetlidir. Gün birlik günüdür, gün dayanışma günüdür, siz gelmezseniz 1 eksigiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Çamak...

8.- *Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak'ın, Kahramanmaraş'ın Pazarcık ilçesinin sorunlarına ilişkin açıklaması*

HÜSEYİN ÇAMAK (Mersin) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Hafta sonu gittiğim Kahramanmaraş'ın Pazarcık ilçesinde, özellikle ilçenin en yoğun nüfusa sahip mahallelerinden birinin muhtarı âdeti isyan ederek “Cumhuriyet Halk Partisine oy verdiğimiz için okulumuza bile doğru düzgün hizmet alamıyoruz.” dedi.

Yine, Pazarcık'a bağlı Narlı kasabası civarında iktidar partisine oy veren mahallelere aynı hizmet defalarca götürülürken yanı başındaki komşu mahallelere sırf iktidar partisine oy vermedikleri için hiçbir hizmet götürülemiyor. Görüştüğüm ilçe kaymakamı da doğruladı ve “Çözmeye çalışıyoruz.” dedi. Bu, kesinlikle kabul edilebilir bir durum değildir. Özellikle yöredeki mağdur okullarımıza hizmetlerin sağlanması konusunda yetkililer gerekli hassasiyeti gösterecekler midir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bektaşoğlu...

9.- *Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu'nun, çözüm sürecinin, terörün Karadeniz'e açılımı sürecine dönüşüne ilişkin açıklaması*

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Teşekkür ederim.

Ülkemizde fiilî olarak bir Başbakan ve Bakanlar Kurulu yok. Seçmenlerin değil, sarayın atadığı, AKP delegelerinin seçeceği bir başbakanla yönetilmeyi bekliyoruz. Dolayısıyla sorularımızın muhatabı kim onu da bilemiyoruz; onun için ortaya doğru soruyorum, belki Sayın Cumhurbaşkanı yanıtlar.

“Belini kırdık, sonunu getirdik, bitirdik.” dediğiniz PKK, sonunda ne yazık ki barış, huzur ve kardeşlik coğrafyası olarak bilinen Karadeniz'i de eylem alanı olarak seçmiştir. Terör örgütünün sadece Giresun'da 9 ayda 5 saldırısı gerçekleşmiştir; bu da bunun kanıtıdır. Son olarak da geçen hafta 2 baraja, 1 de jandarma karakoluna uzun namlulu silahlarla, roketlerle saldıran teröristler, 1 elektrik teknisyeni ile 1 astsubayımızı şehit etmiştir. Yani çözüm sürecinin, terörün Karadeniz'e açılımı sürecine dönüştüğü görülmektedir.

Halkımız, yayla mevsiminin, turizm hareketinin başladığı bu günlerde tedirginlik içindedir. Acilen yöremizde üst düzeyde güvenlik önlemleri alınması, teröre karşı mücadele yöntemlerinin geliştirilmesini beklemekteyiz.

Gündemimiz ve de sorunumuz ne başkanlık ne de başbakanlıktır, sadece terördür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) - Bunu bir kez daha hatırlatıyorum.

BAŞKAN – Sayın Boynukara...

10.- Adıyaman Milletvekili Adnan Boynukara'nın, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ADNAN BOYNUKARA (Adıyaman) – Sayın Başkan, silahı, şiddeti ve terörü önermedikçe herkes düşüncesini açıklama hakkına sahiptir, hiç kimse bunu engelleyemez. Türkiye'deki siyasal sisteme ilişkin fikirleri dile getirmek ve önerilerde bulunmak, düşünce ve ifade hakkıdır. Demokratik bir biçimde siyasal sisteme ilişkin yapılan açıklama ve önermelere karşı “Başkanlık sistemini kan dökmeden gerçekleştiremezsiniz.” ifadesini kullanmak açık bir suçtur, tehdittir, demokratik kültürden habersiz olmaktır, düşünce açıklamaya karşı şiddeti çıkarmaktır. Şiddeti yücelten bu anlayışı halka havale ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Atıcı...

11.- Mersin Milletvekili Ayтуğ Atıcı'nın, Hükümetin, Mali Suçları Araştırma Kurulu aracılığıyla Panama belgeleriyle ilgili araştırma yapması gerektiğine ilişkin açıklaması

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, Panama belgeleri dünyanın gündemine oturdu. Bu belgelerle dünyada kara para aklayanlar ifşa edildi. İzlanda'nın Başbakanı istifa etti, İngiltere Başbakanı babasının buradaki hesabından kazandığı paradan vergi ödemediğini söyledi. Böylece belgelerin doğruluğu ispatlanmış oldu. Yeni belgelerde siyasetçilere çok yakın insanların Panama'da “offshore” hesapları kullandığı ortaya çıktı. Bu siyasetçiler arasında Türkiye'den AKP Hükûmetine yakın olan isimler olduğu da iddia ediliyor.

Şimdi, Hükûmete düşen, Mali Suçları Araştırma Kurulu aracılığıyla olaya derhâl el koyup acilen araştırma yapmaktır. Eğer AKP Hükûmeti bu araştırmayı yapmaz ise herkeste bu işin uzantılarının Hükûmetin içine kadar uzanacağı algısı oluşacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Şanverdi...

12.- Hatay Milletvekili Fevzi Şanverdi'nin, 11 Mayıs 2013'te Reyhanlı'da gerçekleştirilen terör saldırısının 3'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

FEVZİ ŞANVERDİ (Hatay) – Teşekkürler Sayın Başkan.

11 Mayıs 2013'te Reyhanlı ilçemizde gerçekleştirilen 52 vatandaşımızın hayatını kaybetmesine ve 146 vatandaşımızın yaralanmasına neden olan iki ayrı terör saldırısının 3'üncü yıl dönümü vesilesiyle menfur hadisede hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına da tekrardan başsağlığı diliyorum.

Tüm halkımız müsterih olsun ki teröre karşı sürdürdüğümüz mücadele kararlılıkla devam edecektir. Türkiye'nin istikrar ve huzuruna göz dikmiş tüm şer odaklarının emellerine ulaşmasına müsaade etmeyeceğiz.

Teşekkürler Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

13.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun bazı ifadelerine ve demokratik, özgür, müreffeh Türkiye için başkanlık sistemine dayalı yeni anayasanın hayata geçirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Kılıçdaroğlu, bugün yaptığı konuşmasında “Başkanlık sistemini kan dökmeden getiremezsiniz.” diyerek kaos ve terör çıgırtkanlığı yapmıştır. Demokrasiden, millet iradesinden ümidini kesen marjinal oluşumlar her zaman şiddet, kaos ve terörden beslenirler, kan dökerek gayrimeşru hedeflerine ulaşmaya çalışırlar. Girdiğı tüm seçimlerde CHP’nin oylarını düşürerek marjinalleştiren Kılıçdaroğlu’nun tüm kan ve terör çıgırtkanlığının utanç verici olduğunu ifade ediyorum.

Evet, tüm bunlara rağmen demokratik, özgür, müreffeh Türkiye için başkanlık sistemine dayalı yeni anayasayı hayata geçirerek başkan yapacağımızı ilan eder, yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Sayın Yıldız Biçer...

14.- Manisa Milletvekili Tur Yıldız Biçer’in, emeğın dayanışması, acının paylaşılması ve adalete ulaşılması için 13 ve 14 Mayıs 2016’da sendikaları, partileri, kitle örgütlerini, aydınları, gençleri, kadınları, ülkenin tüm emekçilerini Soma’ya davet ettiğine ilişkin açıklaması

TUR YILDIZ BİÇER (Manisa) – Sayın Başkan, tam iki yıl önce 13 Mayıs 2014’te Soma’da 301 canımız özelleştirme, kirli enerji politikaları, redevans, taşeron, dayıbaşıllık gibi ilkel çalıştırma ve denetimsiz “hadi hadi” sistemi, baştan savma hazırlanan müfettiş raporları, ucuz kömürle oy avcılığı yapma siyaseti, sermayeyle dayanışma içindeki sendikacılık sonucu katledildi ve Soma, o gün Türkiye’nin yarası, vicdanı ve öfkesi oldu.

Şimdi katliamın 2’nci yılında emeğın dayanışması, acının paylaşılması ve adalete ulaşılması için 13 ve 14 Mayıs 2016’da sendikaları, partileri, kitle örgütlerini, aydınları, gençleri, kadınları, ülkenin tüm emekçilerini Soma’ya davet ediyoruz. Soma’yı unutmadığımızı ve unutturmayacağımızı bir kez daha haykırmak için, adalet için, unutmamak ve hesap sormak için 13 ve 14 Mayıs’ta Soma’ya gelin, sesimize ses, gücümüze güç katın.

BAŞKAN – Sayın Akın...

15.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın’ın, tarımsal sulamaya ilişkin elektrik borcu bulunanların ciddi sıkıntılar içinde bulunduğuna ilişkin açıklaması

AHMET AKIN (Balıkesir) – Sayın Başkan teşekkürler.

Uzun süredir tarımsal sulamaya ilişkin elektrik borcu bulunanlar ciddi sıkıntılar içinde. Tarımsal üretimde tam da sulamanın gerektiğı bugünlerde vatandaşlarımızın elektrikleri kesilmiş durumda. Geçtiğimiz günlerde, bakanlar, bu sorunu yaşayan illere gidip vatandaşlarla görüşmeler yaptılar, konuyla ilgili bir çalışma yaptıklarını açıkladılar ama sorun hâlâ çözülemedi. Elektrik dağıtım firmaları, Edirne’den Urfa’ya, Mardin’e kadar pek çok ilimizde çiftçilerimizin elektriklerini kesmeyi sürdürüyorlar. Elektrikleri kesilerek cezalandırılan çiftçilerimiz, bugün Resmî Gazete’de yayınlanan bir Bakanlar Kurulu kararıyla ikinci kez cezalandırıldılar. Tarımsal sulamaya ilişkin elektrik borcu bulunanlar, bu kararla, 2016 yılında tarımsal destekleme ödemesi alamayacaklar. Yayınlanan Bakanlar Kurulu kararı sorunu çözme yerine büsbütün artıracaktır. Bu kararla, AKP Hükûmeti, elektrikleri kesilen üreticilerin sorunlarını çözmek yerine elektrik dağıtım firmalarının tahsilat sorunlarını çözmeyi tercih etmiştir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Son olarak, Sayın Torun.

16.- Ordu Milletvekili Seyit Torun’un, fındık üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

SEYİT TORUN (Ordu) – Teşekkür ederim Sayın Başkan anlayışınız için.

Ordu ilinde 2.000-2.500, Türkiye genelinde ise yaklaşık 10 bin fındık üreticisi, kamuoyunda “dönüm parası” adıyla bilinen alan bazı gelir desteğı başvurusunu kaçırmıştır. Çünkü geçen senelerde 1 dosyayla başvuru yaparlarken bu sene 2 ayrı dosyayla başvuru yapma uygulaması getirilmiştir. Fındık

üreticisi bu sene zaten fiyat konusunda büyük bir mağduriyet yaşamıştır. Üreticilerimiz bu destekten de faydalanamazsa iyice mağdur olacaktır. Tarım Bakanlığınca çıkarılacak bir tebliğle bu sorun çözüme kavuşacaktır. Fındığa sahip çıkmayan Tarım Bakanlığının vakit kaybetmeden tebliği çıkarmasını ve üreticilerimizin mağduriyetinin bir an önce giderilmesini bekliyor, yüce heyetinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz sayın milletvekilleri.

Şimdi sisteme giren sayın grup başkan vekillerine söz vereceğim.

Sayın Akçay, sizden başlayalım, buyurun.

17.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, tarımsal sulamaya ilişkin elektrik borcu bulunan çiftçilere bu borçları ödeninceye kadar 2016 yılında destekleme ödemesi yapılmamasına ilişkin Bakanlar Kurulu kararına ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugünkü Resmî Gazete’de, tarımsal sulamaya ilişkin elektrik borcu bulunan çiftçilere bu borçları ödeninceye kadar 2016 yılında destekleme ödemesi yapılmamasına ilişkin Bakanlar Kurulu kararı yayınlandı. Bu kararla, Hükûmet, özel sektörün tahsildarlığına soyunmuştur. Hükûmet, çiftçilere, tarımsal destek ödemelerinin gerçekleşmesi için tarımsal sulama elektrik borçlarının ödenmesini şart koşturmuştur. Bu karar, AKP’nin çiftçiye sırtını tamamen döndüğünün ve asıl yönünün özel sektör olduğunun ilanıdır. Elektrik dağıtım şirketlerinin özelleştirilmesiyle önce çiftçilerimiz elektrik kesintisiyle mağdur edildi; sonra elektrik faturaları hasat döneminde değil, aylık olarak kesilmeye başlandı. Hasadını henüz gerçekleştirilmeyen çiftçimiz faturasını ödemeyince bu sefer hasat zamanı elektriği kesilmiştir. Böylece çiftçilerimiz ya tarımsal üretimini durdurma noktasına gelmiş ya da kaçak elektrik kullanmak zorunda kalmıştır.

Elektrik dağıtım şirketlerinin özelleştirilmesiyle çiftçilerin kaderini özel sektörün insafına bırakan AKP Hükûmeti, şimdi de bu şirketlerin alacaklarını tahsil etmelerine aracı olmakta, tahsildarlığa soyunmaktadır. Oysa, bu özel elektrik şirketlerinin elektrik alacaklarının özel hukuk kuralları içerisinde alınması, tahsil edilmesi gerekir. Bu, kamu yönetiminde hukuk dışılığı ve bir acziyetin eseridir. Hükûmet, tarımsal destekleri yapacak; çiftçi, üretecek ve borcunu ödeyecek. Şimdi, bu kararla Hükûmet, aslında çiftçinin borçlarını ödeyebilmesinin de önünü kapatmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akçay, tamamlayınız, bir dakika daha.

Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bundan sonraki gelişmeleri de dikkatle takip edeceğiz. Geçtiğimiz yıllarda, AKP hükûmetlerinin, çiftçilerin tarımsal destek paralarını özel şirketlere tarımsal elektrik borçları karşılığında aktaran Bakanlar Kurulu kararını da hatırlıyoruz, tarihi de 30 Ağustos 2014’tü. Bu uygulamanın çok yanlış ve hukuk dışı olduğunu ifade ediyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Akçay.

Sayın Baluken, buyurunuz.

18.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Hükûmetin fiilen görevden alındığı bir durum yaşandığına ve Parlamentonun yaptığı çalışmaların herhangi bir meşruiyetinin kalmadığına ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, aslında şu anda yürütmüş olduğumuz çalışmaların bir geçerliliği yok. Yani yasama organı burada çalışma yürütürken, belli yasaları buradan geçirirken muhatabı olan bir yürütmenin olması lazım. Ancak şu anda fiili olarak muhatap olan bir hükümet devrede değil. Biliyorsunuz, 7 Hazirandan itibaren devreye konulan saray darbesinin Türkiye’yi nereye doğru sürüklediğini hep ifade etmiştik. Geldiğimiz aşamada, mevcut Hükümetin, yüzde 49,5 oy almış bir Başbakanının ve dolayısıyla da Hükümetin fiilen görevden alındığı bir durumu yaşıyoruz. Dolayısıyla, Parlamentonun yaptığı çalışmaların herhangi bir meşruiyetinin bu yapılan darbeden sonra kalmadığını ifade etmek istiyorum.

Diğer taraftan, bu saray darbesi anlayışı, siyasal soykırım operasyonlarına devam ediyor. Dün Diyarbakır’da Demokratik Bölgeler Partisi Eş Genel Başkanı Sayın Kamuran Yüksek gözaltına alınmıştır, hâlâ gözaltındadır. Sonrasında eş zamanlı olarak evine ve Demokratik Bölgeler Partisinin genel merkezine polis baskını yapılmıştır. Yani, gerekçe, bir siyasi parti eş başkanının yapmış olduğu basın açıklamalarından dolayı gözaltı olarak ifade ediliyor. Bu, dediğimiz darbe anlayışının, darbe zihniyetinin nereye, hangi aşamaya geldiğini göstermesi açısından son derece önemlidir.

Diğer taraftan, tabii, AKP cenahında bu darbeyi meşrulaştırmak için yeni birtakım esnek formüllerin piyasaya sürüldüğünü görüyoruz. Partili cumhurbaşkanlığı üzerinden ortaya atılan fikir, aslında, AKP’nin bütün bu süreç boyunca halkın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Ek süre veriyorum.

Buyurunuz Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – ...istediği yeni bir anayasadan çok sarayın istediği bir anayasayı çıkarma derdinde olduğunu gösteriyor.

Partili cumhurbaşkanı formülü şudur: Darbe anayasası bütün antidemokratik içeriğiyle aynı yerde duracak, üstüne olağanüstü yetkilerle donatılmış ve Başbakanlık makamını da devreden kaldırmış bir cumhurbaşkanlığı formülü devreye girecek. Dolayısıyla, aslında, 12 Eylül darbesinin eksik bıraktığı vesayet yönünün şu anda AKP Grubu tarafından tamamlanmak istendiğiyle ilgili bir durumu ortaya koyuyor. Bunun kabul edilemez olduğunu buradan ifade etmek istiyorum. Bütün Türkiye halkı şunu bilsin: Ürün aynı üründür yani başkanlık sistemiyle ilgili talep, aynı taleptir ancak ambalaj değiştirilerek; daha gösterişli, daha janjanlı bir ambalajla AKP tabanının da istemediği bir sistemi Türkiye’ye dayatma arayışındır. Kabul edilemez bulduğumuzu, bu darbe anlayışına karşı da mücadeleye devam edeceğimizi ifade etmek istiyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Baluken.

Sayın Özel, buyurunuz.

19.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, 11 Mayıs 2013’te Reyhanlı’da gerçekleştirilen terör saldırısının 3’üncü yıl dönümüne ve Cumhuriyet Halk Partisinin, “partili cumhurbaşkanı” kandırmacasına bütün gücüyle direnerek ülkeyi bu kumpasa karşı korumaya devam edeceğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün 11 Mayıs; 2013 tarihinde Hatay’ın Reyhanlı ilçesinde belediye önünde ilk bombalı aracın infilak etmesi sonucu 52 yurttaşımızın hayatını kaybetmesinin yıl dönümü. Bugün, dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan’ın ölülerimizi bile mezheplerine göre ayırttığı, “52 Sünni vatandaşımız öldü.” diyerek bırakın dirileri, ölüleri bile ırk, din, dil, mezhebe göre kategorileştirmeye başladığı Reyhanlı patlamasının üzerinden tam üç yıl geçti. Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak Cilvegözü’nde, Reyhanlı’da,

Diyarbakır’da, Suruç’ta, 10 Ekim Ankara gar saldırısında, Sultanahmet’te, Merasim Sokak’ta, İstiklal Caddesi’nde, Bursa’da, Gaziantep’te ölen hiçbir yurttaşımızın, ölen hiçbir insanın dinine, diline, ırkına, mezhebine göre ayrıştırılmasını kabul etmiyoruz. Ortak acıların toplumsal yaslardan nemalanan gözyaşını bile “senin gözyaşın, benim gözyaşım” diyerek ayrıştıran bu hastalıklı anlayışı bir kez daha kınıyor, saldırılarda ölen yurttaşlarımızı rahmetle anıyoruz.

Ayrıca, bugün, başkanlık sistemi tartışmalarında başta kendi tabanından, kendi partisine oy veren seçmenlerden destek görmeyen, o seçmenlerin yüzde 49 oyla göreve getirdiği Başbakana darbe yapan, eskiden Anayasa’nın fırlatılmasıyla ortaya çıkan krizleri eleştiren birisi; o Anayasa masanın üstünde duruyorken, seçilmiş Başbakanı derdest ederek camdan aşağıya fırlatan ve ülkeyi bir yönetim krizine sokan Cumhurbaşkanının başkanlık sistemini kabul ettiremeyince taktik bir geri çekilişle başkanlık sistemini partili cumhurbaşkanlığı üzerinden yeniden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Ek süre veriyorum Sayın Özel, tamamlayınız lütfen.

Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...bu ülkeye, bu ülkenin güzel insanlarına, 70 milyonun geçmişte büyük bedeller ödeyerek kazandığı cumhuriyete, kurduğu cumhuriyete ve onun kazanımlarına karşı darbe girişimindeki taktik değişikliğin farkındayız. Cumhuriyet Halk Partisi nasıl ki başkanlık sistemine göğsünü siper etmiş; parlamenter rejimi, demokrasiyi savunmuş, hukukun üstünlüğünü savunmuşsa, bundan sonra da “partili cumhurbaşkanı” kandırmacasına bütün gücüyle, en yalın üyesinden Genel Başkanına kadar direnmeye ve ülkeyi bu kumpasa karşı korumaya devam edecektir.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Özel.

Sayın İnceöz, buyurun.

20.- Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz’ün, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleri ile Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu’nun bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle “siyasal soykırım” ifadesini reddettiğimi özellikle belirtmek istiyorum. Birçok kez burada yargıya müdahaleyle ilgili söylemler olmuştur, bu “siyasal soykırım” da açıkça yargıya müdahil olunmasının, yargıya karşı, yargı kararlarına, yargının işleyişine ilişkin bir eleştiridir, bunu kabul etmediğimizi, reddettiğimizi belirtmek istiyorum.

Bunun dışında, dünden itibaren ve geçen hafta da Parlamentoda darbe, darbeye ilişkin söylemler burada dile getirilmiştir, bunu reddediyoruz. Şunun için reddediyoruz: “Darbe” kelimesinin bu kadar kolay, bu kadar hoyrat, bu kadar sıradanlaştırılarak kullanılmasını da ben açıkça siyasal israf olarak gördüğümü de belirtmek istiyorum.

Bakın, dün burada da söyledim, milletimizin kürsüsünden: Geçmiş dönemde darbelerin, muhtıraların çok acısını çekmiş ve bütün bu vesayet rejimlerine karşı mücadele etmiş iktidar olarak, iktidar partisinin bir milletvekili ve Grup Başkan Vekili olarak söylüyorum ki darbelerden çok acı çektik. Bunun darbeyle kıyaslanması, mukayese edilmesini, bu anlamda, siyasal israf olarak belirttiğimi özellikle söylemek istiyorum. Burada bir görev değişimi yaşanmaktadır Anayasa’ya, yasalara ve parti tüzüğümüze uygun bir şekilde.

Elbette ki bu rahatsızlığı anlamak pek de mümkün, şunun için: Türkiye’de çıkan bir kriz yok, bir kaos yok, bir kavga yok bu anlamda. Tabii, “Bunu nasıl başarıyorsunuz?”, “Demokrasi kültürünü bu anlamda böyle nasıl yerleştiriyorsunuz?” diye elbette ki meraklı bir bekleyiş, anlayamama olabilir, bunu çok doğal karşılıyorum.

ALİ ŞEKER (İstanbul) - Sorun burada zaten.

İLKNUK İNCEÖZ (Aksaray) – Bundan bir kriz çıkarma, bir kriz beklentisi içerisinde olanlar boşuna bekler.

Biz şunu özellikle belirtmek istiyoruz ki: Siyaseti yaparken milletimize hizmetkâr olma söylemi içerisinde çıkmış ve milletimizin ve ülkemizin bekası ve geleceğini her şeyin üzerinde tutan partinin mensubu olarak kişiler fani, önemli olan milletimize ve ülkemize geride hoş bir seda bırakabilmektedir diyorum bu anlamda. Buradan herhangi bir şekilde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Ek sürenizi veriyorum Sayın İnceöz.

Buyurun, tamamlayın.

İLKNUK İNCEÖZ (Aksaray) – Buradan hiçbir şekilde bir kazan kaynatılamaz, bir ekmek çıkmaz. Ama özellikle şunu belirtmek istiyorum ki bugün CHP Genel Başkanının TOBB’da katılmış olduğu bir programda “Bir kişi için öyle bir başkanlık sistemini kan dökmeden gerçekleştiremezsiniz.” söylemini herhâlde biraz evvelki konuşmalarla da bağdaştırmak pek mümkün olacaktır. Bunu çok talihsiz bir açıklama, ülkemizin birlik ve beraberliği, terörle mücadelede çok ciddi anlamda hep beraber durmamız gereken bir dönemde Ana Muhalefet Partisi Genel Başkanın böyle bir söylemini çok talihsiz açıklama olarak... Başkanlık bir kere bir kişi için değil, ülkemizin, milletimizin ve sistemin bekası için talep edilmiş.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Davutoğlu için mi istiyorsunuz?

İLKNUK İNCEÖZ (Aksaray) – Kişilerin her zaman fani olduğunu her fırsatta söyleyen birisi olarak da özellikle bunu belirtmek istiyorum ki bununla beraber, başkanlık sistemine karşı direniş kan dökerek mi temin edilecek? Bu da açıkçası bu konuşmanın arkasından merak edilen bir sorudur. Bu, talihsiz bir açıklama olarak Türk siyasi tarihinde yerini bulacaktır diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın İnceöz.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın grup başkan vekili demin yaptığımız siyasal değerlendirmeleri, analizleri bir siyasal israf olarak değerlendirdi ve ortada bir darbe olmadığını iddia etti. Açık bir sataşmada bulundu. Sataşmadan söz istiyorum.

İLKNUK İNCEÖZ (Aksaray) – Siyasal değerlendirmeleri değil -tutanaklara geçmesi açısından- darbenin bu kadar hoyrat, bu kadar sıradan kullanılması bir siyasal israf...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Biz hoyrat ve sıradan kullanmıyoruz Sayın Başkan.

İLKNUK İNCEÖZ (Aksaray) – ...darbe kelimesi anlamında ve içeriği anlamında...

BAŞKAN – Sayın Baluken, buyurun iki dakika size süre veriyorum.

İLKNUK İNCEÖZ (Aksaray) – Şahsiyle alakalı değildi yani onu özellikle belirttim ama üzerine alınabilir.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

4.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; “7 Hazirandan itibaren saray darbesi...” derken hiç öyle hoyrat ve sıradan söylemlerde bulunmuyorduk. Nitekim, bakın gelişmeler nasıl bizi doğruladı. 7 Hazirandan sonra biz bu kürsüden, defalarca, yüzde 60 çoğunluğun iradesine yönelik bir darbe yapıldığını söyledik. Bakın, aradan belli bir süre geçti. Hadi diyelim ki o darbe koşullarında yeni bir seçim yapıldı, o seçimde yüzde 49,5 oy alan bir Başbakanın görevden alınmasına kadar bu darbe anlayışı devam etti. Yani 7 Haziranda yüzde 60'ın iradesine yapılan darbe 1 Kasım'da da yüzde 49,5'un iradesine yapılmış oldu. Dolayısıyla, aslında Türkiye toplumunun tamamına, halk iradesinin tamamına yönelmiş olan açık bir üstten, vesayetçi bir müdahaleyle karşı karşıyayız. Biz burada kimseyi suçlamak için siyasal değerlendirme, çözümleme falan yapmıyoruz. Nitekim, dediğim gibi, gelişmelerden sonra, aslında AKP içerisinde de artık daha yüksek sesle, son bu yapılan müdahaleyle, nasıl bir haksızlık yapıldığı ifade edilmeye başlandı.

Bakın, 7 Haziranda bütün seçim meydanlarında başkanlık sistemini öne çıkararak oy istediniz. Yani 7 Haziran seçim kampanyasının ana argümanı başkanlık sistemiydi ve AKP, tarihte yaşadığı en büyük oy düşüşünü, en büyük siyasi hezimetini yaşadı. Ancak 7 Hazirandan sonra 1 Kasım seçim öncesinde başkanlık sistemiyle ilgili tek bir çalışmayla seçmenin karşısına gidilmedi ve başkanlık sistemini rafa kaldırarak, seçmene gidip seçmenden yüzde 49,5 oy aldıktan sonra da, işte Başbakanın da hiç haberi olmadan Başbakanın görevden alınmış olduğu bir darbe süreci sizin kendi içinize kadar uzandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS BALUKEN (Devamla) - Dolayısıyla söylemlerimiz hoyrat ve sıradan değil, doğru ve gerçek tespitlerdir.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Baluken.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın İnceöz, bir Özel'i dinleyelim.

Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın grup başkan vekilimiz biraz önce konuşmasını yaparken Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanının bugün Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinde yaptığı konuşmadan bir alıntı yaparak grubumuza açıkça sataşmada bulundu.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

Sayın İnceöz, daha sonra sizi dinleyeyim.

5.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün yaptığı açıklaması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlarım.

Sayın İnceöz'ü dinlerken gerçekten insan, AKP grup başkan vekilini mi dinliyor, yoksa AKP'nin yürüttüğü bu süreci dışarıdan izleyen bir aydının AKP'ye yaptığı eleştirileri mi, hakikaten, ayırt etmekte zorlanıyoruz. Diyor ki: “‘Darbe’ lafını bu kadar kolay kullanmayın; bu kadar hoyrat, bu kadar sıradanlaştırmayın.”

Bir e-muhtıra yazılıyor -AKP'ye karşı darbe girişimi- devrin Başbakanı buna direnerek darbeye karşı çıkıyor.

Birlikte olduğunuz, “Ne istediniz de vermedik?” dediğiniz cemaat, işler kötüye gidince, birtakım hırsızlıklara, yolsuzluklara göz yummayıp bunu açık ettiğinde, aranızdaki menfaat birlikteliği menfaat çelişmesine dönüştüğünde “Cemaat bize darbe yaptı, darbe girişiminde bulundu.” diyorsunuz.

Ses kayıtlarından darbe üretilip ülkenin Genelkurmay Başkanını, kuvvet komutanlarını darbecilikle suçluyorsunuz, yargılıyorsunuz.

Manşet atarak bir gazetenin darbe yapmaya çalıştığını iddia ediyorsunuz ve daha sonra mahkeme sonuçlanıyor, bunun bir darbe suçu olmadığı tescilleniyor ama kimsenin yüzü kızarmıyor.

Peki, böyle darbeler yok. Bunları işlevsizleştiren, hoyratça kullanan sizsiniz. Peki, dünyada yüzde 49,5 oy almış bir Başbakanın isteği dışında yani “Tercihim değil, bir zaruret.” diyerek görevden uzaklaştırıldığı bir örnek var mı? Bunun bu şekilde yaşandığı durumda buna “darbe” değil de ne diyeceksiniz? Çıkıp da “Gördüğüm lüzum üzerine.” bile demedi, “Sağlık sorunun var.” demedi, “Yorulдум, gidiyorum.” demedi; “Özür dilerim sayın seçmenlerim, dört yılığına aramızda bir hukuk vardı ancak benim tercihim olarak değil, bir zaruret sonucunda bu görevi bırakmak zorundayım.” dedi. Bu darbe değildir, darbenin daniskasıdır, darbenin daniskası!

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özel.

Sayın İnceöz, buyurun.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Yani, şunu özellikle belirtmek istiyorum: Cevap dahi vermeyeceğim. Yani, keşke benim sorduğum sorulara buradan bir cevap verilseydi, bugünkü “Öyle bir başkanlık sistemini kan dökmeden gerçekleştiremezsiniz.” ifadesine karşı burada neyi kast ediyor? “Darbe” lafını asla kabul etmediğimizi zaten belirtiyoruz. “Sıradan ve hoyrat” derken bunun bu şekilde darbelerle... Yani, bizim söylediğimiz şey, kastettiğimiz şey ile burada söylenen şeyler birbirinden çok farklıdır. Her iki grup başkan vekilinin sözlerine cevap dahi vermiyorum, bunu özellikle belirtmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz Sayın İnceöz.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Bunu da özellikle, Sayın Başkan, lütfen, kayıtlara girmesi açısından söylüyorum: Biraz evvel HDP grup başkan vekili konuşmasında yüzde 41’le hezimete... Yani Türkiye’nin birinci partisi olacaksınız, bunu bir hezimet olarak belirtti. Bu bir talihsiz açıklamadır.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Çıkin cevap verin ya!

BAŞKAN – Peki, teşekkürler.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, tutanaklara geçsin diye söylüyorum.

BAŞKAN – Sayın Baluken, buyurun.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Ben AKP tarihindeki en büyük siyasal hezimetten bahsettim.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Tutanaklarda belli zaten, söylediklerinize kasten cevap veriyorum.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Oy oranındaki düşüş ve oranlama açısından ifade ettim. Söyleminin de arkasındayım. On dört yıllık AKP iktidarı döneminde en büyük oy düşüşü yaşadıkları seçim başkanlık propagandasıyla halka gittikleri 7 Haziran seçimidir. 1 Kasım seçiminde de o nedenle başkanlık propagandasıyla halka gitmediler, yüzde 49,5 oy aldıktan sonra tekrar halka başkanlık dayatmasında bulundular.

Bir de şunu özellikle tutanaklara geçmesi açısından ifade ediyorum: Yani Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı başkanlık sistemi ve kan dökülmesi üzerinden bazı cümleler kullanmış yani kusura bakmasın ama “günaydın” diyeceğim. 7 Hazirandan itibaren başkanlık üzerine yapılan bu saray darbesi müzakere masasını devirdi ve Türkiye’de her gün oluk oluk kan akıyor, her gün onlarca cenaze kalkıyor. Libya’da, Suriye’de, Irak’ta görülmeyen can kayıpları Türkiye’de yaşanıyor, tam da işte bu darbe anlayışının getirmiş olduğu siyasal ortam nedeniyle yaşanıyor. Dolayısıyla Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanına da hani “günaydın” demek kalıyor bize.

BAŞKAN – Peki, kayıtlara geçti Sayın Baluken, teşekkürler.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Baluken kullandığı ifadede Genel Başkanımıza “günaydın” demek suretiyle doğrudan sataşıyor. Bir uyku hâlinde olmayan birisine “günaydın” denmez. Bu tamamen Genel Başkanımıza bir sataşmadır, cevap hakkımı kullanmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

İki dakika...

6.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’in yerinden sarfettiği bazı ifadeleri sırasında CHP Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biraz önce kürsüye geldiğimde -tabii, kürsüde zaman da hızlı ilerliyor- Sayın İnceöz’ün cevaplanmasını istediği bir konu eksik kaldı. Ben kendisi, bizim bunca ifademizden sonra çıkar bir cevap verir dedim ama kendisi cevap veremeyeceğini söyledi.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Bak “Cevap vermeyeceğim.” demedim, “Cevap dahi vermem.” dedim.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Belki saraydan, AKP’ye yeni düşük profilli başbakan belirlenene kadar grup çalışmalarının da kısıtlanması talimatı verilmiş olabilir.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Şu kandan bahset, kandan. Kılıçdaroğlu kandan bahsetti Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Bunu yanlış buluyoruz ama kendilerini içinde bulundukları durum açısından anlayışla karşılıyoruz.

7 Hazirana kadar meydan meydan gezen, tek başına iktidar kaybolunca meydanlardan geriye çekilen ve 1 Kasım seçim sonuçlarında kendisine en yakın gazetelerin “Hocanın zaferi” yazdığında sinir krizleri geçiren Cumhurbaşkanı, AKP’den, Hükûmetten, grubunuzdan intikam almaktadır. Şu hâle bakın, Cumhurbaşkanı...

Ey Türkiye Cumhuriyeti’nin vatandaşları, oy vererek göreve getirdiğiniz AKP’ye bakın. Cumhurbaşkanı grubu sürgüne göndermiş. Cumhurbaşkanı bakanları sürgüne göndermiş. (CHP sıralarından alkışlar) Zavallı Başbakan! Zavallı Başbakan neredesin? Seni görevinin başındayken göz yaşları içinde tuttular pencereden dışarıya attılar.

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Kasetle gitmedi! Kasetle gelmedi! Kasetten bahset!

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Şimdi, o aşağıya düşen Başbakanın yerine içinizden bir düşük profilli arıyorlar ki onu yukarıya, Başbakanlığa çıkaracaklarmış.

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Kasetten bahset, kasetten! Niye ifadeye gitmiyorsunuz? Niye savcıya gidip anlatmıyorsunuz?

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - AKP'nin içinde olduğu bu acziyet bu ülkeyi yönetememe durumudur.

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Ekmek çıkmaz size buradan.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Bunu tescil ediyoruz, Bakanlar Kurulunun Meclisten sürgün edilmesini de teşhir ediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Yine cevap veremedin.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - HDP'ye şunu söyleyelim: Biraz önce Reyhanlı saldırısından bahsettik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Bugüne kadar bu süreçteki her türlü kirli, her türlü gizli, kimden gelirse gelsin her türlü terörü kınıyoruz, insanlık suçu olarak görüyoruz. O kanın akmasında payı olan her kimse lanetliyoruz!

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Özel.

Sayın İnceöz...

İLKUR İNCEÖZ (Aksaray) – 69'a göre sataşmadan cevap vermek istiyorum Sayın Başkan. İzahı varestedir bir durum yani.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Başbakana sataştılar, gruba bir sataşma yok.

7.- Aksaray Milletvekili İlkur İnceöz'ün, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

İLKUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sürgündeki Hükûmet nerede?

İLKUR İNCEÖZ (Devamla) – Öncelikle, bağırarak burada bir haklılığı ispat edeceğinizi falan düşünmeyiniz lütfen.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Alakası yok. Hiç alakası yok.

İLKUR İNCEÖZ (Devamla) - Yani boğazlarınıza zarar gelecek.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Devlete millete zarar gelmesin!

İLKUR İNCEÖZ (Devamla) - Bakın, rahat olun, Türkiye'de bir kriz yok, Hükûmet de yerinde.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hani yerinde?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Hükûmet nerede? Hani yerinde, nerede?

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Biz niye göremiyoruz, koltukların altına mı saklandı?

İLKUR İNCEÖZ (Devamla) – Geçin bunları siz.

Biz bir kongre kararı aldık diye... Yani böyle bir beklenti içerisinde çıkmayın, ben oturduğum yerde de söyledim: Buradan size ekmek çıkmaz, buradan beklediğiniz bir şekilde bir kriz beklentisi içerisinde sizin beklentilerinizi karşılayamayacak. Onun için çok üzgünüm, kusura bakmayın.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Sizin aklınız fikriniz ekmek çıkarmakta, biz bunları ekmek çıkarmak için yapmıyoruz.

İLKUR İNCEÖZ (Devamla) – Böyle bağırarak bu konuda haklı duruma düşecek değilsiniz. Bakın, biz burada çok demokratik bir şekilde bir kongre kararı alıyoruz, tarihimizi ilan ediyoruz. Bak, ben size dün şöyle bir hatırlatmada bulundum.

CEYHUN İRGİL (Bursa) – Her işten ekmek çıkarmaya çalışmayın.

İLKNUR İNCEÖZ (Devamla) – Dinlersen...

BAŞKAN – Lütfen dinleyelim.

İLKNUR İNCEÖZ (Devamla) – Ama duymak istemediğiniz şeyler söyleyebilirim şimdi. Bak, “10 Mayıs 2010 tarihi sana ne hatırlatıyor?” diye sordum, çık bunlara cevap ver.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Recep Tayyip Erdoğan’ı hatırlatıyor.

İLKNUR İNCEÖZ (Devamla) – Biz burada ilkeli bir şekilde, demokrasi kültürüne yakışır bir şekilde bir süreç yönetiyoruz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Recep Tayyip Erdoğan’ı hatırlatıyor, neyi hatırlatacak? Komployu hatırlatıyor.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sana her şey Recep Tayyip Erdoğan’ı hatırlatıyor.

İLKNUR İNCEÖZ (Devamla) – Buradan bir kriz de çıkmayacak. Ama 10 Mayıs 2010’da, bakan bir karar alıyorsunuz, “Aday olmayacağım.” diyor şimdiki genel başkan ve bir kasetle beraber... Ki bunların içeriğine girmeyeceğim, herkes biliyor, kamuoyu biliyor. Ondan sonra kasetle ilgili iddialarda bulunuyor ve savcı bugün ifadeye çağırıyor. Bakın, bugün manşetlerde, gazetelerde yer alıyor.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Havuz manşetlerinde.

İLKNUR İNCEÖZ (Devamla) – Niye gidip de ifade vermiyor, bu konuda bildiklerini anlatmıyor?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Cumhurbaşkanı niye ifade vermeye gitmiyor?

İLKNUR İNCEÖZ (Devamla) – Sadece “Televizyonlarda açıkladım.” demekle...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Tayyip Bey ne zaman gidiyor?

İLKNUR İNCEÖZ (Devamla) – Allah’a çok şükür ki bizde kasetle gelen de yok, kasetle giden de yok; milletimizin gönlünde taht kurarak, teveccühüyle gelen ve giden var.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Darbeyle gelen var, darbeyle giden var.

İLKNUR İNCEÖZ (Devamla) – Bu konuda da bu detayı da özellikle belirtmek istiyorum. Öyle bağırarak, çağırarak haklılık ispat olunmaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın İnceöz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan....

BAŞKAN – Sayın Özel, karşılıklı sataşmalardan dolayı hepinize ikişer, üçer kez söz verdim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, siz de çok haklısınız da Sayın İnceöz çıkıp “Şu tarih sana ne hatırlatıyor? Çık buna cevap ver.” deyince burada kürsüye gitmemem de düşünülemez.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Versin Başkanım, 10 Mayıs 2010’u anlatsın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu cevap hakkını kullanmak noktasında ağır tahrik altındayım.

BAŞKAN – Sayın Özel, son bir defa ama yeni bir sataşmaya mahal vermeyiniz lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Peki.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Yalnız, sorumuzun cevabını versin lütfen.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Özgür Bey, Hükûmet orada mı, bir bakar mısınız?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Neden ifadeye gitmiyor? O “kanlı” demek ne demek onları açıkla.

BAŞKAN - Buyurun.

8.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben dedim ki: Nerede bu Hükûmet? Saray tarafından sürgün edilmiş.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Görevinin başında. Millet için çalışıyor

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Sayın İnceöz, çıktınız dediniz ki: “Hiç merak etmeyin Hükûmet yerinde.” Ya, arkadaşlar, biz milletin vekiliyiz, milleti kandırmak bize yakışmaz.

Bir bakın... Ya, Sayın Başkan, ben göremiyorum. Var mı Hükûmet, nerede? Hani Hükûmet? Burada mı, nerede? Hani nerede Hükûmet? Nerede? Bu Hükûmet nerede? (CHP sıralarından alkışlar; AK PARTİ sıralarından “Şov yapma!” sesleri)

İlknur Hanım, aramızdaki hukuka dayanarak kürsü hakkımı sizinle paylaşıyorum. Gelin, iki grup başkan vekili birlikte arayalım, fiilen bir komisyon kuralım. Nerede Hükûmet? Hükûmet yok. Bakanlar Kurulu toplantısı yapamayan Hükûmet mi olur? (CHP sıralarından alkışlar)

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Görevinin başında.

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Hükûmet görevinin başında.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Ya, bırak Allah aşkına!

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Bakanlar Kurulu toplantısı yapamayan Hükûmet mi olur? Parti grup toplantısı yapmayan iktidar partisi mi olur?

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Sana ne bizden ya! Sana ne? Sen işine bak! Sen partine bak!

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Siz iktidarınızı, siz iradenizi saraya ipotek etmişsiniz; siz saraya teslim etmişsiniz.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Geç bunları Allah aşkına!

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Sen öyle zannediyorsun.

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Ya, boş laf bunlar Özgür, boş laf!

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Sizin seçmenlerinize karşı buradaki bu tavırsızlığınız, bu tutumunuz seçmeninize karşı doğrudan bu darbe girişimine ortak olma suçudur. Adam size Manisa’da, Kars’ta, Erzurum’da, Ardahan’da oy vermiyor mu kardeşim?

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Yine verecek, yine! Yine oy verecek!

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Muğla’da vermiyor mu? O seçmenin size verdiği oyun karşılığını siz nasıl saraya verirsiniz? Nasıl iradenizi ona teslim edersiniz? Darbeye iştirak suçudur. O darbeci günün birinde hesap verecek, siz de iştirak suçundan hesaplanacaksınız, yargılanacaksınız. (CHP sıralarından alkışlar)

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) - On beş yıldan beri aynı şeyi söylüyorsunuz be!

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özel.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Baluken, daha önce Sayın İnceöz söz istedi, daha sonra sizi dinleyeyim.

Sayın İnceöz...

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sadece kayıtlara girsin diye söylüyorum. Yani hakikaten bizi bu kadar güldürdüğü için kendisine teşekkür ediyoruz. Hükûmet görevinin başında derken elbette ki orayı kastetmediğimiz çok açık ve aşikâr. Kendisinden bunu anlamasını beklerdik.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Hükûmetin mesai saatleri içerisinde nerede olduğunu bilmeyen bir grup başkan vekili var. Zavallı!

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) - Öyle bir darbe söz konusu değil ama bu demokrasi kültürüne yabancı oldukları için, kasetle, vesaire, komployla, bunlara alışkın oldukları için elbette ki bu sorunun cevabını vermeleri...

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz Sayın İnceöz.

Sayın Baluken...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, demin AKP Grubu adına konuşan sayın grup başkan vekili yani bizim yaptığımız siyasi eleştirileri “Buradan size ekmek çıkmaz.” demek suretiyle farklı bir yöne çekti, açık satışmada bulundu. Söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Baluken, biraz önce de Sayın Özel’e söz verirken son bir kez demiştim.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Ve hiç konuya girmede Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Baluken, son bir kez size de söz veriyorum iki dakika. Lütfen yeni bir satışmaya mahal vermeyin.

Buyurun.

9.- *Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’in, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz’ün satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine satışması nedeniyle konuşması*

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, en son Sayın Erdoğan ve Sayın Davutoğlu arasındaki çelişkilerden bu kürsüden bahsettiğimde Sayın Naci Bostancı tam da sizin yerinizde oturuyordu ve yerinden söz alarak “Buradan size ekmek çıkmaz, Sayın Baluken iki zeytinle ziyafet çekmeye çalışıyor.” demişti.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Yine çıkmaz.

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Çıkmaz.

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Bakın, burada parmak kaldırıp indirmekten siz daha kendi içinde neler olupbittiğini bile takip edemeyecek bir duruma geldiniz. Oysaki biz aylardır adım adım örülen bu darbenin Hükûmete ve Başbakana uzanabileceğini defalarca bu kürsüden ifade ettik.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Hükûmet nerede hocam, Hükûmet?

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Meclis tutanaklarına bakın, hepsini siz buradan görürsünüz. Vallahi, her bir hoca gidiyor, sanırım Sayın Bostancı da, Naci Hoca da yakında bu darbeden dolayı gidebilir. O nedenle, size de tavsiyem, böyle keskin bir şekilde karşı duruş yerine, içeriğiyle doldurulmuş siyasal cevaplar vermenizdir.

Tabii ki CHP grup başkan vekilinin Hükûmeti araması son derece normaldir. Ben kendisine bir ipucu vereyim: Şu anda Kabinenin çoğu üyesini Ankara’daki berber salonlarına gittiğinizde bulabilirsiniz. (CHP sıralarından gülüşmeler) Bir bıyık bırakma yarışı var; sanırım o, mevcut bakanlık işlerinden daha öncelikli olarak şu anda bakanların gündeminde.

O nedenle, önümüzdeki günlerde bu siyasal yansımaları daha fazla bir şekilde bu kürsüden tartışmaya devam edeceğiz. Sizler de dediğim gibi, içeriği doldurulmuş siyasal cevaplarla gelerseniz muhalefet olarak seviniriz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Baluken.

Sayın milletvekilleri, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç önerge vardır, ayrı ayrı okutuyorum:

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ**

1.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu ve 19 milletvekilinin, yerli sanayinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/199)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Bugün, yetersiz sermaye birikiminin dışında, makroekonomik istikrarı sağlamadaki güçlükler, yüksek vergiler, sermayenin ve temel sınai girdilerin yüksek maliyetleri, teknolojik gelişmelere ayak uydurma konusundaki zorluklar, yenilik ve yeni teknoloji üretmede yetersizlik Türk sanayisinin rekabet gücünü olumsuz olarak etkilemekte ve bu durum, başta özel sektör çalışanlarımızda olmak üzere, tüm ekonomimizde negatif etki yaratmaktadır.

Gerekçesini ekte arz ettiğimiz ve araştırma sırasında belirlenecek nedenlerle “Yerli Sanayimizin Sorunlarının Tespiti ve Çözüm Önerilerinin Araştırılması ve Gerekli Önlemlerin Alınması” amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve TBMM İçtüzüğü’nün 104 ile 105’inci maddeleri uyarınca Meclis araştırma komisyonu kurulmasını saygılarımızla arz ve talep ederiz.

1) Ahmet Kenan Tanrıkulu	(İzmir)
2) Zihni Açba	(Sakarya)
3) Mustafa Mit	(Ankara)
4) Ruhi Ersoy	(Osmaniye)
5) Kamil Aydın	(Erzurum)
6) Saffet Sancaklı	(Kocaeli)
7) Kadir Koçdemir	(Bursa)
8) İsmail Ok	(Balıkesir)
9) Nuri Okutan	(Isparta)
10) Arzu Erdem	(İstanbul)
11) Deniz Depboylu	(Aydın)
12) Ahmet Selim Yurdakul	(Antalya)
13) Atıla Kaya	(İstanbul)
14) Ümit Özdağ	(Gaziantep)
15) Mehmet Necmettin Ahrazoğlu	(Hatay)
16) İsmail Faruk Aksu	(İstanbul)
17) Baki Şimşek	(Mersin)
18) Fahrettin Oğuz Tor	(Kahramanmaraş)
19) Mehmet Erdoğan	(Muğla)
20) Seyfettin Yılmaz	(Adana)

Gerekçe:

Bugün yetersiz sermaye birikiminin dışında makroekonomik istikrarı sağlamadaki güçlükler, yüksek vergiler, sermayenin ve temel sınai girdilerin yüksek maliyetleri, teknolojik gelişmelere ayak uydurma konusundaki zorluklar, yenilik ve yeni teknoloji üretmede yetersizlik Türk sanayisinin rekabet gücünü olumsuz olarak etkilemekte ve bu durum, başta özel sektör çalışanlarımızda olmak üzere tüm ekonomimizde negatif etki yaratmaktadır.

Gelinen noktada, kamuda yerli üretim kullanma konusunda iktidar tarafından birçok genelge yayınlanmışsa da bu genelgeler göz ardı edilerek hâlen kamuda ithal ürünler tercih edilmekte, bu da yerli girişimcimizi daha zor durumda bırakmaktadır.

İç piyasada özellikle kamu tarafından dışlanan, daralan dış pazarlar dolayısıyla mağdur olan yerli üreticimiz, kendilerine yurt içinde kolay ve uygun finansman şartları sağlanamamasından dolayı, işletme ve öz sermayelerini eritmemek için dış kaynağa yönelmekte ve dış borçlanması artmakta, kârlılık oranları düşmektedir.

Bu kısır döngüyü durdurabilmek, Türk girişimcisine, dolayısıyla çalışanlarımıza destek olabilmek ve Türkiye'nin üretim gücünü daha da artırmak için "Yerli Sanayimizin Sorunlarının Tespiti ve Çözüm Önerilerinin Araştırılması ve Gerekli Önlemlerin Alınması" amacıyla Anayasa'nın 98'inci TBMM İktüzüğü'nün 104 ile 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırma komisyonu kurulması bu alandaki yapısal sorunların çözümüne büyük katkı sunacaktır.

2.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıku ve 19 milletvekilinin, ülkemizin önümüzdeki dönemde ihtiyacı olacak insan gücü ve mesleklerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/200)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Ülkemizin önümüzdeki dönemde ihtiyacı olacak insan gücü ve mesleklerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İktüzüğü'nün 104 ile 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırma komisyonu kurulmasını saygılarımızla arz ve talep ederiz.

1) Ahmet Kenan Tanrıku	(İzmir)
2) Zihni Açba	(Sakarya)
3) Mustafa Mit	(Ankara)
4) Ruhi Ersoy	(Osmaniye)
5) Kamil Aydın	(Erzurum)
6) Saffet Sancaklı	(Kocaeli)
7) Kadir Koçdemir	(Bursa)
8) İsmail Ok	(Balıkesir)
9) Nuri Okutan	(Isparta)
10) Arzu Erdem	(İstanbul)
11) Deniz Depboylu	(Aydın)
12) Ahmet Selim Yurdakul	(Antalya)
13) Atila Kaya	(İstanbul)
14) Ümit Özdağ	(Gaziantep)
15) Mehmet Necmettin Ahrazoğlu	(Hatay)
16) İsmail Faruk Aksu	(İstanbul)
17) Baki Şimşek	(Mersin)
18) Fahrettin Oğuz Tor	(Kahramanmaraş)
19) Mehmet Erdoğan	(Muğla)
20) Seyfettin Yılmaz	(Adana)

Gerekçe:

Bütün dünyada tarihin her döneminde insan gücü, kalkınmanın motoru veya belirleyicisi konumunda olmuştur. Diğer bir anlatımla, insan gücü, bir ülke nüfusunun mal ve hizmet üretebilecek kesimini oluşturmaktadır.

“İnsan gücü” kavramı, herhangi bir zamanda ülke nüfusunun fiilen çalışan kısmını ifade eden “iş gücü” kavramından farklıdır. İnsan gücü planlaması ise, belli bir dönemde ekonomik ve toplumsal kalkınmanın ihtiyaç duyduğu ekonomik kaynak olan insan gücünü temin etmeye çalışılmasıdır. Bu yöndeki plânlamayla işe almalar, eğitim, terfiler, iç transferler, fazla iş gücü, emeği planlamak ve kontrol etmek, teknoloji düzeyi, iş düzeni, eğitimi ve davranışsal faktörler gibi insan gücü etkinliğini artırıcı faktörler üzerinde önlemler alınmaktadır.

Kamu iş gücünü planlamanın temeli, uygun personelin, uygun zamanda ve yerinde kullanımını sağlamak, onların niteliklerini hizmet içi kurslarla geliştirmesi elde edilebilir.

İnsan gücü planlamasını, makro ve mikro insan gücü planlaması olarak ikiye ayırmak mümkündür. Günümüzde makro açıdan insan gücü planlaması, ülke ekonomisinin ihtiyaç duyduğu iş gücünü nicelik ve nitelik açısından belirlemek ve belirlenen hedeflere ulaşmak için yapılmaktadır.

Bu planlamayla başarıyla ulaşabilmek için insan gücü talep ve arzının tespiti, kamu personelinin yerinde istihdam edilmesi ve bu personelin verimliliğin yükseltilmesinin amaçlanması gerekmektedir.

Mikro açıdan insan gücü planlaması ise, kurum ve kuruluşun gayelerine ve görevlerine uygun olarak personel istihdamını gerçekleştirmek ve personelden diğer kaynaklara orantılı, hatta onlardan daha fazla verim elde etmeyi amaçlamaktadır.

İnsan gücü planlamasını ayrıca kısa dönemli (en fazla bir yıla kadar), orta dönemli (bir, üç yıllık süreler için), uzun dönemli (genellikle beş, on yıl arası) olarak da yapmak gerekmektedir. Böylece ilgili kamu kurumunun hedefleri ile görevlerini gerçekleştirirken elindeki iş gücü materyalini bilmesi sağlanmış olacaktır.

Ancak ülkemizde uzun zamandan bu yana böyle bir planlama yapılmamış, birçok meslekten gencimiz işsiz konumda bırakılmıştır. Bu yüzden, TBMM’nin bu alandaki sorumluluğunu yerine getirmesi için, ülkemizin, önümüzdeki dönemde ihtiyacı olacak insan gücü ve mesleklerin araştırılarak bu konuda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve TBMM İç Tüzüğü’nün 104 ile 105’inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırma komisyonu kurulması bu alandaki sorunların çözümüne büyük katkı sunacaktır.

3.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu ve 21 milletvekilinin, öğretmenlerin 2015 Yılı Öğretmenlerin Hizmetiçi Eğitim Planı içinde yer almayan hizmet içi eğitim seminerlerine çağırılması sonucunda oluşan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/201)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

“2015 Yılı Öğretmenlerin Hizmetiçi Eğitim Planı içinde yer almayan hizmetiçi eğitim seminerlerine öğretmenlerin çağırılması sonucunda oluşan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi” amacıyla Anayasa’mızın 98’inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini saygılarımızla arz ederiz.

1) Zühal Topcu	(Ankara)
2) Emin Haluk Ayhan	(Denizli)
3) Oktay Öztürk	(Mersin)

4) Şefkat Çetin	(Ankara)
5) İsmet Büyükataman	(Bursa)
6) İsmail Ok	(Balıkesir)
7) Saffet Sancaklı	(Kocaeli)
8) Yusuf Halaçoğlu	(Kayseri)
9) Mustafa Kalaycı	(Konya)
10) İsmail Faruk Aksu	(İstanbul)
11) Mehmet Erdoğan	(Muğla)
12) Mehmet Parsak	(Afyonkarahisar)
13) Ümit Özdağ	(Gaziantep)
14) Mevlüt Karakaya	(Adana)
15) Erkan Haberal	(Ankara)
16) Ruhi Ersoy	(Osmaniye)
17) Zihni Açıba	(Sakarya)
18) Ahmet Selim Yurdakul	(Antalya)
19) Kamil Aydın	(Erzurum)
20) Baki Şimşek	(Mersin)
21) Deniz Depboylu	(Aydın)
22) Mustafa Mit	(Ankara)

Gerekçe:

Günümüzde artan terör olaylarıyla birlikte, ülkemiz birçok noktada etkilenmektedir. Etkilenen alanlardan en önemlisi ise ülkenin geleceğinde etkili bir yere sahip olan eğitim alanıdır. Eğitim kurumları olan okullar terör örgütlerinin karargâhı haline gelmiş ve terör eylemleri neticesinde eğitim sekteye uğramıştır.

7 Haziran 2015'ten bu yana, terör örgütü Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yoğun bir şekilde eylemlerini arttırmıştır. Eğitim kurumlarını yağmalamaya ve yakmaya başlamışlardır. Ayrıca Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yüzlerce köy okulu güvenlik nedeniyle eğitime başlayamamıştır. Eğitime başlamış olsalar bile bölgede görevli öğretmenlerin birçoğunun artan terör olaylarının ortaya çıkardığı güvenlik endişesi nedeniyle rapor alarak, tayin isteyerek, ücretsiz izne ayrılarak ve formalite evlilikler yaparak bölgeye gitmek istemediği belirlenmiştir. Son altı ayda Diyarbakır, Mardin, Şırnak, Hakkâri ve Muş'un ilçeleri başta olmak üzere sokağa çıkma yasağı uygulanan gün sayısı 170'i bulmuştur. Kamuoyunda yapılan açıklamalara göre 16 Ağustos 2015-11 Aralık 2015 tarihleri arasında 7 il ve 17 ilçede toplam 52 kez sokağa çıkma yasağı ilan edilmiş ve özellikle Şırnak ili Cizre ilçesinde 4 kez, Silopi ilçesinde ise 1 kez sokağa çıkma yasağı ilan edilmiştir.

Artan terör olayları neticesinde ortaya çıkan sokağa çıkma yasakları zaten eğitimi sekteye uğrattırken 13 Aralık 2015 tarihinde Millî Eğitim Bakanlığı tarafından Şırnak ili Cizre ve Silopi ilçelerinde görevli öğretmenlere 14-16 Aralık 2015 tarihleri arasında hizmet içi eğitim seminerine alınacaklarını ve bu seminere memleketlerinde de katılabileceklerini belirten telefon mesajı gönderilmiştir. Ancak MEB tarafından yapılacak olan seminerler faaliyet numarası, tarihi, yeri ve kontenjanı önceden belirlenip

ilan edildikten sonra başvurular neticesinde öğretmenlere MEBSİS üzerinden veya imza karşılığı tebliğ edilirken, bahsi geçen hizmet faaliyeti telefon mesajıyla bildirilmiştir. 2015 Yılı Öğretmenlerin Hizmetiçi Eğitim Planı içinde yer almayan bu seminerin öğrenim devam ederken ne amaçla yapıldığı ilgili makamlar tarafından açıklanmamıştır. Bunun sonucunda Cizre ve Silopi ilçelerinde görev yapan 3.800 öğretmenin büyük çoğunluğu bölgeden ayrılmıştır. Öğretmenlerin memleketlerine dönmelerinin ardından bazı okullarda eğitim durmuş, hatta okulların kapısına asma kilit takılmıştır. Bölgede eğitime bu şekilde ara verilmesi yarıyıl tatiline girmeden öğretmenlerin görev bölgesinin dışında, memleketlerinde de bu semineri alabileceklerini belirten telefon mesajı öğrencilerin eğitim öğretim hayatında olumsuz etki yaratmaktadır. Eğitimciler ise okulların kapatılması ve sokağa çıkma yasakları nedeniyle bu senenin bölgedeki öğrenciler için kayıp sene olacağını belirtmektedir. Bu olumsuz etkilerin ve kaybın nasıl giderileceği ise bilinmemektedir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle 2015 Yılı Öğretmenlerin Hizmetiçi Eğitim Planı içinde yer almayan hizmet içi eğitim seminerine öğretmenlerin çağırılması sonucunda oluşan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılması gerekli görülmektedir.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki görüşmeler sırası geldiğinde yapılacaktır.

Sayın milletvekilleri, şimdi Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır. Okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım:

VIII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel ve Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tarafından, sokağa çıkma yasaklarının toplumda yarattığı maddi ve manevi tahribatların araştırılması amacıyla 11/5/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 11 Mayıs 2016 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 11/05/2016 Çarşamba günü (Bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Çağlar Demirel

Diyarbakır

Grup Başkan Vekili

Öneri:

11 Mayıs 2016 tarihinde Diyarbakır Milletvekili Grup Başkan Vekili Çağlar Demirel ve Diyarbakır Milletvekili Grup Başkan Vekili İdris Baluken tarafından verilen (1972 sıra numaralı) sokağa çıkma yasaklarının toplumda yarattığı maddi ve manevi tahribatların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin, Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 11/05/2016 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunması ve görüşmelerin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grup önerisinin lehinde ilk konuşmacı Adana Milletvekili Sayın Meral Daniş Beştaş.

Süreniz on dakika.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, sokağa çıkma yasaklarıyla ilgili bu kürsüde ve Mecliste sayısız defa bu yasakların ve sonuçlarının ne kadar büyük ihlaller oluşturduğunu, vahşet boyutlarını aştığını, insanlığa karşı suçlar kapsamında er ya da geç Türkiye’yi Uluslararası Ceza Mahkemesi önünde sanık sandalyesine oturtacağını ifade ettik. Ve maalesef bugün sokağa çıkma yasakları hâlâ devam ettiriliyor ve sokağa çıkma yasaklarının neticeleri de bütün ağırlığıyla yaşamımızın üzerine çökmüş durumda.

Buna geçmeden önce, yine bugün bir katliamın yıl dönümü, Reyhanlı patlamasının 3’üncü yıl dönümü. Gerçekten, Türkiye’de artık katliamlarla, büyük patlamalarla, kaybettiğimiz canlarla neredeyse her günün bir yıl dönümü olduğu bir tarihsel geçmişimiz var. Ben, katliamda yaşamını yitirenleri ayrıca saygıyla anmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, sokağa çıkma yasaklarının neticelerinde gerçekten ölümleri, yaralıları, işkenceleri, yakılan yıkılan evleri bir bilanço olarak vermek oldukça rahatsızlık verici çünkü bunlar rakam değil; ölen her bir insanın adı soyadı, ailesi, çocuğu, annesi babası, yaşamı var. Bu nedenle, bilanço vermekten de ayrıca ben rahatsızlık duyuyorum ama şunu genel olarak söyleyeyim: Binlerce insanın yaşamını yitirdiği bir uygulamadan, hukuksuz bir uygulamadan, asla insanlık tarihinde unutulamayacak bir uygulamadan söz ediyoruz.

Sizi biraz geçmişe götürmek istiyorum. AKP iktidarı, 30 Ekim 2014’te on buçuk saat süren bir Millî Güvenlik Kurulu toplantısı yaptı ve o toplantıdan sonra Kürt kentlerini savaş alanına çevirdi. Bu savaş düpedüz savaş, düşük yoğunluklu falan da değil, savaşın bütün unsurları var. Genelkurmay Başkanı, Nusaybin gibi, Cizre gibi bir ilçeye defalarca gidiyor. 5 bin asker -SAT komandoları dâhil- Cizre’de görev yapıyor. Binlerce özel harekât mensubu, polis gücü, her türlü asker güçleri orada bu görevinin başında -tırnak içinde, görev falan değil- savaşın tarafı olarak halka karşı en büyük suçları işlemeye devam ediyorlar. Ve tabii ki bu 30 Ekim 2014 aynı zamanda darbenin kararlaştırıldığı tarihtir bizim açımızdan ve her ne kadar iktidar partisi grup başkan vekili “Ortada darbe falan yok.” dediyse de, vallahi dünyada herhâlde böyle bir şey görülmemiş, darbeye sadece biz direniyoruz, aslında iktidar partisinin direnmesi lazım. Şu anda, 4 Mayıs’ta en son darbeyi iktidar partisi yedi aslında çünkü seçimle işbaşına gelen bir Başbakan görevinden azledildi.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Kongre yapılacak.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Azledildi ve diyorlar ki: “Demokratik bir şekilde devam ediyor.” Demokrasinin içeriğini bilmesek belki inanırdık yani görevden azletme, Başbakanın yerinden alınması, şu anda grubun toplanamaması, bakanların olmaması, kim bakan olacak, kim başbakan olacak, kim Meclis grup yönetiminde olacak tartışmaları düpedüz darbedir. Neyse, konumuz bu değil.

Şimdi, sokağa çıkma yasaklarına ilişkin gerçekten çok konuşulan ama Meclis kürsüsünde söylediğimiz bir husus var, onu bugün özellikle gündeme getirmek istiyorum, duvar yazıları. IŞİD’çilerin, IŞİD zihniyetinin işgal ettiği yerlerde, halka karşı savaş açtığı yerlerde... Sokağa çıkma yasaklarının olduğu bölgede de aynı zihniyet tezahür ediyor. Nedir? Burada duvar yazıları. Size sadece birkaç tane duvar yazısı söyleyeceğim: “Türk’ün gücünü göreceksiniz.”, “Geldik (T.C.).”, “Ne mutlu Türk’üm diyene.”, “Geldik (T.C.).” yine, “Kurdun dişine kan değdi, korkun.”, “Türk’sen övün, değilsen itaat et.”, “Esedullah timi

burada.”, “T.C. her yerde.”, “PÖH, JÖH, TEM”, “T.C. burada, piçler nerede?” Tabii, kavramlar için özür diliyorum, ben aynen alıntı yapıyorum. “Aşk Bodrum’da yaşanır güzelim.” Bunu insanların yatak odalarına giden, yüzlerini maskeyle kapatan askerlerin yazdığını ve o fotoğrafı gözünüzün önüne getirmenizi rica ediyorum ve aynı zamanda, o bodrumlarda yüzlerce insanın vahşice yakılarak katledildiğini de dipnot olarak düşünüyorum. “T.C. Cizre hatırası” diye fotoğraflar, “Yaşasın Türk.”, “Seni seviyoruz uzun adam.” Hani, Cumhurbaşkanı duyulanıp ağlamıştı ya, bu savaş suçları karşısında onu dikkate almıyor ama “uzun adam”, “sevgi” lafları geçince hüzünlenmişti nedense, insan ölümü onu hüzünlendirmiyor ama. “Geldik, yoktunuz kızlar.” ve benzeri duvar yazıları, o sokağa çıkma yasaklarının olduğu bölgelerde nasıl bir vahşiliğin ortada olduğunu çok net bir şekilde gözlerimizin önüne seriyor.

Evet, cenazeler tanınmıyor. Şu anda, sadece Cizre’de 61 cenaze teşhis edilemediği için morglarda bekliyor ve aileler morg morg gezmeye devam ediyor maalesef. Yine, bu konuda, şu anda sokağa çıkma yasağının kalktığı yerlerde de yardımlar engelleniyor. Bizzat tanıklık ettiğim -benim de, bütün milletvekili arkadaşların da- biz eşlik etmediğimizde yardım götürülmesi engelleniyor. Kamyonlarla, bütün olanaklarıyla halk yardımları topluyor ama güvenlik güçleri “Bu yardımları yapamazsınız.” diye her zaman olduğu gibi keyfi bir uygulama yaşama geçiriyor.

Peki, Birleşmiş Milletler ne dedi? Dün bu kürsüden bu meseleyi söyledik. Sokağa çıkma yasaklarıyla ilgili şunu söyleyeyim: Gerçekten, Türkiye tarihinin en karanlık sayfalarından birini oluşturan bir dönem hâlâ devam ediyor ve buna karşı sessiz kalan herkesin bunun hesabını vereceği günlerin yakın olduğunu söylemek istiyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Birleşmiş Milletler açıklaması dün Türkiye gündemine aslında bomba gibi düşmeliydi ama darbe tartışması, Başbakanın azli, yeni Başbakan kim olacak, berberlerde bıyık bırakma kuyrukları yani öyle tuhaf bir gündem oluştu ki, AKP kendi etrafında gündemi de oluşturuyor. Hâlbuki Birleşmiş Milletler şunu söyledi: “Siz yüzlerce insanı bodrumlarda diri diri yaktınız. Bize, oraya gidip incelemeye izin vermiyorsunuz.” Dışişleri Bakanı alelacele dedi ki: “Hayır, gelip inceleyebilirsiniz.” Ya, kime söylüyorsunuz bunu? Biz gidemiyoruz, sivil toplum gidemiyor, doktorlar gidemiyor, Sağlık Emekçileri Sendikası gidemiyor, tabip odaları gidemiyor; yüzlerce heyet ve kişi ve milletvekili o sokaklara giremedi çünkü orada darbe bütün gücüyle devam ediyor. Kanun yok, hukuk yok, Anayasa yok. Her şey o bir kişinin, oradaki güvenlik personelinin iki dudağı arasında ve Dışişleri Bakanı garip bir şekilde -hani cevap vermek zorunda ya- “Gelin, inceleyin.” diyor. Hâlbuki Birleşmiş Milletlerin bu konudaki beyanı çok açık.

Değerli arkadaşlar, Cizre’de şu anda cenazesini alamayan aileler şöyle bir mezarlık yapmışlar, sadece bir örnek: Bu gördüğünüz numaralar Adli Tıp Kurumu numaraları, cenaze yok bu mezarlıklarda, aileler gidip acılarını mezar başında yaşamak için numaralarla mezarlık oluşturmuşlar ve bir kemik parçası bulduklarında gidip oraya defnedecekler ve bu, onların mezarı olacak. Bu bir utanç vesikasıdır. Ailelerin, dosya numaralarıyla mezarlık oluşturduğu başka bir ülke var mıdır, bunu gerçekten milletvekillerinin bilgisine ve deneyimine sunuyorum.

Son olarak -maalesef, zamanım kalmadı ama- Uluslararası Ceza Mahkemesinde iç işleri de olsa insanlığa karşı suçların mutlaka yargılanacağı 4 temel suç var: Soykırım, insanlığa karşı suçlar, savaş suçları ve saldırı suçları. Bu konuda da iki dava örneği var: Uganda davası ve Sudan Darfur davası. Şu anda Türkiye’de içeride yaşadıklarımız tipik olarak Roma Statüsü’nün görev kapsamındadır ve dün de ifade etmiştim, Birleşmiş Milletlerin raporuyla UCM’nin önünde sanık olma takvimi hızla işleyecektir. Biz bunun peşini asla bırakmayacağız. Hâlâ devam eden yasaklarda orada katledilen insanların hesabını mutlaka bunun sorumluları verecek ve bu konuda...

Şu resim, Cizre vahşet bodrumunda çekilmiş bir resim, bir saat, saat çalışıyor ama bomba da durmuş bir şekilde, şu anda belli değil. Halk direnmeye devam ediyor, halk kendi hakları için ayakta ve bombalamadaki saatler sizin... Bir metafor olarak şunu söylemek istiyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Sayın Başkan, tamamlamak için...

BAŞKAN – Evet, Sayın Beştaş, pozitif ayrımcılık yaparak bir dakika ek süre veriyorum.

Buyurun, tamamlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Evet, ama sizin de bildiğiniz gibi vahşet bodrumlarında bütün deliller yok ediliyor, kamulaştırma kararlarıyla ve yıkım kararlarıyla oradaki deliller ortadan kaldırılmaya çalışılıyor. Ama gördüğünüz gibi deliller ortaya çıkmaya devam ediyor. Davutoğlu'nun saati durdu, pili bitti ama Cumhurbaşkanının saati henüz çalışmaya devam ediyor, tik tak sesleri devam ediyor. Şu saatten hareketle de şunu ifade etmek isterim ki çok yakın bir süreçte sarayın saati duracak.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Sen rüya gör, rüya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Zaman çok kısaldı. Onun da pili bitecek ve sanık sandalyesinde, şu anda bir ülkeyi diktatörlüğe götürmenin, darbe yapmanın, insanların iradesini hiçe saymanın, insanlığa karşı suç işlemenin hesabını vereceği günler yakındır...

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Çok beklersin!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – ...ve saatinin süresinin dolmasının, o seslerin kesilmesinin çok yakın bir zamana tekabül edeceğine inanıyoruz.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – On beş yıldan beri aynı şarkıyı söylüyorsunuz.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Çok beklersiniz, çok!

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Beştaş.

Grup önerisinin aleyhinde Kocaeli Milletvekili Sayın Zeki Aygün. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. HDP grup önerisi aleyhine söz almış bulunuyorum.

Sokağa çıkma ve hak ihlallerinden bahsedenler terör örgütünün arkasına sığınmaktadır. Sizin amacınız siyaset yapmak değil; doğu ve güneydoğuda ancak baskı ve yıldırma ile kendinize zemin bulmaya çalışıyorsunuz. 7 Haziran seçimlerinden sonra terör örgütünün yapmış olduğu hak ihlallerini nereye koyacaksınız?

Terörün ve savunucularının karnesinin, zamanı iyi kullanma adına, bazılarının bahsetmek istiyorum: 20 Temmuz 2015, Kobani'yi yeniden inşa etme çağrısıyla Şanlıurfa'nın Suruç ilçesinde toplanan 300 kişilik gruba canlı bomba saldırısı oldu, 32 kişi şehit oldu, 103 kişi yaralandı. 22 Temmuz 2015, Şanlıurfa'nın Ceylânpınar ilçesinde polis memurları Feyyaz Yumuşak ile Okan Acar kaldıkları evde şehit edildi. 27 Temmuz 2015, Muş, Malazgirt ilçesi Jandarma Başkomutanı Binbaşı Arslan Kulaksız eşi ve kızlarıyla birlikte aracın içerisinde uğradığı saldırıda şehit edildi. 28 Temmuz 2015, Şemdinli'de görevli Uzman Çavuş Ziya Sarpkaya banka sırasında başından vurularak öldürüldü. 30 Temmuz 2015, Şırnak'ta teröristler askere ateş açtı, 1 subay, 3 asker şehit; Diyarbakır'da saldırıda 1 polis, 1 vatandaş hayatını kaybetti.

Evet, bunları çok sıralayabiliriz. Yani, karneniz, şurada bir yıl içerisinde 3-5 sayfa ve bunları savunuyorsunuz. 19 Ağustos 2015, Diyarbakır'ın Lice ilçesinde yola döşenen mayının patlaması sonucu uzman çavuşlar Hakan Aktürk, Barış Akın, Ferdi Gerekli ve erler Bahadır Aydın, Halil Barkın, Emre Kaan Arlı, Recep Beycur ve Ömer Erüstün şehit edildi. 22 Ağustos 2015, Şırnak'ta düzenlenen PKK saldırısında Yüzbaşı Ali Alkan şehit oldu, Diyarbakır'da düzenlenen hain saldırıda ise Onbaşı Mehmet Kaya şehit edildi. 17 Şubat 2016, başkent Ankara'da Kızılay Meydanı'nda bomba yüklü araç patlatıldı, 28 sivil vatandaşımız vefat etti.

Evet, terörün başladığından bugüne kadar son bir yılda doğu ve güneydoğuda terörden dolayı kapanan iş yeri sayısı TESK ve TOBB'un verilerine göre 12 bin civarındadır.

Bakın, dört yıldan beri Hakkâri'de koordinatörlük yapıyorum, altı aydan beri de Van'da yapıyorum. Size sahadan birkaç tane daha örnek vereceğim: Hakkâri'nin Şemdinli ilçesinin Tütünlü köyünde AK PARTİ'ye oy verildi diye hayvanlarını otlak ve meralara götürmesi PKK tarafından tehdit edilerek gönderilmemiştir. Derecik beldesinin ulaşım kaynağı olan Yaylapınar köyü köprüsünün patlayıcılarla havaya uçurulması. Şemdinli Kayalar köyünde kızlarını Kur'an kursuna gönderen ailelere çocuklarını geri getirmesi için baskı yapılması. Derecik Belediye Başkanına ölüm tehdidi, Derecik Belediyesinde AK PARTİ'ye oy verdi diye oğlu kaçırılan vatandaşın HDP'ye açık açık oy verdikten sonra oğlunun geri getirilmesi. Şemdinli İlçe Başkanımızın arabasının bombalanması. Yüksekova ilçesinde bazı HDP'li esnafların iş yerlerine şöyle yazı yazıyorlar: "Derecik nüfusuna kayıtlı vatandaşlar bu iş yerine giremez." Bunu niye yapıyorlar? Çünkü, Derecik halkı 2014 yerel seçimlerinde yüzde 83'le Derecik Belediyesini AK PARTİ'ye verdiği için. Yıllardan beri açılmayan Derecik ve Üzümlü gümrük kapılarında görev yapan 12 tane memurun kaçırılması. Tüm bu olaylar karşısında devletin güvenlik güçlerinin kamu düzenini tesis etmek adına yaptığı uygulamanın üzerinden mağduriyet politikası oluşturmaya çalışıyorsunuz. Yıllardan beri hak arama adına kandırdığınız doğu halkı sizin bu iki yüzlü politikanıza prim vermiyor. Halk şunu söylüyor: "PKK bitene kadar operasyonlar devam etsin." diyor.

Korku ve baskıyla yüzde 80 oy aldığınız Sur, Cizre, Yüksekova insanı terörün arkasında yer almamıştır. Bakın, miting yaptınız, 500 kişi gelmedi; cuma namazına davet ettiniz, insanlar itibar etmedi. Bunların hepsi yaşanmış hadiseler. Şimdi, siz kalkıp bu kadar, kamu düzenini sağlamak için oluşan bu hadiseler karşısında oluşan bu durumun üzerinden mağduriyet politikası üretiyorsunuz. Bu gerçekten yakışmıyor. Halk size şu primi verdi; bakın, 7 Haziranda şunu söyledi, bu 1 Kasım'da size oy veren insanın söylediği laf: "Biz bunları dağdan indirelim, demokratik zeminde siyaset yapsınlar dedik, 80 milletvekiliyle bunları Meclise soktuk ama bunlar demokrasiye sarılacağına terörün arkasına sarıldılar." Yüksekdağ'ın ifadesidir bu ve bu şekilde "1 Kasım'da bunlara oy yok." diyen bir kesim vardır. Bunun da karşılığı, 7 Haziran ile 1 Kasım karşılaştırırsanız, 7 Haziranda yüzde 13,5 oy aldınız, 1 Kasım'da 10,8 aldınız. Yani, bu söylenenin karşılığı var. Onun için, siz ne kadar mağduriyet politikası yaparsanız yapın bu millet sizin gerçek yüzünüzü gördü. Onun için, insanlar artık sizden bıktı. Bırakın bu milleti de bu küresel güçlerin Suriye üzerinde oynadığı oyunu ve bunu Türkiye üzerinden yansıtmak için kullandığı taşeronların savunuculuğunu gelip burada yapmayın. Yazık günah, bu millete yazık günah! Millet huzur istiyor, millet kalkınma istiyor. Bakın, kırk yıldan beri "Millete bu bölgede hizmet yapılmıyor, yol yapılmıyor, köprü yapılmıyor, hastane yapılmıyor." diye politika yaptınız ama biz on beş yıldan beri bunları yaparken onların iş makinelerini yakanların bugün sözcülüğünü yapıyorsunuz. Devlet, burada, bugüne kadar kudret elini gösterdi, şimdi şefkat elini uzattı. Siz, bu lafa da belki cevap vereceksiniz ama "şefkat eli" işte bu çözüm süreciydi ama çözüm sürecinde ne yaptınız? Yine, hakkını aradığınız insanlara zulmettiniz. AK PARTİ'ye oy verdi diye haraca bağladınız, vermedi, evini yaktınız, arabasını yaktınız. Efendim, iş adamından haraç istediniz, vermeyince, sözde mahkemeler kurdunuz, orada onları tehdit ettiniz ve bu konuda maalesef, halk sizin bu yönden de ikiyüzlülüğünüzü gördü.

MÜSLÜM DOĞAN (İzmir) – İyi ezberlemişsin!

ZEKİ AYGÜN (Devamla) - Şimdi, çıkıp, burada mağduriyet politikası yapıyorsunuz. Terörün başladığı zaman, “öz yönetim, özerklik” diyorsunuz, baktınız ki bu olmuyor, şimdi, onu bırakıp mağduriyet politikalarını neyle yapıyorsunuz? “Sur’da tarihi yok ediyorsunuz.” “Efendim, çocuklar Cizre’de ölüyor.” “Efendim, şurada şu oluyor, bu oluyor...” Bunlardan bahsediyorsunuz.

FERHAT ENCU (Şırnak) – Yalan mı?

ZEKİ AYGÜN (Devamla) – Millet artık sizin gerçek yüzünüzü gördü. Hiç boşuna çırpınmayın. Bu millet, bin yıllık tarihiyle bu kardeşlik ruhunu tekrar tesis etmek istiyor, siz tesis edilen bu ruhu bozamayacaksınız, bozduramayacaksınız çünkü bölgede iki şey üzerinden toplumlar bölünmeye çalışılıyor: Bizi kırk yıldan beri etnik milliyetçilik üzerinden bölmek isteyen küresel güçlerin oyunları, bugün Orta Doğu’yu Şii ve Sünni olarak bölmeye çalışıyor yani dinsel milliyetçilik üzerinden bölmeye çalışıyor. Siz, hâlâ bu oyunların bir piyonu hâline gelmiş PKK’nın, onun yan kuruluşlarının burada gelip sözcülüğünü yapıyorsunuz. Yapmayın bunu. Evet, biz, bu gerçekleri bölgede de anlatıyoruz, burada da anlatıyoruz, her yerde anlatıyoruz. Bu millet, sizin gerçek yüzünüzü görmüştür.

Bu konuda anlatacak çok şeyler var ancak sizden ricamız, şunu hiç söylemeyin: Kamu düzenini tesis etmek için güvenlik güçlerinin yapmış olduğu operasyonları bir savaş gibi burada ilan etmeyin. Vatandaş bunu yemiyor. Savaş değil bu; savaş, iki devlet arasında olur. Terör karşısında yapılan müdahaleyse, bu terörün ortadan kaldırılması ve kamu düzeninin düzeltilmesi adına yapılan operasyonlardır. Siz, bu olaylara sebep olan terör örgütünün yaptıklarını hiçe sayacaksınız, bunları görmeyeceksiniz, sonuçta da gelip bunun üzerine konuşacaksınız yani bu kadar da aymazlık olmaz. Hiç bugüne kadar terör örgütünden bahsedip burada “Ya, bunları yapanlar bunlardır, biz bunları durdurmak için demokratik yönden bunları durduracağız, yapacağız, edeceğiz.” dediniz mi?

Bakın, Yüksekova’da operasyon yapılacaktı, geldiniz, orada olayı çözmek istediniz. Gittiniz, görüştünüz terör örgütleriyle, çözebildiniz mi? Dinlemediler. Çünkü onlar, size bağlı değil, siz, onlara bağlısınız. Onlar, size ne diyorsa onu yapıyorsunuz. Onun için, sizin yapacağınız iş, gerçekten şu milletin yüzünün gülmesini istiyorsanız, demokratik yönden siyaset yapmak istiyorsanız, bir kere, oradan kendinizi kurtarın.

Ha, biz, fiziksel temizliği yapıyoruz, devlet o bölgede fiziksel temizliği yapıyor, zihinsel temizliği de yapıyoruz, ekonomik kalkınmayı da yapacağız, bakalım o zaman ne yapacaksınız? Ama ekonomik kalkınmayı yaparken tabii, oraya gitmemesi için de yine terör örgütünü göreve çağıracaksınız. Nasıl ki köprüleri patlattığınız gibi, yolları bombaladığınız gibi, bu hadiseleri yaptığınız gibi onları da yapacaksınız.

LEZGİN BOTAN (Van) – Ayakkabı kutularıyla...

ZEKİ AYGÜN (Devamla) - Ama gelip burada da mağduriyet politikası üreteceksiniz, ki artık millet sizin gerçek yüzünüzü gördü. Ben fazla da uzatmak istemiyorum.

Bu duyularla hepinizi sevgi, saygı ve muhabbetle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Aygün.

Sayın Beştaş, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Doğrudan bana sataşma var.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

Sataşmadan dolayı iki dakika veriyorum.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

10.- Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Kocaeli Milletvekili Zeki Aygün'ün HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sayın hatip, doğrusu, sakın sakın -sataşma değil aslında- hakaret etmeye devam etti, ben de kendisine şunu söyleyeyim.

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Valla siz öyle anlıyorsanız öyle olsun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Hangi kamu düzenini tesis ediyorsunuz? Kamunun olmadığı bir kamu düzeni. Halk olmayacak, hepsini öldüreceksiniz, yakacaksınız, yıkacaksınız evlerini, sonra “Orada kamu düzenini tesis ediyoruz.” diyeceksiniz. Kimse bunu dinlemez, buna inanmaz, bunu söyleyeyim, halkı kandırmaya siz devam etmeyin.

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Bu saydığım olayları kim yaptı?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – İkincisi, siz, zihinsel ve fiziksel olarak bir politikadan söz ettiniz. Doğru, zihinsel olarak asimilasyona devam ediyorsunuz. Demin ifade ettiğim duvar yazılarında işte o asimilasyon politikanızın, IŞİD zihniyetinin nasıl çıktığı ortada. Fiziksel olarak da bir soykırım mantığı var.

Mağduriyet politikası, sizin uzmanlık alanınız. Biz, mağduriyet üzerinden değil, direniş üzerinden yürüten bir partiyiz ve bu direnişimizi asla kıramayacaksınız. 7 Haziranda yüzde 41 aldınız, 1 Kasımda yüzde 49 aldınız; savaştan kim besleniyor; bu, çok açık. Siz, darbe yaptınız 1 Kasımda, Cumhurbaşkanı darbesine hiçbirinizin gıkı çıkmadı; halkı korkuyla, tehditle, ölümle, bombalarla kendinize oy vermeye mecbur ettiniz.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – PKK’yla karıştırdınız ama, PKK’yla karıştırıyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Biz kimsenin sözcülüğünü yapmıyoruz, biz halkın sözcülüğünü yapıyoruz ama sizin ne işiniz var Hakkâri’de, neyi koordine ediyorsunuz? Hakkâri halkıyla ne bağınız var? Hakkâri halkı size oy mu verdi?

AHMET YILDIRIM (Muş) – Yüzde 3 aldılar, hakkını yemeyelim, yüzde 3!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Siz işte bu asimilasyoncu, sömürgeci mantıkla gidip orada aynen şey valileri gibi halkı koordine ediyorsunuz. Yazıklar olsun size! Bir de “Halk sizi gördü.” diyorsunuz, halk sizin ne olduğunuzu biliyor, biliyor. Halk, sizin soykırım suçunuzda, asimilasyon politikanızı da, savaşla nasıl oyunuzu yükselttiğinizi de biliyor ve siz “kamusuz bir kamu düzeni” yaratmaya çalışıyorsunuz. Tarih, bu konuda sizden bilin ki hesap soracak. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Beştaş.

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Aygün.

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Sayın Başkanım, sataşma var.

BAŞKAN – Nerede, hangisi sataşma?

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – “Şehirde sizin ne işiniz var?”, “Sizin Hakkâri’de ne işiniz var?”, “Orada şehir valisi gibi dolaşmanıza ne gerek var, ne için...”

BAŞKAN – Buyurun Sayın Aygün. (HDP sıralarından alkışlar)

Size de iki dakika...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Tabii, oraya sadece onlar gider, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı gidemez oraya!

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Biz hangi cumhuriyetin vatandaşıyız?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Biz başka bir cumhuriyetten geldik, onun için!

11.- Kocaeli Milletvekili Zeki Aygün'ün, Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Değerli milletvekilleri, tabii, konuşmanın üzerine söz alan konuşmacının da sözünü gerçekten hayretle karşılıyorum, yani bir milletvekili, yalnız seçildiği ilde mi görev yapar, yoksa Türkiye'nin tüm sathında mı görev yapar?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Koordinatör dediniz, koordinatör.

ZEKİ AYGÜN (Devamla) – Biz, Kocaeli'den seçildik ama Türkiye'nin milletvekiliyiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Biz, teşkilat çalışmaları adına koordinasyonumuzu yapıyoruz. Dolayısıyla, siz burada bunu, terör örgütüne bu kadar yapılan operasyonları ve yapılan şeyleri de niye üzerinize alındınız? Demek ki terör örgütüyle beraber çalışıyorsunuz, alınmanız bunu gösteriyor. “Halkın diliyle konuş.” diyorsunuz, biz halkın diliyle konuştuk; bakın, orada yaşanan hadiseleri anlattık. Yani AK PARTİ'ye oy veren tehdit eden PKK terör örgütü değildir de kimdir? Şemdinli'de Tütünlü köyünde AK PARTİ'ye oy verdi diye köylüyü cezalandıran kimdir? Bunların savunucusu kim? Siz. O zaman demek ki eş güdümlü çalışıyorsunuz ki burada benim söylediklerimden alıntı yaparak cevap veriyorsunuz.

Onun için, asimilasyonu esas siz yapmak istiyorsunuz. Eğer siz bu asimilasyonu yapmamış olsaydınız...

AHMET YILDIRIM (Muş) – “Zihinsel temizlik” dedin ya! “Temizlik” ne demek?

ZEKİ AYGÜN (Devamla) – ...burada Türkiye Cumhuriyeti'nin şehirlerine, siz “kürdistan”, bilmem şu bu demezdiniz.

Evet, yani gerçekten hayretle karşılıyorum. Ben, burada, milletvekili olarak sizin bu söyleminizden hicap duyuyorum, bu konuda...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Hicap duyulacak hâldesiniz.

ZEKİ AYGÜN (Devamla) – Hicap duyuyorum, evet, çünkü bir milletvekilinin görevinin ne olduğunu bilmemesini veya biliyorken bunu inkâr etmesini Meclisin ve milletin değerlendirmesine sunuyorum.

Saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Aygün.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Kaç özel harekâtçı eşliğinde geldin Hakkâri'ye?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sataşma var doğrudan bana “eş güdümlü çalışıyorsunuz.” diye, daha birçok, baştan sona...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Hadi inkâr et o zaman! Madem eş güdümlü çalışmıyorsun inkâr et!

AHMET YILDIRIM (Muş) – Hangi zırhlı araçla gezdiniz Hakkâri'de?

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Valla hiçbir zırhlı araçla gezmedim, hiçbir şey yapmadım.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Kaç özel harekâtla gittiniz?

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Ben, senin milletvekilin Zozani’ye şunu dedim: “Gel, beraber dolaşalım.” Onu bile yapmadı. Hadi, beraber gidelim.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Hadi, gel gidelim.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, Sayın Beştaş kürsüde.

12.- Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, Kocaeli Milletvekili Zeki Aygün’ün satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına satışması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Valla, sayın milletvekilleri, biz milletvekilliğinin nasıl yapılacağını sizden öğrenecek değiliz; Türkiye’de milletvekilliğini en iyi Halkların Demokratik Partisi milletvekillerinin yaptığı herkes görüyor ve biliyor. Biz, milletvekilliğini, sizin gibi koruma ordularıyla, arkada el pençe divan durarak yapmıyoruz; biz, gerçekten halkın içinde, halk için, halkla beraber siyaset yapıyoruz ve şunu unutmayın, şunu asla unutmayın; Türkiye’nin her yerinin milletvekiliyiz ama kayyum atamaları, koordinatör milletvekilliği bu darbenin ayaklarından biridir.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Şunu da darbeye bağladınız ya, pes doğrusu!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Oraya koordinatör olarak gitmeniz milletvekili olarak gitmenizle aynı anlamda değildir. Siz bizim mitinglerden söz ediyorsunuz...

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Senin teşkilatçı olmadığın buradan belli!

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Kim belirlemiş milletvekillerini orada? Komisyon. Hangi komisyon? Kandil’in yaptığı komisyon.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Silopi’ye Sayın Başbakan Davutoğlu gitti. Biz, oradaki yerli arkadaşlarla, halkla konuştuk; hepsi polis ve asker, halktan hiç kimse yok. Bir tek amcaı yakalamışlar, nasıl olmuşsa ağlatmışlar, zaten ağlar insan, “Halkla buluştu.” diye koca koca manşetler attınız. Ya, o yandaş medyanın attığı yalanlara hepimiz artık gülüyoruz. Gerçekten onlar gazete falan da değil ve işte bu şekilde çalışıyorlar.

Ayrıca, hayret ve hicap duymanıza gerek yok. Ben gayet net, gayet açık, oradaki uygulamalardaki zihniyetinizi anlatıyorum. Siz “Savaş yok.” diyorsunuz, Uluslararası Ceza Mahkemesinin -size okuyacağım birazdan söz alırsam- nasıl iç savaş olabileceğine dair uluslararası kararları var ve UCM’nin bir kararı, Darfur kararı diyor ki: “Benim muhatabım devlettir. Devlet uyacak hukuk kurallarına.” Siz gelmişsiniz, diyorsunuz ki: “PKK örgüt, yasa dışı örgüt, kurallara uymuyor.” Eğer siz onu da kendiniz gibi eşit değerde görüyorsanız, bir devlet mekanizması olarak görüyorsanız tartışacak hiçbir şey yok. Burada muhatap olarak sizsiniz. Biz, sizin bu savaşta insanlığa karşı suç işlediğinizi söylüyoruz.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Beştaş.

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Hanımefendi, bakın, bunlar sizin karneniz, savunduğunuz PKK’nın karnesi.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın İnceöz, buyurun.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkan, hatibin az evvelki konuşması içerisinde “bu savaşta” demek suretiyle bunu bir savaş olarak itham etmesi ve politikalarımızı eleştirmesi bakımından 69’a göre söz almak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

13.- Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün, Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; az evvel bizim konuşmacımız, gerçekten doğu ve güneydoğuda, o bölgede neler oluyor, bugün süreçle alakalı bir bilgi verdi. Aslında konuşmasına baktığımızda, burada bir parlamenterin alınması gereken hiçbir durum söz konusu değildir. Çünkü, bahse konu olan, orada, o bölgede ülkemizin kırk yıldır başına musallat olan PKK terör örgütünün terör eylemleriyle ilgiliydi. Yani, burada üzerinize alınmanızı gerektirecek hiçbir durum yok. Çıkıp onlar adına burada savunmanızı yapmanızı hakikaten şiddetle kınadığımı özellikle belirtmek istiyorum. Onların siz sözcüsü müsünüz de milletvekili arkadaşımızın terör örgütü ve eylemlerine karşı yapmış olduğu işlere, mücadeleye... Bu, ülkenin problemi, ülkemizin problemi. Burada herhangi bir şekilde, terör meselesini o bölgede, burada bulunan kardeşlerimizin hukukuyla karıştırılacak bir şekilde söz söylemenizi doğru bulmadığımı özellikle belirtmek istiyorum.

Bir kere, Türkiye'nin en önemli meselelerinden bir tanesi terör meselesidir. Bununla ilgili bir konuşma yaptı. Bunda alınacak, gücenecek ve bunu savunacak bir şey yok. Burada, sırtını YPG'ye, PYD'ye dayayanlar adına mı bu açıklamaları yapma ihtiyacı hissediyorsunuz? “Elimizi kolumuzu sallayarak” derken, sırtınızı oraya dayayarak mı dolaştığınızı ima ediyorsunuz? Onlar adına konuşmanıza hiç gerek yok. Bakın, burada bir asimilasyonla, böyle bir asimilasyon...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) - Listeyi kim yapmış Başkanım, milletvekili listesini kim yapmış Başkanım? Parti mi yapmış, başka yer mi yapmış?

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) - Ama o olmadı şimdi. Sizininki kim yaptı?

İLKNUR İNCEÖZ (Devamla) - Biz on dört yıldır, iktidarımız döneminde farklılıklarımızı bir zenginlik olarak söyledik ve 79 milyonun kardeşlik hukukunu pekiştirmek adına, ayrımcılık adına ne varsa onları kaldıracığımızı söyledik. Bugün, ülkemizin 79 milyon vatandaşı “Kürt'üm.”, “Türk'üm.”, “Çerkez'im.”, “Laz'im.”, “Abaza'yım.” diyebiliyorsa bu, ülkemizin kazanımlarıdır. Ama bu kazanımları, elinde silahlı terör örgütü o bölge insanımızın kazanımlarını çok görüp orada bölge insanımızı tehdit edecek şekilde bir tehdit oluşturmaya kalktığında da, kusura bakmayın, bahse konu olan da tam da oradaki insanımızın kamu güvenliğini tesis etmekten, devlet olmanın, iktidar olmanın sorumluluğunu, gereğini yerine getirmekten geçer.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın İnceöz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) - Yani, baştan sona bana söz söyledi, sataştı.

BAŞKAN - Sayın Beştaş, yeni bir sataşmaya mahal vermeden, buyurun, iki dakika daha size süre veriyorum.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) - Efendim, sağ tarafta bir şey var. Bir durum mu var? Çok boşaldı da, biz de merak ettik yani. Tadı tuzu yok Meclisin.

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) - Böyle boş konuşmaları dinlememek için gelmiyor arkadaşlar. Çalışıyor arkadaşlar.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) - Evet, gerçekten, konuşmalarınız çok boş.

OKTAY VURAL (İzmir) - Yani, grup başkan vekilinin konuşmasına “Boş.” demeyin. Grup başkan vekilinin konuşmalarına “Boş konuşma.” demeyin Sayın Aygün.

BAŞKAN - Burada boş konuşmalar yapılmıyor sayın milletvekilleri. Her milletvekilinin sözü ve konuşması kıymetlidir, lütfen...

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) - Önergeler boş.

BAŞKAN - Buyurun.

14.- Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) - Sayın Başkan, bunu sayın hatibin kendi konuşmasının boş olduğunun itirafı olarak kabul ediyorum.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır)- Kendi konuşmasına saygısı yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Gerçekten bir itiraf niteliğindeydi.

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) - Önergeler boş, önergeler. Önergeler boş.

BAŞKAN - Dinleyelim lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Çok boş konuştunuz gerçekten. Teşekkür ediyorum. Takdir ediyorum bu beyanınızı. (HDP sıralarından alkışlar)

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) - Yok, düzeltiyorum: Önergeler boş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Yok, boş konuştunuz, yani, onu söyleyeyim de.

Ayrıca, şiddetle neyi kınadınız sayın hatip, bilmiyorum. Yani, ben gerçekleri anlattım. Yani, kınamakla, böyle, hamasetle falan alışmışsınız siyaset yapmaya. Sıralar boş çünkü şu anda yeni grup yönetimi belirlenecek, yeni Bakanlar Kurulu belirlenecek, yeni Başbakan belirlenecek. Birilerinin biati yenilemesi lazım, bağlılığı yenilemesi lazım.

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) - Bizimkiler dağda belirlemiyor sizin gibi, dağda belirlemiyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - E, bu nedenle Meclise kimse ilgi duymuyor, bu, gayet doğal ama biz bu Meclisi çalıştırmaya kararlıyız, biz bu Meclisi çalıştıracamız.

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) - Bizimkiler dağda belirlemiyor, sizin gibi dağda belirlemiyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Ve ülkemizin en temel problemi tam da budur: İşte, sarayın sizin üzerinizdeki doğrudan hâkimiyetidir. Saray öksürüyor, siz burada nezle oluyorsunuz. Hepinizin ödü kopuyor gerçekten. Ne olacak ya? Bir direnin, bize bakın, örnek alın, örnek. Direniş, direniş, size kazandıracak yani demokrasi direnişle olur, bunu unutmayın.

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Kandil'e karşı direnebiliyor musun?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Biz sırtımızı nereye dayadığımızı çok iyi biliyoruz. Biz sırtımızı halka dayadık, halka.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Ha, şimdi oldu, bravo!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) - Sizin darbelerinize karşı, sizin baskılarınıza karşı, sizin hukuksuzluklarınıza karşı halktan güç alıyoruz.

Bugün Demokratik Bölgeler Partisi Eş Genel Başkanını, yerelde iktidar olan partinin eş genel başkanını gözaltında tutuyorsunuz. Basın açıklaması bile alınmış, gece yarısına kadar evinde ve parti genel merkezinde arama yapılıyor. Sözlü konuşmalar... Kalem mi aradınız, daktilo mu aradınız, bilgisayar mı aradınız? İşte, darbe tam da budur. Siz sırtınızı IŞİD'e, El Ahram'a, El Nusra'ya dayadığınızda işte Türkiye'yi böyle bir felakete sürüklediniz. Biz sırtımızı sadece ve sadece halka dayıyoruz. Bunu unutmayın. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Beştaş.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) - PYD, PKK, onlar...

İLK NUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkan, kayıtlara girmesi bakımından söylüyorum. Bir kere, bütün terör örgütlerine hangi mesafede durduğumuz açık ve net. Bütün terör örgütlerinin terör eylemlerini açıkça lanetliyor ve ülkemizde de bununla sonuna kadar mücadele edeceğimizi belirtiyoruz.

LEZGİN BOTAN (Van) – Silahları nereye gönderdiniz?

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Sen arabadaki silahı söyle.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Arabayla 2 bin tır aynı mı?

İLK NUR İNCEÖZ (Aksaray) – Bizim de temennimiz oydu ki... Ama ne yazık ki bir parlamenter, teröristin cenazesine gidecek, aracında silahlar bulunacak, terör örgütüyle kol kola dolaşacak ve “Sırtımızı halka dayadık.” diyecek, kusura bakmasın. Hiç inandırıcılığı kalmamıştır, maske düşmüştür.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – El Beşir’i Türkiye’de ağırladınız ya!

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Baluken...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Şimdi, sayın grup başkan vekili, yine açık sataşmada bulundu.

İLK NUR İNCEÖZ (Aksaray) – Ya, ben “terör örgütü” diyorum, sen alınıyorsun.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Milletvekillerimizin araçlarında silah bulunduğunu ifade etti. Sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Baluken, buyurun, iki dakika.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Baluken, sizin bu adayları kim belirledi, bir açıklasanız. Sizin adayları kim belirledi, bir açıklasanız.

15.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’in, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz’ün yerinden sarf ettiği bazı ifadeleri sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi, o kadar mesnetsiz, o kadar gerçeklerden kopuk konuşuyorsunuz ki bakın, o milletvekilinin arabasında silah bulunmasıyla ilgili fezlekeyi grup toplantımızda görüştük biz, grup toplantımızda bütün Türkiye kamuoyuna gösterdik. Tek bir bulgu yok, onunla ilgili tek bir bilgi fezlekenin içerisinde yok.

LEZGİN BOTAN (Van) - Hepsi yalan, iftira.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Yalan, yalan.

İDRİS BALUKEN (Devamla) - Düzenleyen savcı bile, sizin ortaya atmış olduğunuz iddiaları ya da ona vermiş olduğunuz talimatları fezlekeye yazmaya bile çekinmiş çünkü açıktan bir yalan. Varsa öyle bir şey çıkın fotoğrafını gösterin.

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) - İki aydan beri ne yapıyor orada?

İDRİS BALUKEN (Devamla) - Hangi milletvekilimizin arabasında hangi silah bulunmuş getirin gösterin.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Hepsi bizde! Gerçeklerin ortaya çıkma gibi bir huyu vardır, hepsi çıkar.

İDRİS BALUKEN (Devamla) - Ama bakın, sizin Suriye'deki çetelere gönderdiğiniz 2 bin tırlık silahları bütün dünya biliyor.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Tam senin iddian!

İDRİS BALUKEN (Devamla) - Sizin şu anda Kabinede bulunan bir bakanınız, henüz size transfer olmadan önce, “Vallahi de billahi de Türkmen halkına gitmiyordu.” demek suretiyle zaten çetelere gittiğini itiraf etmişti. Dolayısıyla, böyle iddialar üzerine değil, somut bilgiler üzerine, bütün dünyanın konuştuğu bilgiler üzerine konuşuyoruz.

Şimdi, bir milletvekilinin, tabii ki Türkiye'nin bütün illerine gitme hakkı var ama burada sayın milletvekili, “Biz orada fiziksel temizlik, zihinsel temizlik yapıyoruz. Ben de koordinatör olarak bunları koordine etmek için oraya gidiyorum.” dediğinde, kusura bakmayın...

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Sizin yanlışlarınızı düzeltiyoruz.

İDRİS BALUKEN (Devamla) - ...yani o “fiziksel temizlik” Dersim'den bugüne kadar katliam ve soykırım anlamına geliyor, “zihinsel temizlik” de 1924'ten bugüne kadar asimilasyon anlamına geliyor. Dolayısıyla, ifade ettiğimiz husus, katliam ve asimilasyon amacıyla orada bir şeyleri koordine etmeye gitmişseniz, orada halktan herhangi bir destek bulmanız, halkla ortaklaşmanız mümkün değildir.

Hepinize saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Baluken.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Sayın Başkanım söz istiyorum.

BAŞKAN - Sayın Aygün...

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Fiziksel ve zihinsel temizlik yaptığımızın açıklamasını çarpıtarak söyledi, bunu düzeltmek istiyorum.

BAŞKAN – Yerinizden mi, kürsüden mi?

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Kürsüden.

BAŞKAN – Düzeltme istediğinize göre yerinizden söz vereceğiz Sayın Aygün, sataşma değil.

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Peki, yerimden olsun.

BAŞKAN - Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

21.- Kocaeli Milletvekili Zeki Aygün'ün, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; benim fiziksel ve zihinsel temizlikten kastım, o bölgede terör örgütünün halka karşı yaptıkları zulümden temizlenmesidir ve o terör örgütünün ortadan kaldırılması üzerine söylediğim fiziksel temizliktir. Zihinsel temizlik ise şudur: Bakın, kırk yıldan beri o bölgede insanlar -bir örnek vererek anlatmak istiyorum- mağdur edildi yanlış politikalar yüzünden. Bugün bizim Hükümetimiz o bölgedeki mağdur edilen insanlara yerlerini terk ettiği için tazminat ödüyor. O tazminatın Türkiye Cumhuriyeti tarafından verilmediğini, AB ve Birleşmiş Milletler tarafından verildiği propagandası yapan PKK'ya karşı, bu zihni düzeltmek için yapılan dildir. Dolayısıyla, zihinsel temizlikten kastımız budur. Yani, siz, Türkiye Cumhuriyeti'nin yapmış olduğu ödemeleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – ...başka bir ülkeye mal ederek konuşuyorsanız, bunu bizim düzeltmemiz bir vatandaş olarak, bir milletvekili olarak görevimizdir. Biz bunu anlatmaya çalıştık ama siz bunu anlamıyorsanız, anlamak istemiyorsanız yapacak bir şey yok.

BAŞKAN – Peki, teşekkürler Sayın Aygün.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tanal, bir saniye.

Buyurun Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Tutanaklara geçmesi açısından ifade edeyim. Yani, 1925 yılından, Ağrı'dan, Zilan'dan, Dersim'den bugüne kadar bölgede yapılan bütün katliamlar “temizlik” adı altında tam da sayın milletvekilinin demiş olduğu o asimilasyon politikalarının neticesinde devreye konulmuştur. Hiçbir dönemde, hiç kimse “Biz durduk yerde bir asimilasyon ve katliam politikasını halka götürüyoruz.” dememiştir. O dönem de yine aynı bugün gibi işte “eşkiyayı temizleme, terörle mücadele -bilmem- çibana neşter atma” gibi gerekçeler üzerinden o dönem de yapılan asimilasyon ve katliamlar da meşrulaştırılmaya çalışılmıştır.

Ben AKP'nin sayın milletvekiline bu itirafından dolayı teşekkür ediyorum, tarihe geçecek bir itirafta bulunmuştur.

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Sayın Başkanım, burada sataşma var, düzeltmek istiyorum.

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Aygün.

Sayın Tanal, sizin talebiniz nedir?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkanım...

BAŞKAN – Yani, böyle bir usul yok aslında Sayın Tanal ama yine dinleyeceğim sizi.

Buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkanım, AKP Grup Başkan Vekili Sayın İlknur Hanım şöyle bir cümle ifade etti: “Biz, tüm terör örgütlerine karşı eşit mesafedeyiz, aynı mesafedeyiz.” dediler. Devlet, terör örgütlerine karşı olur; devlet, terör örgütlerine eşit mesafede olmaz, tarafsız olmaz. (CHP sıralarından alkışlar) Bu anlamdaki bu beyanını kınıyorum, lütfen, bunu düzeltmelerini istirham ediyorum. Böyle bir şey olur mu!

BAŞKAN – Peki, Sayın Tanal, teşekkürler.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Aygün, ayakta Sayın İnceöz... Buyurun.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Bunu daha evvel de yaptığı için özellikle, belirtiyorum: Benim burada terör örgütlerine karşı ne kadar keskin, ne kadar açık...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Tutanakları getirin.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) - ...ne kadar net ifade ettiğim belli. Geçende bir konuşmama, terör örgütüyle, meşru müdafaa...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – “Aynı mesafedeyiz.” diyorsunuz.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Cımbızcılık yapma, cımbızcılık yapma!

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Bakın, aynen söyledim, daha evvelki tutanaklarda da, bunu ikinci kez yaptığı için açıklama ihtiyacı hissediyorum. Terör örgütüyle mücadelede, o bölgede yaşayan vatandaşlarımızla ilgili bütün şeyler meşru, yasal, hukuki zemin içerisinde, onların hukuklarını korumak ama terör örgütüyle de net bir şekilde mücadele ettiğimizi belirtmek amaçlıdır. Bunu böyle, çekip, oradan buradan uzatıp başka manalar üretmek bana, benim fikrime, benim söylemlerime, partimin görüş ve düşüncelerine de açıkça, ağır bir söylem olur. Bu anlamda, lütfen, sözlerimi dinlerken bir daha, çok açık ve net... Böyle bir yerlere çekmeye gerek yok, çok açık...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Siz söylediğiniz cümleyi düşünün, tutanaklar var orada.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Terör örgütlerine karşı, eşit ve aynı mesafede derken şunu kastediyorum: Terör örgütü, terör örgütüdür, o terör örgütü iyi, bu kötü; böyle bir ayırım yapılamaz.

MUHAMMED ERKEK (Çanakkale) – Hayır, bir ara çok yakındınız, beraberiniz.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Terör örgütlerini değerlendirirken tek bir kategoride değerlendirirsiniz, bununla mücadele ederken aynı şekilde mücadele edersiniz. Bu söylemimiz çok açık ve nettir, başka mecralara çekilmesine de asla müsaade etmeyiz.

BAŞKAN – Kayıtlara geçti Sayın İnceöz.

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Aygün...

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Sayın Başkanım, Sayın Baluken'in konuşmasında, benim bugün verdikleri önerge üzerine yaptığım konuşmada kullandığım kelimeleri tarihin derinliklerine giderek çarpıtmasını şiddetle kınıyorum, kendisini bu konuda düzeltmeye davet ediyorum.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, düzeltilecek hiçbir şey yok, tutanaklara aynı şekilde geçsin istiyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, çok kısa bir ifadede bulunmam lazım. Sayın Mahmut Tanal tabii, biraz önce, aslında, İç Tüzük madde 60'a göre pek kısa bir açıklama hakkını kullanmak istedi, kullandı da, teşekkür ederiz. Sayın İnceöz'ün biraz önce "Tüm terör örgütlerine aynı mesafedeyiz." sözünün bir hukukçu hassasiyetiyle ve kimsenin yadsıyamayacağı bir şekilde, yanlış bir kullanım olduğunu ifade etti. Sayın İnceöz bunu açıklamaya çalışırken tabii, geçmiş dönemde IŞİD'le ilişkilendirmeleri ve o konudaki sabıklarını da göz önünde bulundurarak bazı şeyler ifade etti ama tüm terör örgütleriyle eşit mesafede olma tanımının arkasında durmasın. Bu, ancak -bir fen bilimlere okumuş birisi olarak söyleyeyim- bir dairenin merkezine nasip olur. Tüm noktalara eşit mesafede olan şey dairenin merkezindedir. Etraflarının terör örgütleriyle çevrili olduğunu ve hepsine eşit mesafede olduğunu ifade ediyorsa bu da gerçekten çok hazin bir itiraftır. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkürler Sayın Özel.

Sayın İnceöz...

22.- Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ile Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yerlerinden sarf ettikleri bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) - Yani bu konuda bununla ilgili bir yorum yapmayacağım ama şunu tekrar açıklayacağım, kayıtlara girmesi çok önemli.

Bakın, terör örgütü, terör örgütüdür. Çok açık ve net söylüyorum, bu konudaki mesafeden bahsediyorum. Bunu öbür tarafa çekmeye, başka anlamlar yüklemeye gerek yok. Burada PKK terör örgütü de, ötekisi de, berikisi de, birilerinin terör örgütü müdür, değil midir diye tartıştığı konuların hepsinin de terör örgütü olduğunu söylüyorum. DHKP-C'si de, KCK'sı da, sayılan terör örgütleri de. Bundan kastım bu yani buna bakışımız çok net.

LEZGİN BOTAN (Van) – IŞİD'i de söyle.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) - Mesafe derken bunu söylüyorum, bunda herhangi bir şey yok. Bunu bir tartışmayalım ama aksi takdirde siz bizi DEAŞ'le ilgili... Daha evvel de çok defa söyledik, 2013 yılından itibaren DEAŞ'ı, IŞİD'i -her neyse adı- bunu terör örgütü ilan etmiş, buna karşı tavır almış... Terör örgütlerine bakışımız, kırk yıldır bu memlekette terör ve terörün sonuçlarıyla ilgili, canımız bu kadar yanmışken bunu böyle çekmeyi doğru bulmuyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Buna başka anlamlar yüklemeyi doğru bulmadığımı, kayıtlara girmesi bakımından da böyle bir açıklama yapma gereğini hissettim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın İnceöz.

Birleşime o dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.27

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 16.44****BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN****KÂTİP ÜYELER: Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ), İshak GAZEL (Kütahya)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 88’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

1.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel ve Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tarafından, sokağa çıkma yasaklarının toplumda yarattığı maddi ve manevi tahribatların araştırılması amacıyla 11/5/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 11 Mayıs 2016 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisi üzerindeki görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Şimdi, önerinin lehinde ikinci konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Bekaroğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Bekaroğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu Genel Kurul salonunda yapılan tartışmaları deminden beri izliyorum, hele hele AKP’li bir hatibin söylemiş olduğu “Buradaki boş konuşmaları izlememek için arkadaşlar gelmiyorlar.” sözü, gerçekten, Türkiye Büyük Millet Meclisini, millî iradeyi iptal etmek anlamına geliyor arkadaşlar. Yanlış yoldayız, hep beraber yanlış yoldayız, bu yol yol değil.

Değerli milletvekilleri, şimdi bir siyasi partinin programından kısa bir paragraf okuyacağım: “Partimiz, teröre tepki olarak maksadını aşan ve bölge halkını rahatsız eden bazı uygulamaların terk edilmesini ve yıllardır devam eden OHAL uygulamasının tamamen kaldırılmasını hedeflemektedir.

Suçlu insanlar karşısında caydırıcı ve masumları koruyucu bir tavır sergilemesi gereken devletimizin, suçsuz insanlara şefkatle muamele etmesi gerektiğine inanıyoruz.” Bunu, Adalet ve Kalkınma Partisinin 2001’deki programından aldım.

Değerli milletvekilleri, şimdi HDP tarafından verilen önerge, gündeme alınması istenen önerge, bu sokağa çıkma yasakları halkta ne gibi etki yapıyor, bunu konuşuyoruz. Baştan beri biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak terörle mücadelenin hukuk içinde yapılması gerektiğini söylüyoruz. Hukuk içinde yapılıp yapılmadığını, insan hakları ihlallerinin ne durumda olduğunu tespit etmek için de yerinde gidip incelemelerde bulunuyoruz ve raporlar yayımlıyoruz. Üzülerken ifade ediyorum, çok sayıda hukuk dışına çıkılan olay tespit ediyoruz; nitekim bu, Birleşmiş Milletler belgelerine de girdi.

Değerli arkadaşlarım, “Türkiye yarın zor durumda kalacak.” filan, orada değilim ama siz terörle mücadeleyi, devletsiniz, sorumlusunuz ve hukuk içinde, insan haklarını çiğnmeden yapmak zorundasınız. “Başka çare yok.” deme lüksünüz yok. Siz bir şehirde terörle mücadele edecekseniz, orada terörist var, size ateş ediyor ve onu etkisiz hâle getirecekseniz, o şehirde yaşayan 100 bin kişiyi, 130 bin kişiyi oradan çıkararak yapamazsınız; yaparsanız bu mücadele hukuk içinde mücadele olmaz. Konuştuğumuz, tartıştığımız konu budur. Bu, devleti haksız duruma düşürür. Bu, son derece yanlıştır. Ama biz bunların üzerinden konuşmuyoruz.

Sadece bunları değil, değerli arkadaşlarım, hiçbir konuda konuşamıyoruz Türkiye’de. 3 milyon mülteci var, ekonomi şöyle, yoksulluk var. Gaziantep’te bir barakada yaşayan ve yanarak ölen baba ve 6 oğlunu konuşamıyoruz, çiftçiye konuşamıyoruz, patlayan çirkinlikleri, çocuk istismarlarını, “güvenceli esneklik” diye yutturulan kölelik düzenini, insan kiralamayı, kent yağmalarını, meraların, yaylakların, kıyıların talanını, hiçbir şeyi konuşamıyoruz ve en önemlisi, otuz iki yıldır devam eden savaşı, terörü -savaş demiyorsunuz, ne dersiniz deyin- terörle mücadeleyi, binlerce insanın toprağa düşmesini, şehitlerimizi, Kilis’te olup bitenleri konuşamıyoruz yani doğru dürüst konuşamıyoruz değerli arkadaşlarım. Bunların üzerinden bile birbirimize gol atmaya çalışıyoruz. Yazıktır! Hiçbirini konuşamıyoruz. Neyi konuşuyoruz peki? Konuştuğumuz şey, Cumhurbaşkanının Başbakanı görevden almasını konuşuyoruz, saray darbesi. Hadi “saray darbesi” demiyoruz, kızılıyorsunuz, yönetim krizi. Ama böyle arkadaşlar.

Geçen gün Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü diyor ki: “Cumhurbaşkanının ifadelerine göre politikaları geliştirmeye çalışacağız.” Bu nasıl bir şey değerli arkadaşlarım? Türkiye Büyük Millet Meclisi, iktidar partisi var, Hükümet var; onların politikalarına göre, onların sözlerine, ifadelerine göre, yasalara göre, uluslararası anlaşmalara göre politika tespit edilir. Bunları konuşmuyoruz değerli arkadaşlarım. Siz şimdi diyeceksiniz ki: “Ne işiniz var bizim partimizin içiyle?”

Değerli arkadaşlarım, sayın milletvekilleri; bu, parti içi değil; bu, sadece AKP’nin işi değil; bu, Türkiye’nin işidir, 77 milyonun işidir. Hayır, yani sadece Başbakanın azledilmesinden filan söz etmiyorum, bu bir aşama. Esas soru, Türkiye’nin nereye gittiğidir değerli milletvekilleri.

Ben baştan beri hiç inanmamıştım ama Adalet ve Kalkınma Partisi on dört yıl önce herkesin içinde yer alacağı bir ütopyayla milletin karşısına çıktı, çok önemli sözler söyledi, etkileyici kelimeler, tespitler, vaatler. “Ortak akıl” denildi, “Üç Y’yle mücadele edeceğiz.” denildi; yoksulluk, yolsuzluk, yasaklar. “Vesayete son vereceğiz, tam bir demokrasi...” Elimde Adalet ve Kalkınma Partisinin programından paragraflar var, bunları okumayacağım. Bunların açılımı yapılmış; nasıl tam demokrasi olacak, ne olacak, ortak akıl nedir, bunların açılımları yapılmış. Komşularla iyi ilişkiler, sıfır sorun, Kürt sorununun çözülmesi, kardeşliğin tesis edilmesi, birlikte yaşama ikliminin yeniden getirilmesi, bir de ülkenin imar edilmesi var, yollar filan. Evet, duble yollar var, yani buna bir şey demiyoruz, Allah için yani buna itiraz etmiyoruz. Peki, diğerleri nerede değerli arkadaşlarım? Size soruyorum: Yoksulluk ne durumda? 20 milyon insan yardımsız yaşayamıyor. Yolsuzluk? “Rüşvet hırsızlık değildir.” diye fetva verildi bu dönemde değerli arkadaşlarım. Yasaklar? Sizin gibi düşünmeyen herkesi susturmaya çalışılıyorsunuz. “Böyle değildir.” diyebilirsiniz. Herkesi haine, ötekiye yazılıyorsunuz. Sizin gibi düşünmeyenleri, terör ve terörist kavramını gelişiğüzel kullanıyorsunuz ve onların hepsini terör destekçisi ya da terörist olarak ilan ediyorsunuz. Sizin tasarladığınız 2023’te, 2071’de -bu manzarayla söylüyorum- diğerleri yani tasada ve kıvançta bir olan bir millet gözükmüyor arkadaşlar. Muhalliflere, farklı düşünenlere yer vermeyeceksiniz, öyle görünüyor, böyle bir manzara var; yüzde 50 şöyle görüyor, yüzde 50 böyle görüyor.

Kutuplaşmanın had safhasına geldik. Devşirme kalemşorlar her gün köşelerinde dost düşman çetelesi tutuyor. Bırakın muhalefeti, birlikte yola çıktığınız insanları bile haine yazıyorlar. Nerede ortak akıl peki, size soruyorum.

Her şeyi tek bir kişiye bağladınız. Başkanlık sistemi, yarı başkanlık sistemi, partili cumhurbaşkanlığı. Hayır, bence sizin derdiniz hükümet sistemini değiştirmek değerli arkadaşlarım. Siz düpedüz totaliterizme doğru gidiyorsunuz, tekçiliğe doğru gidiyorsunuz, otoriter bir sisteme doğru gidiyorsunuz; olan şey budur.

Yasamayı, Parlamentoyu etkisiz hâle getirdiniz. Hiçbir dönemde iktidar partisinin Parlamentoyu çalıştırmadığı görülmemiştir, biz bunu bu dönemde görüyoruz değerli arkadaşlarım.

Hükümet etkisiz hâle getirildi. Bakanlar Kurulu tek kişiye, saraya bağlandı. Şimdi yüksek yargıya taktınız, yargıyla ilgili düzenlemeler yapacaksınız. Oysa şu programlarınızda, şu belgelerinizde, seçim vaatlerinizde, seçim beyannamelerinizde siz yargının bağımsızlığından söz ediyorsunuz, tarafsızlığından söz ediyorsunuz, siz güçler ayrılığından, kuvvetler ayrılığından söz ediyorsunuz ama gidiş o değil. Düpedüz güçleri tek kişide toplamaya doğru gidiyorsunuz, maalesef ortak aklı katlediyorsunuz. “O ne derse o.” dönemine girdik.

Sizin ütopyanız öldü değerli arkadaşlarım. Ne dersenez deyin, sizin gelecek tasarınızda artık bu ülkenin tüm yurttaşlarına yer yok. Yani, bunu “Böyle değildir, farklı şekildedir...” Ne dersenez deyin, görüntü bundan ibarettir değerli arkadaşlarım. O sebepten dolayı sizin söylem üstünlüğünüz bitti. Sayın Cumhurbaşkanı diyor ki: “Hemen yarın başkanlık sistemi, bu işin artık ‘acele’si yok.” “Niçin?” diye soruyoruz, “Siz on dört seneden beri neyi yapamadınız, ekonomide, uluslararası ilişkilerde, nerede bir problem çıktı da olmadı, bu sistemde yapamadınız da başkanlık sistemine gideceksiniz?” Burada, değerli arkadaşlarım, bir kişinin hırslından başka bir şeyle karşı karşıya değiliz.

Değerli milletvekilleri, size, daha evvel Hükümeti destekleyen, bu kavgalarda taraf olan bir, -tırnak içinde- İslamcı yazarçizerin bir paragrafını söyleyeceğim ve sözlerimi bitireceğim: “Biz, eleştirdiklerimize benzemeye başladık. Arsızlığı, hırsızlığı, iftirayı ve bizden uzak olan birçok değeri, pelikanlarımız, trollerimiz, tetikçilerimizle, gazete sayfalarımızda, ekranlarda ve sosyal medyada, dava uğruna heba ettik. Ne dava bizden bir şey anladı ne de biz davamızın ne olduğunu anlayabildik. Kişisel çıkarlarımızı nereye gidersek gidelim baş tacı ettik. İlkel duranı ‘aptal’, her ipte oynayanı ‘bilge’ ilan ettik.”

Değerli arkadaşlarım, on dört sene sonra gelinen şey budur. Büyük iddialarla gelmiş olduğunuz iktidarda maalesef bu milletin size bağlamış olduğu bütün ümitleri heba ettiniz, ortadan kaldırdınız, tek bir kişiye bağladınız. Yine bu yazar arkadaşımızın bir cümlesiyle bitireyim: “Türkiye öyle bir noktaya geldi ki, artık, Müslümanlardan kaçıp İslam’a sığınma durumuna geldik.” diyor.

Değerli arkadaşlarım, sizin yaptığınız şey budur. O nedenle böyle moraliniz bozuk, o nedenle dağıksınız. Hükümetin değişeceğinden dolayı filan değil, esasen, sizin, artık, bir gelecek tasarımı, ütopyanız yok, bundan dolayı böyle dağınık vaziyettesiniz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bekaroğlu.

Grup önerisinin aleyhinde ikinci ve son konuşmacı Gaziantep Milletvekili Sayın Şamil Tayyar.

Sayın Tayyar, süreniz on dakika.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ŞAMİL TAYYAR (Gaziantep) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

HDP’nin grup önerisi üzerine söz aldım. Bütün milletvekili arkadaşlarımı sevgi ve muhabbetle selamlıyorum.

Öneri, özü itibarıyla, sokağa çıkma yasaklarının hukuksuz olduğunu, bunun mağduriyetlere yol açtığını ve bu söz konusu mağduriyetlerin araştırılmasına ilişkin bir araştırma komisyonunun kurulmasını talep ediyor. Öncelikle şunun altını çizmekte fayda var: Bu sözü edilen sokağa çıkma yasağı bir sebep değil, sonuçtur. Hepimiz çok iyi biliyoruz ki, AK PARTİ iktidara geldikten sonra, özellikle 2005’te Başbakanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın Diyarbakır’da yaptığı bir konuşmayla başlayan bir çözüm süreci vardı. Bu süreç, bir kanayan yara hâline gelen Kürt meselesinin kalıcı bir çözüme kavuşturulması ve kardeşlik projesinin tesisiydi. Ne var ki, 2009 yılında başlayan, bir ara iki yıl kesintiye uğrayan, 2011’den sonra da hız kazanan bu süreçte PKK’nın süreci istismar, suistimal

edecek her türlü argümanı kullandığını ve sahayı bu şekilde terörize ettiğini gördük. Zaman zaman ülkedeki konjonktürel gelişmelerden de aklınca, kendince yararlanmaya çalıştı. PKK daha önce yaptığı bir açıklamada, 2013 yılı 8 Mayıs'ında PKK unsurlarının yurt dışına çıkarılacağını ifade etmişti ancak mayıs sonunda Gezi olayları başlayınca bir anda "Acaba Türkiye'de bir darbe olur mu? Sokak hareketlerinden bir yeni hükümet çıkar mı? Bir bunu bekleyelim, ona göre hareket edelim." tavrı içerisinde girdiler. Hani burada da sıkça darbeden söz ediyorlar ya, kulaklarına küpe olsun diye hatırlatayım. Ve sonuçta, 2013 yılı Eylül, Ekim ayında PKK, unsurlarını yurt dışına çıkarma ve silahları bırakma talebinden vazgeçtiğini açıkladı. Daha sonra 2014 yılında Kobani bahanesiyle, Selahattin Demirtaş'ın açıklamasıyla Türkiye'yi terörize ettiler, 50'nin üzerinde yurttaşımız hayatını kaybetti. Aslında o günün şartları içerisinde HDP Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'ın cinayete teşvikten yargı önüne çıkarılması ve mutlaka hesap vermesi gerekirdi. Ne var ki o ölümlerde parmağı olan, eli olan Selahattin Demirtaş bir demokrasi kahramanıymış gibi ortalıklarda dolaşmaya...

FERHAT ENCU (Şırnak) – Siz de Roboski'nin hesabını verin, sonra konuşun. Roboski'nin hesabını verin!

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – ...onun askerliğini yapan, işte böyle milletvekilleri de PKK'nın sözcüsü gibi burada hareket etmeye devam ediyor.

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Ne alakası var şimdi?

FERHAT ENCU (Şırnak) – Roboski'nin hesabını verin!

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Bir şey söyleyeyim, ben sizleri dinledim, sizler de dinleyeceksiniz.

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Dinlemeyeceğiz seni!

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Ama, bu konuşmanın sonunda hepinizi tıpış tıpış buraya getireceğim.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Ne yapacaksınız? Ne yapacaksınız?

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Konuşacaksınız, konuşacaksınız. Size de CHP'ye de burada söz hakkı vereceğim, onu söyleyeyim.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – CHP'ye laf atmaya hakkın yok.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Ne yapacaksınız?

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Geleceksiniz, geleceksiniz.

BAŞKAN – Söz hakkını ben vereceğim Sayın Tayyar, siz değil.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Şimdi, şunu söyleyeyim...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Buraya polemik yapmaya mı geldiniz?

LEZGİN BOTAN (Van) – O senin haddine değil.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Yavaş, sakın olun, yavaş yavaş.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Tıpış tıpış giderken polemik yapmaya mı geldiniz oraya?

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Şimdi, bakın, burada az önce HDP'nin sözcüsü de konuştu. "Efendim, ne oldu, ne arıyorsunuz, kalem mi arıyorsunuz, daktilo mu arıyorsunuz?" diye aklınca biraz müstehzi bir edayla burada bir konuşma yaptı. Ben orada ne arandığını, daktilo mu arandığını, kalem mi arandığını anlatayım size.

LEZGİN BOTAN (Van) – Ayakkabı kutularını konuş sen.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Bakın, şu anda, Silvan’da, Varto’da, Derik’te, Dargeçit’te, Bağlar’da, Sur’da, Cizre’de, Silopi’de, İdil’de, Yüksekova’da, Nusaybin ve Şırnak merkezinde şu ana kadar 3.318 çukur ve barikat ortadan kaldırıldı. Ne olmuş?

FERHAT ENCU (Şırnak) – Kaç evi yıktınız?

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Not alın, not alın. Sen de not al, sen de not al, özellikle sen not al, özellikle sen not al.

BAŞKAN – Sayın Tayyar...

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – 3.318 çukur ve barikat kaldırıldı, 5.120 bomba düzeneği imha edildi.

Sen iyi bilirsin, bak, sen iyi bilirsin.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Siz gidip saydınız mı orada? Sayın Tayyar, gidip saydınız mı?

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – 5.120 bomba düzeneği imha edildi.

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Bu ne demek?

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Onu siz daha iyi bilirsiniz, daha iyi.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Sonra ele geçen malzemeleri anlatacağım size.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Siz daha iyi bilirsiniz, siz daha iyi bilirsiniz.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Hani, daktilo mu, kalem mi vesaire mi, bunları daha iyi anlayın diye.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Tabii, tabii!

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Bize ders verenlere bakın, sırtını PKK’ya yaslamış, iradesini Kandil’e devretmiş, onların listesinden milletvekili seçilmiş olanlar bize burada ahkâm kesiyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

FERHAT ENCU (Şırnak) – Hamasi şeyleri bırak, gerçeği konuş gerçeği; gerçekleri söyle, gerçekleri.

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Artık bu cümleleri söylemekten vazgeçin, en iyisi bir kâğıda yazın, sabitlenmiş “tweet” olarak atın her tarafa.

FERHAT ENCU (Şırnak) – Hep aynı cümleleri bir daha söylüyorsunuz. Ne değişti? Elinize ne geçti?

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Farklı cümle üretmiyorlar ki.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Bakın, ele geçen malzemeleri...

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Öyle elini kaldırma, elini kaldırma öyle.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Dur, size sıra gelecek. Siz de rahat olun, yavaş olun, gelecek sıra, yavaş olun.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Gelsin bakalım sıra ya, bekliyoruz.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – 1.920 silah, 929’u uzun namlulu ve ağır -bunların markalarını isterseniz size de veririm, vermeme de gerek yok, zaten arkadaşlarınız bunları çok iyi biliyor- 3 adet havan...

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Gerek yok, gerek yok. Sen o tarafa anlat, o tarafa, onlar bilmiyorlardır, kendi tarafına anlat.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – ...95 adet roketatar, 1.297 adet roketatar mermisi, 1.834 adet el yapımı patlayıcı, 1.073 adet el bombası, 305.410 adet mühimmat...

LEZGİN BOTAN (Van) – Hepsini IŞİD’e gönderirsiniz, IŞİD’e.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – ...28.816 kilogram patlayıcı yapımında kullanılan malzeme ele geçirildi.

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Polis şefi konuşuyor, polis şefi; milletvekili değil, polis şefi konuşuyor.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Ve o tarihte, bu olaylar başlamadan önce, sizin de çok değer verdiğiniz, saygı duyduğunuz, milletvekili aday listesi belirlenirken kulis yapmak için aradığınız, etrafından lobi yaptığınız Cemil Bayık’ın o zaman şöyle bir konuşması olmuştu, dedi ki... 20 Temmuz 2015, henüz daha bu çözüm süreciyle ilgili tartışmaların başlamadığı bir süreçte, PKK’nın yayın organlarından bir televizyona konuşuyor Cemil Bayık, diyor ki: “Halkımız meşru savunma örgütlenmesini ve bilincini geliştirmeli. Bu sadece askerî güçlerin büyütülmesi temelinde değil, halk olarak meşru savunmasını geliştirmeli, tüm halkımız silah almalı, bu temelde kendini eğitmeli ve örgütlemeli.” Devam ediyor Cemil Bayık, diyor ki: “Bu sömürgeci tüm güçlerin her türlü saldırısına karşı köylerde, kentlerde, mahallelerde yer altı sistemi tüneller, mevzi sistemi geliştirilmeli. Köyünü, kentini, mahallelerini terk etmemeli, yaşam olacaksa da kendi topraklarında, ölüm olacaksa da kendi topraklarında olmalı.”

Cemil Bayık da ona gönül veren sizler de oradaki insanların hayatını ciddiye almıyor olabilirsiniz. Eğer alsaydınız 12-13 yaşında dağlarda cinsel tacize uğrayan o kız çocuklarının hesabını sorardınız PKK’dan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LEZGİN BOTAN (Van) – Siz Kilis’ten haber verin, Kilis’ten. Kilis’ten haber versene, Kilis’ten. Kilis’teki insanları her gün IŞİD’e öldürtüyorsunuz. Oradan haber ver.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – 14-15 yaşında dağlara çıkarılan ve taciz edilen o Kürt çocuklarının hesabını sorardınız.

LEZGİN BOTAN (Van) – IŞİD’den haber ver. Kilis’ten haber ver, Kilis, Kilis. Sen Kilis’ten haber ver, konuşma.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Orada, yine, tacize uğrayan, Duran Kalkan’ın kolunun altında poz veren o kız çocuklarının tacizini sorardınız ama sizin böyle bir derdiniz yok ki, böyle bir derdiniz yok.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Gidin sorun, gidin sorun. Yollar açık, gidin sorun.

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Tacizcinin kim olduğu bellidir.

LEZGİN BOTAN (Van) – Ensar Vakfından haber ver sen, Ensar, Ensar.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Haindir diye, köstebektir diye veya farklı yaftalarla PKK içerisinde infaz edilmiş 5 bin Kürt gencinin hesabını sorardınız.

LEZGİN BOTAN (Van) – Sen de Ensar’ın bir parçasısın.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Soramazsınız çünkü sizin zaten Kürtlerin derdiyle bir ilginiz yok ki.

LEZGİN BOTAN (Van) – Sen IŞİD’den haber ver, Kilis’ten haber ver, konuşma.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Bakın, PKK’nın Kürtlerle bir derdi yok ama Kürtlerin PKK’yla bir derdi var ve buradan da size hesabını sordu. Şimdi burada bir milletvekili kalkmış diyor ki: “Sizin ne işiniz var Hakkâri’de?” Hakkâri bu vatanın toprağıdır. Bu vatani size böldürtmeyeceğiz. Size o zaman söyledik, şimdi buradan tekrar edeyim, hendekleri kazarken de ifade ettik: Ya silahları gömersiniz, ya silahlarınızla gömülürsünüz. Bunu çok iyi bilin, bunu çok iyi bilin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Çok büyük tehdit yaptınız!

FERHAT ENCU (Şırnak) – Kaç yıldır aynı tehdit, aynı taktik, aynı sözler, geldiğimiz nokta ne?

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Orada kahraman Mehmetçik’imiz, polisimiz bir mücadele veriyor. Biz onlarla birlikte olmaktan, onlara destek vermekten de gurur duyuyoruz.

LEZGİN BOTAN (Van) – Senin kahramanın IŞİD, IŞİD.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Biz sırtımızı bu devletin asli ve meşru güçlerine yaslıyoruz, sizler gibi terör örgütlerine sırtımızı yaslamıyoruz. Bunun da inşallah yakında hesabını vereceksiniz, yakında hesabını vereceksiniz.

LEZGİN BOTAN (Van) – Sen Kilis’ten haber versene.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Dokunulmazlıkların kaldırılmasına ilişkin daha önce efelik yapıyordunuz ama bu ciddiye binmeye başladığı andan itibaren bir anda burada sloganlar atmaya başladınız, Genel Kurulu, komisyon salonunu terörize etmeye başladınız.

LEZGİN BOTAN (Van) – 2 bin tır silahı gönder IŞİD’e, Türkiye’yi, Kilis’i, Ankara’nın her yerini bombalat, ondan sonra çık oradan konuş.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Ama ne yaparsanız yapın nafile, yargı önünde inşallah hesap vereceksiniz.

Şimdi burada çıkan konuşmacılar asıl gündem konusu olan meseleyle ilgili görüşlerini ifade etmek yerine, son siyasi tartışma konusu üzerinden akıllarınca bir siyasi rant devşirmeye çalışıyor. Efendim, AK PARTİ’de ne olmuş? Darbe olmuş. Ee, bunu kim söylüyor? Yani, bir porno videosundan üremiş bir genel başkanın askerleri söylüyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Yuh, yuh!

SERKAN TOPAL (Hatay) – Yuh!

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Ayıp be, yazıklar olsun sana ya, yazıklar olsun!

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Yuh sana, yuh!

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Susun... Susun...

BAŞKAN – Sayın Tayyar, sizi temiz bir dille konuşmaya davet ediyorum. Bir genel başkana bu şekilde hitap etmeniz doğru değil.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – O tarihte...

SERKAN TOPAL (Hatay) – Terbiyesizlik yapamazsın!

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Terbiyesizlik yapma! Otur yerine, ahlaksız, otur!

SERKAN TOPAL (Hatay) – Sizsiniz terbiyesiz! Terbiyesizlik yapamazsınız! Terbiyesiz sensin! Ahlaksız sensin!

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – O tarihte Star Gazetesinin yazarıydım...

SERKAN TOPAL (Hatay) – Terbiyesiz sensin. Öyle değil misiniz?

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Terbiyesizlik yapma lan, ahlaksız herif.

BAŞKAN – Sayın Tayyar, lütfen, “ahlaksız” kelimesini de kullandınız.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Sözüğü geri al sözünü!

SERKAN TOPAL (Hatay) – Ahlaksız sensin.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Ahlaksız herif, bak, dağıtırım seni orada, ahlaksızlık yapma!

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Lafını bil, bak, bir şey söyleyeyim sana, lafını bil, lafını bil.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Terbiyesiz sensin!

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Sözünü geri al sözünü!

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Şimdi, o tarihte Deniz Baykal’a “diren” diye bağırdım.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Sözünü geri al!

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – “Diren” diye yazdım o tarihte Baykal’a bu komploya karşı. Peki, siz ne yaptınız?

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Sözünü geri al!

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Baykal’ı arkadan hançerlediniz, arkadan. Siz CHP içindeki darbeye direnmediniz, şimdi kalkıyorsunuz bunu konuşuyorsunuz.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Terbiyesiz herif.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Sözünü geri al!

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Susun!

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Vay kepaze herif, yazıklar olsun be!

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Eğer siz parti içi demokrasiyi önemseseniz, eğer bu konuda zerre kadar kaygınız olsaydı, Deniz Baykal’a...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Süreniz bitti Sayın Tayyar.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Terbiyesiz herif, ahlaksız sensin.

ŞAMİL TAYYAR (Devamla) – Lan, ne diyorsun oğlum sen lan, ne diyorsun sen! Otur oturduğun yerde.

BAŞKAN – Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.06

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.44****BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN****KÂTİP ÜYELER: Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ), İshak GAZEL (Kütahya)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 88’inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Sayın milletvekilleri, bir önceki oturumda Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına konuşma yapan Sayın Şamil Tayyar’ın konuşması sonucunda bir ara vermek durumunda kaldık.

Sayın Tayyar burada mı acaba? Evet.

Meclisin mehabetine uygun bir konuşma yapmadığınızı Sayın Tayyar, özellikle ifade etmek isterim. Meclis İçtüzüğü’nde kaba ve yaralayıcı söz kullandığınız tespit edilmiştir. Arkada, ara verdiğimiz zaman, bütün grupların grup başkan vekilleriyle yaptığımız ortak toplantı sonucunda da bu şekilde bir değerlendirme yapılmıştır.

Bu kullandığınız sözlerden kaynaklı aslında size bir ceza vermek durumundayız ancak bu konuda bir açıklama yapmak isterseniz öncelikle sizi dinlemek isteriz.

Sayın Tayyar, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

23.- Gaziantep Milletvekili Şamil Tayyar’ın, HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri nedeniyle özür dilediğine ilişkin açıklaması

ŞAMİL TAYYAR (Gaziantep) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Az önceki konuşmamda dile getirdiğim husus 2010 yılında yaşadığı zaman Star gazetesinde köşe yazarıydım. Onu bir kaset komplosu olarak nitelendirmiş ve değerlendirmiş ve buna bağlı olarak da Sayın Baykal’ın asla istifa etmemesi ve direnmesi gerektiğini söylemiştim.

Buna ilişkin yaklaşımım o tarihten bu yana hep böyle olmuştur. Ancak az önce konuşmam devam ederken CHP sıralarından yükselen o uğultu ve biraz da şahsıma yönelik aşağılayıcı ifadeler karşısında, arzu etmediğim hâlde, istem dışı, o burada tekrar etmek istemediğim ifadeyi kullandım. Bundan dolayı bunu düzeltmek istiyorum.

Bundan dolayı Sayın Baykal’dan, çok değerli eşinden, Gazi Meclisten ve aziz milletimizden özür diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Tayyar.

Sayın milletvekilleri, Sayın Demirel’in de bir söz talebi var çünkü Sayın Tayyar’ın yapmış olduğu konuşmada Sayın Demirtaş’a ilişkin de bir sözü olmuştur. Bundan dolayı Sayın Demirel’in, sataşmadan dolayı sanırım söz istiyor.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Ara verdik Sayın Başkan.

BAŞKAN – Biz yaptığımız ortak toplantıda böyle bir karar aldık arkadaşlar, lütfen müdahale etmeyiniz.

Sayın Demirel...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, hatibin konuşmasında, aslında bütün konuşmasında bize ve partimize, eş başkanımıza yönelik ağır bir sataşma ve hakaret içeren söylemleri söz konusuydu. Sayın hatibin aslında Sayın Selahattin Demirtaş’tan da özür dilemesi gerekiyordu ama o özü dilemedi. Bu yüzden bizim de sataşmadan kaynaklı söz talebimiz olacak.

BAŞKAN – Sayın Demirel, size iki dakika söz veriyorum.

Buyurun.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

16.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, Gaziantep Milletvekili Şamil Tayyar'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, evet, Genel Kurulun seviyesinin ne kadar düştüğünü, buraya gelen milletvekillerinin aslında kendilerini tatmin etmek için hangi seviyeye kendilerini düşürdükleri halkımızın takdirindedir. Buradaki durum zaten ortadadır. Meclisi çalıştırmayıp eş başkanlara söz söyleyen, hakaret eden bir Genel Kurul ve milletvekilleri söz konusu. O milletvekilleri zaten kendilerini biliyor. Burada anlattıklarının hepsini, bu söylenenlerin, bu katliamların, bu ifade ettiklerinin hepsini kendilerine iade ediyorum ve Sayın Eş Başkanımız Selahattin Demirtaş demokrasi mücadelesi yürüttüğünü kendisi ifade etti. Evet, siz bunu yapamıyorsunuz. O yüzden siz zaten diktatörlükle yönetilmeye ve yönetmeye alışkın olduğunuz için, demokrasi mücadelesi veren ve demokrasi uğruna siyaset yapan, siyasetin demokratikleşmesi için çaba sarf eden Sayın Demirtaş'a da söyleyeceğiniz ancak bu kadardır, onu söyleyebilirim.

Ama şunu çok net bilin ki, aslında bu ülkeyi kan gölüne çeviren sizin on dört yıllık iktidarınızdır. Bu iktidarınızla ülkeyi kan gölüne bir bütün olarak çevirdiniz ve bunun hesabını da mutlaka bir gün vereceksiniz. Belki bugün sayınız çoktur, ona güveniyorsunuz ama yarın, bunu çok iyi bilin ki uluslararası mahkemelerde hepiniz bu yaptıklarınızın hesabını vereceksiniz ve yargılanacaksınız. Çünkü bugün yaptıklarınızın, Cizre'deki katliamların, Roboski katliamının ve bir bütün olarak Sur'daki katliamların hepsinin hesabını hepimiz, bütün Türkiye halkları sizden soracaktır; iktidardan ve Hükümetten soracaktır diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Demirel.

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan'ın, Başkanlık Divanı olarak Genel Kurulda yaşanan olaylar ile kaba ve yaralayıcı ifadelerden üzüntü duyduklarına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, biraz önceki oturumda yaşananlardan çok büyük bir üzüntü duyduğumu ben de Divan adına belirtmek isterim. Burada hiçbir milletvekiline karşı kaba ve yaralayıcı söz söylemek hiç kimseye yakışmıyor açıkçası, ne Sayın Deniz Baykal'a ne Sayın Selahattin Demirtaş'a. Dolayısıyla, bundan sonra yapacağımız konuşmaları bu şekilde ele alıp, böyle değerlendirip buna göre konuşmalar yaparsak Meclisin sükûneti açısından da olumlu olur diye ifade etmek isterim.

Buyurun Sayın İnceöz.

İLKUNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Başkan, kayıtlara girmesi açısından önemsiyorum. Biraz evvel, hatip konuşması içerisinde “Diktatörlükle yönetilmeye alışkınsınız.” dedi. Türkiye bir hukuk devletidir; Türkiye’de meşru, seçilmiş bir Hükümet vardır; meşru, kaynağını aziz milletimizden alan, yüzde 52 oyla da seçilmiş Sayın Cumhurbaşkanımız; her ikisi de görevinin başındadır. Türkiye’nin yönetim şeklinde meşruiyetini nereden aldığı çok açık ve net bellidir. Bu “diktatör” söylemini asla kabul etmiyoruz. Geçmişte de ne kadar bu ülkeye hizmet etmiş genel başkanlar, başbakanlar varsa diktatörlükle suçlanmıştı. Yani bu söylemi kesinlikle kabul etmiyoruz ve yine, “sivil katliamlar” vesaire, bunlara da her seferinde itiraz edeceğiz. Türkiye’de bugün süren terörle mücadele vardır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz Sayın İnceöz.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Demirel...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sadece kayıtlara girmesi açısından ifade ediyorum. Bu ülke, evet, birçok darbeyle karşılaştı, birçok diktatör anlayışla yönetildi. Bugün gelinen aşama da zaten bunu çok net olarak ifade ediyor ve gösteriyor. AKP Hükümetinin geldiği bu aşamada gördüğümüz diktatöryal yaklaşımın aslında pratiğini bugün çok net olarak burada görmüş oluyoruz. Yaşananlar ortadadır, bütün Türkiye kamuoyu bunları görmüş oluyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz Sayın Demirel.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel ve Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tarafından, sokağa çıkma yasaklarının toplumda yarattığı maddi ve manevi tahribatların araştırılması amacıyla 11/5/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 11 Mayıs 2016 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunacağım: Kabul edenler...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.53

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 18.01****BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN****KÂTİP ÜYELER: Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ), İshak GAZEL (Kütahya)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 88’inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

Halkların Demokratik Partisi Grubu önerisinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım: Öneriyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir. Karar yeter sayısı vardır.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım:

2.- CHP Grubunun, Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın ve arkadaşları tarafından, enerji ihtiyacıyla ilgili çeşitli sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 4/4/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 11 Mayıs 2016 Çarşamba günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 11/05/2016 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Özgür Özel

Manisa

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın ve arkadaşları tarafından, “Enerji ihtiyacıyla ilgili çeşitli sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 04/04/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin (411 sıra no.lu) Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 11/05/2016 Çarşamba günlü birleşimde sunuşlarda okunması ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisinin lehinde ilk konuşmacı Balıkesir Milletvekili Sayın Ahmet Akın.

Sayın Akın, süreniz on dakika.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET AKIN (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; rüzgâr enerjisi konusunda vermiş olduğumuz araştırma önergesinin gündeme alınmasıyla ilgili söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 2015 yılında ülkemizde üretilen 260 milyar kilovatsaat elektriğin sadece yüzde 5,7'si hidrolik dışı yenilenebilir kaynaklardan sağlandı. Rüzgâr enerjisinin toplam elektrik üretimimizdeki payı ise sadece yüzde 4,4. Uluslararası Enerji Ajansının verilerine göre 2015 yılında dünyada devreye giren elektrik santrallerinin yüzde 90'ı yenilenebilir, yüzde 10'u ise konvansiyonel enerjiden oluşuyor. Yenilenebilir enerji yatırımlarında Almanya ve diğer gelişmiş ülkeler başı çekse de bugün için yenilenebilir yatırımların üçte 2'si gelişmekte olan ülkeler tarafından yapılıyor. Sadece Çin'de bu alandaki yatırımlar Avrupa Birliği ve ABD'nin toplam yatırımını katlar duruma gelmiştir. Bunun yanında Fas da dünyanın en büyük güneş tarlasını kurmuş ve elektrik üretimine başlamıştır. Dünyada gelişen enerji trendlerine bakıldığında özellikle Paris İklim Zirvesi'yle birlikte fosil kaynaklı enerji yatırımlarından uzaklaşma, yenilenebilir kaynaklara doğru hızla bir ilerlemenin ortaya çıktığını görüyoruz.

Rüzgârda 48 bin megavat olan potansiyelimiz 2015 yılı sonu itibarıyla kullanımımızda sadece 4.503 megavata gelmiştir. Bu kurulu gücün yüzde 20'si Balıkesir'de, Balıkesir-İzmir-Manisa bölgesi ise ülkemizdeki faal RES projelerinin yarısına sahip durumdadır. Bakanlığın 2010-2014 Stratejik Planı'nda yenilenebilir enerji kaynaklarının payının artırılması amacıyla 2015 yılında rüzgâr enerjisi kurulu gücünün 10 bin megavata çıkartılması hedeflenmişti. Yine, Bakanlığın 2015-2019 Stratejik Planı'nda da aynı yönde hedeflere yer verilmişti. Bu planda rüzgâr enerjisinde 2015 yılında 5.600, 2017'de 9.500, 2019 yılında ise 10 bin megavat kurulu güce ulaşılması hedeflendi fakat 2015 yılı için hedeflenen 5.600 megavatın bile gerisinde kalındı. Elektrik Enerjisi Piyasası Arz Güvenliği Strateji Belgesi'nde 2023 yılında rüzgâr enerjisi kurulu gücünün 20 bin megavata çıkarılması hedef olarak belirlenmişti. Strateji belgelerinde belirlenen hedeflerin performans gösterilerine bakıldığında hedeflerin sadece hayalcilikten ibaret olduğunu maalesef söylemek mümkün.

Mevcut uygulamalarla 2015 yılı için belirlenen hedefe ulaşamadığı gibi, 2019 ve 2023 için belirlenen hedeflere de ulaşamayacağı çok açıktır. Bu durumdayken yeni yasa, yeni yönetmeliklerle bu sektörün önünün açılmadığı gibi mevcut düzenlemelerde yapılan değişikliklerle de başka sıkıntılara yol açıldığını maalesef görüyoruz. Yatırımcılar, kazanılmış haklara zarar gelecek endişesiyle yeni yatırım kararları için tereddüt içerisinde. Bankalar, projelere finansman sağlarken geleceği net göremiyorlar.

Enerji arz güvenliğimizin sağlanmasında yerli ve yenilenebilir kaynaklarımızın da değerlendirilmesinin ne kadar önemli olduğunu hepimiz biliyoruz. Birincil enerjide 2000 yılında yüzde 67 olan dışa bağımlılığımız, AKP iktidarları döneminde uygulanan politikalarla bugün yüzde 75'lere tırmanmıştır. Elektrik enerjisinde de bu bağımlılık yüzde 55 düzeyindedir.

Toplam ithalatımızın en büyük kalemini oluşturan enerji ithalatı, dış ticaret açığımızın da yarısından fazlasını oluşturuyor. Bu açıdan bakıldığında da yerli ve yenilenebilir kaynaklarımızın ne kadar önemli olduğu ortadadır. Bütün ülkelerde, özellikle yenilenebilir kaynaklarına, yatırımlarına önemli ve sürdürülebilir teşvikler sağlanıyor. Ülkemizde de bu konuda mevcut bazı teşvikler var. Fakat yenilenebilir enerjide istenilen noktaya gelmediğini rakamlar ortaya net olarak koyuyor. Bunu hep birlikte masaya yatırarak yeni bir teşvik sistemini hep birlikte çalışmalıyız. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı çeşitli vesilelerle yaptığı açıklamalarda elektrik üretiminde yerli kaynakların kullanılacağına özellikle vurgu yapıyor ve bu dönemde enerji yatırımlarında termik ve nükleer santrale öncelik verileceğini söylüyor. Yerli linyitimizi kullanarak termik santrallerle elektrik üretebiliriz diyelim. Ama nükleer santralin neresi yerli, onu anlamış değiliz.

Nükleer enerji, yakıtı ve teknolojisi başta olmak üzere, insan kaynağı gibi tüm diğer unsurlar bakımından tamamen dışa bağımlı olacağımız bir enerji türüdür. Üstelik, nükleer santrali kuracak olan Rusya'ya on beş yıl boyunca yüksek sayılabacak bir fiyattan alım garantisi veriyorsunuz. Kilovatsaati 12,5 sent artı KDV üzerinden, on beş yılda Ruslara 70 milyar dolar para ödeneceği söyleniyor. 22 milyar dolar olarak açıklanan yatırım bedelinin 3 katı parayı on beş yılda Ruslara ödemiş olacağız.

Buradaki rantı gören ve bu alandaki rantlara alıştırılmış olan bir yerli firmanın da nükleer santrale ortak olmak için girişimlerde ve arayışlarda olduğunu görüyoruz, okunanlardan anlıyoruz.

Elektrik dağıtım özelleştirmelerinden net 13 milyar dolar gelir elde edildi. Hem nükleere verilecek paranın hem de enerji özelleştirmelerinden elde edilen paranın bir kısmı yenilenebilir enerjiye yönlendirilmiş olsaydı bugün için koyduğunuz hedeflere ulaşma imkânınız olabilirdi. Biz, dünyadaki enerji trendlerinin tam tersine bir uygulamayla gidiyoruz. Dünya yenilenebilir enerjiye giderken, biz fosil kaynaklı ve nükleer enerjiye yöneliyoruz.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, AKP tarafından verilen enerjiyle ilgili bir kanun teklifinin komisyonunda görüşmelerini tamamladık ve bugünlerde de burada görüşmeye gelecek. Türkiye'nin enerji ve enerjide dışa bağımlılık sorununu nükleer santrallerle aşacağına inanan AKP, bu yatırımlarının bir engele takılmadan yapılması yolunu açma çabası içerisinde. Nükleer santraller için İmar Kanunu ve yapı denetimini devre dışı bırakıyor, büyük riskler taşıdığı dünyanın her yerinde kabul edilen nükleer santral için denetim ve güvenlik konusunu hafifletiyor. Kanun teklifleriyle nükleer santrallere her türlü teşvik ve kolaylık sağlanırken, yenilenebilir enerji aleyhine olabilecek düzenlemeler yapılıyor.

YEKDEM mekanizmasının elektrik maliyetleri üzerinde yarattığı artış gerekçe yapılarak, YEKDEM fiyatları üzerinden açık eksiltmeyle yapılacak yeni bir yarışma yöntemine geçilmesi planlanıyor. Yarışma yönteminin devamlı değiştirilmesi, projelerin finanse edilebilirliği ve ekonomik öngörülerine riske atabilecek bir adımdır. Kanun teklifleriyle, yenilenebilir enerji konusunda zaten var olan sıkıntılara maalesef yenileri ekleniyor. Genelde yenilenebilir enerjiye, özelde ise rüzgâr enerjisine teşvik şarttır; var olan mevzuat ve teşvik sistemi de yeni baştan ele alınmalıdır. Alım garantisinin, rüzgâr enerjisinin gelişmiş olduğu ülke örneklerinde olduğu gibi, on beş ila yirmi yıl gibi, hatta daha uzun sürelerde tutulması gerekir. Ayrıca, rüzgârda gerekli ekipmanlar için de -bildiğiniz gibi- bir dışa bağımlılık söz konusu. Rüzgâr potansiyelimizin hızla devreye girebilmesi için yerli ekipmanların teşvikle üretimi de çok önemlidir. Bu alanda yer alan teşvikler çok yetersiz. Teşviklerin de ötesinde, dünyada bu alanda oluşan rekabette ön plana çıkabilmek için rüzgâr yatırımlarının öngörülebilir şekilde gerçekleştirilebileceğine dair bir algının sağlanması gerekiyor. Bu amaçla yatırım yapmayı düşünenler de sektördeki belirsizlikler yüzünden harekete geçemiyorlar.

Değerli arkadaşlar, bizler de sık sık sektör temsilcileriyle görüşmeler yapıyoruz. Sektör temsilcileri, rüzgâr enerjisi konusunda önerilerini göremiyor olmaktan şikâyetçiler. Biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak, zengin yenilenebilir kaynaklarımızın enerji üretimimiz içindeki payını hızla artıracak teşvik uygulamalarının doğru olacağını düşünüyoruz. Bu sektörde ekipmanların yerli üretimi için de AR-GE ve teşvik uygulamalarının hayata geçmesi gerekiyor ancak rüzgâr santrallerinin kurulmasında, yer seçiminden fizibilite çalışması, montaj işletme aşamalarına kadar tüm süreçte çevre faktörü özellikle dikkate alınmalıdır. Halkımızın itirazlarına duyarlı olunmalı, doğanın, sit alanlarının tahribine ve halk içinde bir çatışmaya asla izin verilmemelidir.

Bu düşüncelerimle araştırma önergemizin gündeme alınması doğrultusunda desteklerinizi bekliyorum, hepinize saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Akın.

Grup önerisinin aleyhinde ilk konuşmacı, Mersin Milletvekili Sayın Baki Şimşek.

Buyurunuz Sayın Şimşek. (MHP sıralarından alkışlar)

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu, enerjide dışa bağımlılığın azaltılması, enerji arz güvenliğimizin sağlanması, elektrik üretimimiz içerisinde rüzgâr enerjisinin payının artırılması için verilen önerge hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Dün Diyarbakır'da ve Van'da, bugün de Şırnak'ta şehit olan polislerimize Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

2016 yılı itibarıyla, ürettiğimiz elektriğin yüzde 35'ini hidroelektrik santrallerden, yüzde 57'sini termik santrallerden, yüzde 6'sını rüzgâr enerjisinden, yüzde 1,5 jeotermalden, yüzde 0,5 gibi bir oranda da güneş enerjisinden sağlamaktayız.

2003 yılı ve 2016 yılları arasında devreye alınan 14 bin megavat toplam kurulu gücün 11.590 megavatı özel sektör tarafından yapılmıştır. 2.410 megavatlık kurulu güç ise -Deriner, Ermenek, Alparslan-1, Dalaman Akköprü, Kılavuzlu, Çine, Manyas gibi- Devlet Su İşleri tarafından yapılmıştır. Yani, Hükümetimiz 2002 yılından bu tarafa, Atatürk Barajı'nın kurulu gücü kadar bir baraj inşası yapmıştır. Diğer yapılan inşaatların ve kurulu güçlerin tamamı özel sektör tarafından yapılmıştır.

Ülkemiz yenilenebilir enerji kaynaklarından olan güneş ve rüzgâr konusunda istenilen noktaya gelememiştir. Resmî kaynaklarda yer alan bilgilere göre, 48 bin megavat potansiyelimiz olduğu hâlde rüzgâr enerjisinden sağladığımız elektrik, toplam üretimimizin sadece yüzde 6'sıdır. Rüzgâr enerjisinde 2015 yılı itibarıyla ulaşabildiğimiz kurulu güç 4.500 megavatır. Oysa, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2010-2014 Stratejik Planı'nda hedef olarak 10 bin megavat kurulu güce çıkarılmasını hedef belirlemişti. Geline nokta, hedefin yarısına bile gelinemediği ortadadır. Bakanlık, 2015-2019 yıllarında, bir beş yıl öteleyerek 10 bin megavat kurulu güce ulaşma hesabı yapmaktadır. Yalnız, bu hedef ilk yıldan şaşmıştır. 2015 yılında 5.600 megavat, 2017 yılında 9.500, 2019 yılında 10 bin megavat kurulu güce ulaşılması hedeflenmiştir. 2015 yılı için rüzgâr enerjisinde belirlenen performans 5.600 megavatın gerisinde kalmıştır. Strateji belgelerinde belirlenen hedeflerin performans göstergelerine bakıldığında gerçeklikten uzak olduğu ortadadır. Mevcut uygulamalarla 2015 yılı için belirlenen hedeflere ulaşamadığı gibi 2019 ve 2023 yılı için belirlenen hedeflere ulaşamayacağı da açıktır.

Rüzgâr enerjisi potansiyelimizin hızla devreye alınabilmesi için önemli unsurlardan birisi de rüzgâr enerji santrallerinin yerli üretimidir. Rüzgâr enerjisi için kanat ve kulelerin Türkiye'de üretildiği bilinmektedir. Yalnız, jeneratör ve güç elektroniğinin yerli üretiminin de artırılması gerekmektedir. Rüzgâr enerjisi sektör temsilcileri, rüzgâr enerjisinin gelişiminin önündeki önemli engellerden birisinin de mevzuat ve bürokrasiden kaynaklandığını belirtmektedir. Günün ihtiyaçlarına uygun olarak mevzuatın güncellenmesi ve rüzgâr enerjisi yatırımlarını engelleyici, geciktirici duruma gelmiş olan düzenlemelerin gözden geçirilmesi önem arz etmektedir. Bunlarla ilgili çözüm önerilerimiz, binlerce uzmanımız, binlerce mühendisimiz vardır. İller bazında komisyonlar kurulmalıdır. Enerji potansiyelleri tespit edilmeli, planlamalar devlet tarafından yapılmalı, enerji bölgeleri yatırımcıya sunulmalı, yatırımcı bürokrasiyle uğraşmadan kaynağını hazırlayıp yatırıma başlayabilmelidir. Çantacılar fırsat verilmemelidir. Maalesef, gerçek yatırımcı olmayanlar, kamunun içindeki ve dışındaki yandaş fırsatçılar, RES, HES, GES ve JES yapma niyetleri olmadıkları hâlde lisans almışlar ve bu lisansların ticaretini yaparak haksız kazanç sağlamışlardır. Bunlara engel olunmalı, gerçek yatırımcıların önü açılmalıdır. Böylece ülkemizin enerji ihtiyacı sorunsuz şekilde korunmalıdır. Yatırımcı sizden çok şey istemiyor; planlı enerji bölgesi, daha az bürokrasi ve düşük faizli kredi istiyor.

Değerli milletvekilleri, gerekli ve yeterli tedbirlerin alınmaması neticesinde elektrikle ilgili, enerjiyle ilgili bir diğer sorun, kaçak elektrik kullanımıdır. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından açıklanan elektrik dağıtım şirketlerinin 2014 yılında gerçekleşen kayıp ve kaçak oranları incelendiği zaman; Dicle Elektrik yüzde 75, Van Gölü yüzde 61, Aras yüzde 26, Toroslar yüzde 13, Fırat yüzde 9, Boğaziçi yüzde 9 gibi, Trakya yüzde 6; toplam 21 elektrik dağıtım bölgesinin 3'ünde meydana gelen aşırı derecede yüksek kayıp kaçak elektrik tüketiminin ülkemizde yaşayan tüm vatandaşlarımıza yüklenerek faturalandırılması büyük bir haksızlıktır, adaletli bir durum değildir. Kaçak elektriğin büyük

miktarı anılan elektrik dağıtım bölgelerinde yani Dicle, Van Gölü ve Aras'ta tüketilmektedir, bu bölgede yaşayan insanlar tarafından tüketilmektedir ama bunların faturalarının ülke genelindeki abonelere dağıtılarak fatura edilmesi kabul edilebilecek bir uygulama değildir. AKP Urfa'daki, Diyarbakır'daki, Şırnak'taki, Van'daki kaçak elektriğin bedelini Adana'daki, Mersin'deki, Ankara'daki, İstanbul'daki insanlardan tahsil etmektedir.

Bu nedenle, teknik olmayan kaybın kaçak bedellerinin tüketiciden alınmasını ve bu bedellerin faturaya yansıtılmasını yasallaştıran ve bu uygulamayla aynı zamanda teknik olmayan kayıplara ilişkin hedef oranlarının tespiti ve değiştirilmesi hakkında yetki kurula verilmiş ve tüketicinin hak kaybına yönelik uygulamaların önünün açılmasının engellenmesine yönelik verdiğimiz önerge de maalesef AKP tarafından reddedilmiştir. AKP hükümetlerinin uyguladığı yanlış ekonomik, siyasi, enerji ve özelleştirme politikaları nedeniyle ülkemizin bazı bölgelerinde hedeflenen kayıp kaçak elektrik oranları yakalanamamış, uygulamaya ait gerçek veriler kullanılmadan yapılan elektrik dağıtımı özelleştirmelerinde sorunlar yaşanmış, bazı bölgelerde yaşanan bu sorunların çözümü için siyasi irade aciz kalmış, terör örgütünün vatandaşlara “Bize ait olmayan devlete elektrik parası ödemeyin.” şeklinde baskı yaptığı ne acıdır ki bu ülkenin zamanın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı tarafından dile getirilerek, sözde çözüm süreci zarar görmesin düşüncesiyle böyle bir kanuni düzenlemeye gitmek zorunda kaldıklarını ifade etmişlerdir. Teklifin kayıp kaçak elektrik tüketimine ilişkin tanım değişikliği esas alınarak yapılan düzenlemelerin yer aldığı diğer maddelerinde kayıp kaçak elektrik tüketimi nedeniyle yapılan haksız ödemelere karşı dava açan ve haksız yapılan ödemeleri geri alma hakkı kazanan vatandaşlarımızın hakları elinden alınmaktadır.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde yatırım ortamının iyileştirilmesi ve yenilenebilir enerji kaynaklarının sisteme daha hızlı dâhil edilmesi için bürokratik işlemlerin azaltılması gerekçesiyle getirilen ama özellikle yer seçimi olarak yanlış bir bölgeye kurulacak olan, benim seçim bölgem olan Mersin'i de ilgilendiren, kıyı kenar çizgisine bile uyulmadan, belediyelerin de denetiminin saf dışı bırakılmasıyla Akkuyu için çıkartılan düzenlemenin yanlış olduğunu, özellikle Akkuyu Nükleer Santrali dışındaki sosyal tesis, lojman ve idari binaların belediyeden ruhsat alması ve denetlenmesini, RES ve GES'le ilgili enerji bölgelerinin seçilmesini, Türkiye'nin bir enerji çöplüğüne dönüştürülmemesini, büyük alanlar üzerinde iletim hatları ve trafo merkezleri kurularak 1-2 megavatlık santraller yerine daha büyük kapasiteli tesisler kurulmasını, yer seçime karşı olduğumuz Akkuyu Nükleer Santrali'nin uluslararası tecrübeye sahip uzmanlar tarafından denetlenmesini, ayrıca mevzuattan kaynaklanan yükümlülükler yerine getirilmeden inşaata başlanmasının süreçte yeni hukuki sorunlar doğurabileceğini belirterek Akkuyu inşaatının mutlaka yasal izinler bittikten sonra yapılmasını; yapılmasına karşı olduğumuz hâlde, buna rağmen Hükümet yapmak istiyor ama yapılmak isteniyorsa da mutlaka bütün izinler alındıktan sonra yapılmasını belirtiyor yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Şimşek.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisinin lehinde ikinci konuşmacı İzmir Milletvekili Sayın Müslüm Doğan.

Buyurun Sayın Doğan. (HDP sıralarından alkışlar)

MÜSLÜM DOĞAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP Grubunun Meclis araştırması açılması amacıyla vermiş olduğu önerge üzerine söz almış bulunmaktayım.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Stratejik Planı ve Ulusal Yenilenebilir Enerji Eylem Planı'nda öngörülen yenilenebilir enerji kurulu güçlerine ulaşabilmek için 2014 yılı sonundaki değerlere göre 2019 yılında yüzde 65,4; 2023 yılındaysa yüzde 117,4 oranında artış gerekmektedir. Bu plana göre,

2023'te Türkiye kurulu gücünün yüzde 49'unu yenilenebilir enerji kaynakları oluşturacaktır. Ancak, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun lisans verdiği ve yatırım sürecinde olan projelerin durumuna bakıldığında bu öngörüler gerçekçi olmaktan uzaktır.

Bir ülkenin enerji bağımsızlığının olabilmesi için elindeki mevcut kaynakları ve ekonomik imkânları kullanarak dışarıya ve sınırlı olmasından dolayı spekülasyona açık kaynaklara ihtiyaç duymadan kendi enerji ihtiyacını karşılayabilmesi gerekir. Yerel anlamda enerji bağımsızlığı hane, bölge ve tesislere, merkezî sistemin olası hatalarına bağlı kalmadan kesintisiz ve güvenli bir şekilde enerji tedarik edilmesiyle sağlanmaktadır. Bu konuda, Hükûmetin enerji konusunda dilinden düşürmediği nükleer santraller, bizi enerji konusunda rahatlatıp dışa olan bağımlılığımızı azaltmayacaktır. AKP Hükûmeti, 2023 yılına kadar ülkemizde 2 nükleer güç santralının devreye alınmasını, 3'üncü santralin de inşasına başlanmış olmasını hedeflediğini açıklamıştır. Hükûmet "Artık, güvenli nükleer reaktörler yapıyorlar. Ekonomik kalkınmayı sağlayacağız. Nükleer santraller yapılmazsa karanlıkta kalacağız. Yenilenebilir enerji pahalı, nükleer enerji ucuz." gibi söylemlerle nükleer enerjiyi meşrulaştırma ve halk tarafından benimsenmesini amaçlamaktadırlar. Peki, gerçekten nükleer enerji güvenli midir ya da nükleer santraller olmazsa gerçekten karanlıkta mı kalacağız?

Değerli milletvekilleri, nükleer enerji diğer enerji türlerinden ucuz bir enerji türü müdür? Fukuşima Nükleer Santrali'nde meydana gelen kaza güvenli reaktörlerin bir masaldan ibaret olduğunu kanıtlamıştır artık. Bu kazadan önce, Japonya'nın en güvenli santralleri yaptığı iddia edilmekteydi. Dünyada birçok ülke son yıllarda meydana gelen nükleer patlamalar ve kazalardan ders çıkarak nükleer enerji santrallerini kapatma kararı almıştır. Nükleer enerji santrallerini kapatma kararı alan ülkeler arasında elektrik enerjisine en çok ihtiyaç duyanlardan ve dünyanın bir numaralı ihracatçısı Almanya da bulunmaktadır. Söküm, atık ve çevresel maliyetler hesaplandığında nükleer enerji dünyanın en pahalı enerjisi durumundadır. Bugüne kadar dünyanın herhangi bir bölgesinde nükleer endüstriler sadece devlet desteğiyle ayakta kalabilmişlerdir.

Değerli milletvekilleri, enerji politikaları hem ihtiyaç hem de bu ihtiyaca bağlı üretimin doğru yönetimiyle belirlenir. Pek çok ileri teknolojiyle enerji ihtiyacı düşürülebilir. Bu, ülkenin cari açık dengesini de olumlu şekilde etkiler. Ayrıca, ortaya çıkan ihtiyaç da rüzgâr, güneş, jeotermal, biokütle gibi yenilenebilir enerjilerin dengeli biçimde sisteme eklenmesiyle karşılanabilir. Üstelik, şu anda dünyanın en hızlı gelişen sektörleri rüzgâr ve güneş enerjisi sektörleridir ve maliyetleri de hızla düşmektedir. Ülkemizde ise bu durum çok farklı seyretmektedir. Enerji ihtiyacının ekonomik büyümeden çok daha fazla artması verimsizliğimizin en önemli göstergesi durumundadır. Bu ihtiyacı karşılamak için önceleri doğal gaz, şimdi de nükleer ve kömür gibi yatırımlara yönelik siyasi destek öyle bir noktaya ulaştı ki, 2013 yılında Türkiye, ihtiyacı olandan daha fazla elektrik üretti; karanlıkta kalmak bir yana, sektörde gereksiz bir bolluk da oluşmuştur.

Günümüzde biokütle, rüzgâr ve hidroelektrik enerjileri nükleer enerjiden çok daha ucuz durumdadır, güneş enerjisinin ise kısa bir zamanda nükleer enerjiden daha ucuz olması beklenmektedir.

Yenilenebilir enerji ise hem uluslararası hem de bölgesel anlamda enerjide bağımsızlık sağlar. Enerji, ülke ve bölgedeki mevcut rüzgâr, güneş ve su gibi sürekli yenilenen kaynaklarla üretilir. Rüzgâr, güneş, jeotermal, hidroelektrik ve biokütle kaynaklarının akıllıca karışımı sonucu başka kaynaklara ihtiyaç duyulmadan hem ana yük hem de dalgalanan talepler karşılanabilir. Bölgesel olarak enerji üretilbildiğinden, endüstri ve yerleşim birimlerinin ihtiyaçları merkezî sistemden bağımsız olarak kesintisiz karşılanabilir. Yenilenebilir enerji sayesinde hem ulusal hem de yerel boyuttaki enerji bağımsızlığı da sağlanmış olur.

Değerli milletvekilleri, enerjiden yararlanmak temel bir insan hakkıdır. Bu nedenle, enerjinin tüm tüketicilere yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli, güvenilir bir şekilde sunulması temel bir enerji politikası olmalıdır. Enerji üretiminde ağırlık yerli ve yeni yenilenebilir enerji kaynaklarına verilmelidir. Enerji planlamaları ulusal ve kamusal çıkarların korunmasını, toplumsal yararın artırılmasını, yurttaşların ucuz, sürekli ve güvenilir enerjiye kolaylıkla erişebilmesini, çevreye verilen zararın asgari düzeyde olmasını hedeflemelidir.

Enerji sektöründe bütünsel kaynak planlaması zorunludur. Bu planlama, enerji üretiminin dayanacağı kaynakların seçimi, enerji tüketim eğilimlerinin incelenmesi, talep taraflı yönetim uygulamalarının üzerinde yoğunlaşma, enerjinin daha verimli kullanımı, çevreye verilen zararın asgari düzeyde olması, yatırımın yapılacağı yerde yaşayan insanların hak ve çıkarlarının korunması ölçütleri gözetilerek yapılmalıdır. Planlama çalışmaları katılımcı ve şeffaf bir şekilde yapılmalı, çalışmalara ilgili kamu kurumlarının yanı sıra üniversiteler, bilimsel araştırma kurumları, meslek odaları, uzmanlık dernekleri, sendikalar ve tüketici örgütlerinin etkin ve işlevsel katkıları sağlanmalıdır.

Değerli milletvekilleri, tüm enerji sektörleri -petrol, doğal gaz, kömür, hidrolik, jeotermal, rüzgâr, güneş, biyoyakıt- için strateji belgeleri hazırlanmak zorundadır. Daha sonra bütün bu alt sektör stratejik belgelerini dikkate alan yenilenebilir enerji stratejisi ve eylem planı ve Türkiye genel enerji stratejisi belgesi ve eylem planı oluşturulmalı ve uygulanmalıdır. Ülke ölçeğinin yanı sıra il ve bölge ölçeğinde enerji kaynak üretim, dağıtım planlaması yapılmalıdır. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı toplum çıkarları doğrultusunda temel stratejileri ve politikaları geliştirmek ve uygulamakla yükümlüdür. Bu amaçla, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı güçlendirilmeli, uzman ve liyakatli kadrolar istihdam edilmelidir. Topluma ve devlete ait kaynaklar ve zenginlikler tahsis edilirken ve kullanılırken toplum yararı gözetilmeli ve topluma faydası maliyetlerden fazlaca tutulmalıdır.

Bu bağlamda, toplumsal etki sürecinin de çevresel etki değerlendirmesi mevzuatı kapsamına alınması, ÇED’le birlikte toplumsal etkilerin de değerlendirilebilmesi ve halkın olumlu ya da olumsuz etkilerden haberdar olarak, yatırım öncesi sürece ve yatırımın izlenmesi ya da denetlenmesi çalışmalarına dâhil edilmesi gerekmektedir.

Özelleştirmeler derhâl durdurulmalıdır.

Enerji üretim, iletim ve dağıtımında, kamu kuruluşlarında çalışanların yönetim ve denetimde söz ve karar sahibi olacağı, özerk bir statüde, etkin, verimli ve şeffaf çalışmalar yapılması sağlanmalıdır.

Plansız çevre ve topluma uyumsuz, yatırım yerinde yaşayan halkın istemediği, topluma maliyeti faydasından fazla olan projelerden vazgeçilmelidir. Verimli tarımsal arazilere, ormanlara, sit alanlarına santral kurulmamalıdır.

Gerze’de termik santral, Sinop ve Akkuyu’da nükleer santral, Doğu Karadeniz’de, Dersim’de, Alakır’da, Göksu’da, Türkiye’nin dört bir yanında HES’ler gibi, bölgede yaşayan halkın istemediği tüm projeler iptal edilmelidir.

Doğal gaz, petrol, ithal kömür gibi dışa bağımlı fosil yakıtların enerji tüketiminde ve elektrik üretiminde payını düşürmeye yönelik politikalar uygulanmalıdır. Elektrik üretiminin büyük ağırlığının yenilenebilir enerji kaynaklarına dayandırılması ve nihai hedef olarak yalnızca yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı amaçlanmalıdır.

Değerli milletvekilleri, konuşmamın bu son bölümünde, Hükûmetten bir Sayın Bakanın da olduğu şu anda tekrar işaret edeceğim iki husus var.

Alevi inancını ve öğretisini ilgilendiren önemli iki tane uluslararası karar var. AİHM’in aldığı zorunlu din derslerinin kaldırılması ve cemevlerine yasal statünün tanınması konusunda Büyük Dairenin verdiği iki karar var. İlla Büyük Daire karar mı almak zorunda Sayın Bakanım? Bunu çözmeniz gerekmektedir. Yani AİHM’in verdiği karara uymak zorundasınız. Büyük Daire “Cemevleri artık ibadethanedir ve bu statünün verilmesi gerekmektedir.” demektedir.

Yine, zorunlu din derslerinin seçmeli hâle getirilmesi konusunda AİHM karar verdi ve Büyük Dairede de görüşülmek üzere. Hükûmetin de bu konuda Alevilere karşı samimi olduğunu göstermesi gerekmektedir, bu kararın uygulanması artık zorunlu hâle gelmiştir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Doğan.

Grup önerisinin aleyhinde ikinci ve son konuşmacı Bolu Milletvekili Sayın Ali Ercoşkun.

Buyurun Sayın Ercoşkun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP’nin, rüzgâr enerjisinin payının artırılmasıyla ilgili verdiği Meclis araştırma önergesinin aleyhinde söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, ülkemiz için, milletimiz için en önemli ve öncelikli konulardan birisi olan enerji konusunda bir araştırma önergesi verilmesini önemsedığimizi ifade etmek isterim.

Bildiğiniz gibi, benim de üyesi bulunduğum Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun geçtiğimiz haftalarda görüştüğü enerji kanun teklifinde önemli konulardan birisi de yenilenebilir enerji konusuydu. Açıkçası, bu görüşmelerden sonra böylesine önemli bir konunun araştırma önergesinde de gündeme gelmesi oldukça önemli çünkü enerji gibi bir ülkenin gelişimindeki en önemli noktalardan birinin siyasetüstü konuşulması, değerlendirilmesi ve bu çerçevede atılacak adımların da hep birlikte atılması önem arz ediyor. Evet, enerji sektörü belki de sektörler içinde en dinamik olan sektör. Büyüyen ve gelişen ülkemizin enerji talebi de artarak devam ediyor.

Son on üç yıla baktığımızda, Türkiye gelişmekte olan ülkeler içerisinde, yıllık yüzde 5,5 oranla, enerji tüketimi artışında ilk sıralarda yer alan bir ülke. 2002 yılında 132,6 milyar kilovatsaat olan elektrik tüketimi 2015 yılı sonunda 263,8 milyar kilovatsaate ulaşmış durumda yani yaklaşık olarak 2 katı. 2002 yılında 129,4 milyar kilovatsaat olan elektrik üretimi ise 2015 sonunda 259,6 milyar kilovatsaate ulaştı. Bu üretimin yüzde 37,9’u doğal gaz, yüzde 28’i kömür, yüzde 25,8’i hidrolik kaynaklardan, yüzde 4,4’ü rüzgâr ve yüzde 3,9’u da diğer sektörlerden geliyor. 2002 yılında 31.846 megavat olan kurulu güç yüzde 132 artmış yani 2 katından daha fazla artmış ve 2016 Mart ayı sonu itibarıyla 74.039 megavata kadar yükselmiştir. 300 olan elektrik enerjisi üretim santrali sayısı da 1.666’ya ulaşmıştır. Bunun 563 tanesi hidrolik, 38 tanesi kömür, 116 adedi rüzgâr, 22 adedi jeotermal, 236 adedi doğal gaz, 157 adedi de diğer kaynak türlerinden oluşmaktadır. 2002’de özel sektörün elektrik üretimindeki payı yüzde 33,9’ken bugün yüzde 72,2’ye yükselmiş bulunmakta yani özel sektör, elektrik üretimindeki payını oldukça fazla noktaya getirmiş durumda. Elektrik enerjisi üreten tesislerin sayısının artması ise özellikle arzın çeşitlenmesi ve tesislerin artması anlamında önemli. Ayrıca, 492 adet güneş, 14 adet rüzgâr, 1 adet hidrolik, 27 adet termik santral yani 534 adet de lisanssız -belli bir rakamın altındaki güçler, biliyorsunuz, lisans almadan kurulabiliyor- santral de mevcuttur.

2015 yılında gerçekleşen 3.628 megavatlık net artışın neredeyse tamamı yenilenebilir kaynaklara dayalıdır. 2002 yılında neredeyse yok sayılacak düzeyde yani sadece 18,9 megavat olan rüzgâr enerjisi kurulu gücü 2016 Mart ayı sonu itibarıyla 4.601 megavata ulaşmıştır. Toplam kurulu gücün içerisindeki payı ise -biraz önceki konuşmacıların da söylediği gibi- yaklaşık yüzde 6,2'dir. Buradaki en önemli nokta, 2014 yılında rüzgâr kurulu gücüne göre yüzde 25'lik bir artışın olmasıdır yani 2014 ile 2015 arasında, sadece bir yılda rüzgâr enerjisinin kurulu gücü yüzde 25 yani dörtte 1 artmıştır.

2023 hedeflerine ulaşabilmek için rüzgârda -biraz önce de söylendiği gibi- 20 bin megavatı bulmak durumundayız. Bu noktada, evet, mevzuatta, bürokrasi anlamında oldukça sıkıntılar var. Zaten hem geçen dönemin sonunda yani 24'üncü Dönemin sonunda yapmış olduğumuz çalışmalar hem de bu dönemde Enerji Komisyonundan geçirmiş olduğumuz kanun teklifi, aslında bu sıkıntıları aşmak için oldukça önemli meseleler içeriyor.

Enerjide dışa olan bağımlılığın azaltılması, enerji arz güvenliğinin sağlanması, yerli ve yenilenebilir enerji kaynakları bizim önceliğimiz. Yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim santrallerinde kullanılan aksamaların yurt içinde üretilmesi için gerekli olan mekanizmaların oluşturulmasının da oldukça önemli olduğunu düşünüyoruz.

Enerji talebi ülkemizde önümüzdeki on yılda 2 katına daha çıkacak yani geçtiğimiz on üç yılda 2 katından fazla bir artış olmuştu, önümüzdeki on yıl içerisinde de 2 katından daha fazla bir artışa sahne olacak.

Yenilenebilir enerji kaynak alanları yani kısaca "YEKA" olarak adlandırdığımız, ekonomik kaynak potansiyeline sahip, idari süreçlerden arındırılmış, yatırıma hazır, büyük ölçekli YEKA'nın yani yenilenebilir enerji kaynak alanlarının geliştirilmesi için teknik ve mevzuat çalışmaları da devam ediyor. Yapmış olduğumuz Elektrik Piyasası Kanunu Teklifi görüşmeleri, Genel Kurulun beklediği görüşmeler de bu anlamda destekleyici.

Diğer taraftan, yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik enerjisi üreten tesislerde kullanılan yerli aksamın desteklenmesi hakkındaki yönetmelik uygulamasında ortaya çıkan bazı sorunlar olduğunu da biliyoruz. Özellikle özel sektörden, bu konuda yatırım yapan şirketlerden gelen şikâyetleri, özellikle Enerji Komisyonundaki üyeler yakın olarak biliyorlar. Dolayısıyla, bu konuda da Enerji Bakanlığımızın yapmış olduğu bir mevzuat çalışması söz konusu. Bu çalışmada müracaat tarihlerini öne çekerek, eksik evrakların tamamlanabilmesini sağlayarak ama en önemlisi, mevcut uygulamalara yönelik bir hak kaybına uğramadan bazı düzenlemeler yaparak özellikle yerli ve millî üretimin bu manada desteklenmesi için gerekli adımları da hep birlikte atmış olacağız.

Değerli milletvekilleri, bildiğiniz gibi, şu anda, yenilenebilir enerjide, özellikle rüzgâr enerjisinde kule ve kanat üretimini ülkemizde, Türkiye'de gerçekleştirebiliyoruz ama diğer aksamaların gerek jeneratör olsun gerekse diğer elektronik aksamaların da ülkemizde üretilmesi için bazı destekleri hep birlikte gerçekleştirmemiz lazım. Bu destekler sayesinde bu üretimin Türkiye'de oluşması hem mevcut, Türkiye içindeki pazara hem de Türkiye'nin ulaşabileceği çevreye de yönelik ciddi bir ihracat imkânı hepimize sağlayacaktır. Biraz önce de dediğim gibi, Elektrik Piyasası Kanun Teklifi'nin önümüzdeki günlerde Genel Kurula gelmesiyle beraber bu konudaki somut adımları da hep birlikte atacağımızı düşünüyorum.

Tabii, belki önergede söz konusu değildi ama buradaki konuşmalarda nükleere değinildi. Nükleerle alakalı da birkaç rakamı vermek istiyorum çünkü belki bazı bilgi eksiklikleri olabilir. Şu anda, dünyada 442 adet nükleer reaktör faaliyette yani çalışıyor ve bunların yarısı Fransa, Amerika, Rusya ve Çin'de; 442 adet nükleer tesis, nükleer reaktör.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Hepsi kapatılacak Ali Bey, hepsi kapatılıyor.

ALİ ERCOŞKUN (Devamla) - Bunların yarısı bu bahsettiğim sadece 4 ülkede. 66 tane nükleer reaktör de inşa hâlinde, toplam 164 tanesinin de inşası planlanıyor. Yani, 66'nın da bittiğini düşünürsek 500 nükleer reaktör var ve Türkiye'de 1 tane bile yok, sadece 2 tane planlanan var.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Almanya hepsini kapatıyor.

ALİ ERCOŞKUN (Devamla) - Şimdi, Fransa'ya baktığımız zaman, Fransa'nın elektrik üretiminin yüzde 74'ü nükleer reaktörden geliyor, Amerika'da yüzde 19'u, Almanya'da ise yüzde 15'i.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – 2020'de hepsini kapatıyor.

ALİ ERCOŞKUN (Devamla) – Almanya, zannediyoruz ki reaktörleri, işte böyle bir karar aldı, kapatacak. Böyle değil. Her reaktörün bir ömrü var, bu ömrü tamamlandığı zaman kapatmaya yönelik bir kanaati var.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ama yenisini de yapmıyor.

ALİ ERCOŞKUN (Devamla) – Almanya'da bu konuda 1970'lerden başlayarak oluşturmuş olduğu enerji politikasıyla yenilenebilir kaynaklara vermiş olduğu öncelikten dolayı...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Siz de verin.

ALİ ERCOŞKUN (Devamla) - ...şu anda bizim yapmış olduğumuzu onlar 1970'lerde yapmışlardı.

Denetim ve güvenlik konusunda bir eleştiri vardı. Evet, nükleer santraller çok daha büyük denetime ve güvenliğe tabi olmalı, dolayısıyla bu standartları uygulayacağız. Kapatma kararının da açıklaması tamamen bu şekilde diyorum.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ruslarla mı yapacağız?

ALİ ERCOŞKUN (Devamla) – Ben bu görüşlerle önerenin aleyhinde olduğumuzu belirtiyor ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Ercoşkun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Atıcı...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan, Mersin'de yaşayan, AKP'ye oy veren, MHP'ye oy veren, HDP'ye ve CHP'ye oy veren seçmenlerin ve halkın büyük bir kısmı nükleer santral istememektedir. AKP bunu bile bile 1/100.000'lik plana Çevre ve Şehircilik Bakanlığı marifetiyle nükleer santrali işletmiştir. Şimdi, AKP, el birliğiyle Mersin Büyükşehir Belediyesine baskı yaparak 1/50.000'lik plana da işletmeye çalışmaktadır. Mersin Büyükşehir Belediyemizin bu dirence onurlu bir şekilde direnmesini talep ediyorum Mersin halkı adına, AKP'nin de Mersin'e bu nükleer santrali yapmaktan vazgeçmesini diliyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Atıcı.

Sözleriniz kayıtlara geçmiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince sözlü soru önergelerini görüşmüyor ve gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Siyasi Etik Kanunu Teklifi ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Anayasa Komisyonu raporlarının görüşmelerine başlayacağız.

**X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER**

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Siyasi Etik Kanunu Teklifi (2/1000) ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Anayasa Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 307)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2'nci sırada yer alan, Avrupa Konseyi Terörizmin Önlenmesi Sözleşmesine Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

2.- Avrupa Konseyi Terörizmin Önlenmesi Sözleşmesine Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/672) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 248)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3'üncü sırada yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

3.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/419) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 87)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

4'üncü sırada yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu raporlarının görüşmelerine başlayacağız.

4.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/308) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 5)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

5'inci sırada yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

5.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/316) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 10)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

6'ncı sırada yer alan, Türkiye Cumhuriyeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Dostluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/325) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

6.- Türkiye Cumhuriyeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Dostluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/325) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 24)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

7'nci sırada yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışışleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

7.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/332) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 26)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

8'inci sırada yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiyede Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışışleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

8.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiyede Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/327) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 30) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Burada.

Hükümet? Burada.

Komisyon raporu 30 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen yok.

Soru-cevap işleminde sisteme giren milletvekili yok.

Bu şekilde, tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE BİRLEŞMİŞ MİLLETLER İNSANİ İŞLER EŞGÜDÜM OFİSİ ARASINDA TÜRKİYEDE BİR ÜLKE OFİSİ KURULMASINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 3 Ekim 2013 tarihinde Ankara'da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiye’de Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Mardin Milletvekili Sayın Erol Dora...

Sayın Dora, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

(x) 30 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

HDP GRUBU ADINA EROL DORA (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 30 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiye’de Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı üzerinde Halkların Demokratik Partisi adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Birleşmiş Milletler insanlığın karşı karşıya kaldığı krizlere hızlı ve etkili bir şekilde yanıt verebilmek amacıyla kapasitesini geliştirmek arayışı içine girmiş ve bu doğrultuda Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 1991 yılında kabul edilen kararla Birleşmiş Milletler İnsani İşler Bölümü ihdas edilmiştir. Birleşmiş Milletler İnsani İşler Bölümü 1998 yılında Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisine dönüştürülmüştür. Bu ofise insani kriz durumlarında Birleşmiş Milletler kuruluşları arasında ortak stratejiler geliştirmek, ihtiyaç değerlendirmesi yaparak eylem planları oluşturmak ve bunların uygulanmalarını izlemek, eş güdüm forumları teşhiz etmek, kaynakları harekete geçirmek, koordinasyon mekanizmalarını yönlendirmek gibi görevler yüklenmiştir.

Değerli milletvekilleri, Birleşmiş Milletler, insani yardım çalışmalarını, ilk kez İkinci Dünya Savaşı’nın yarattığı tahribat sonrasında Avrupa’da yerlerinden edilenlere insani yardım ileterek başlatmıştır. O günden bugüne uluslararası topluluk ne zaman doğal ya da insan nedenli bir felaketle karşı karşıya kalsa yardım için Birleşmiş Milletlere başvurmaktadır. Bugün Birleşmiş Milletlerin, acil durum ve uzun süreli destek gerektiren durumlarda insani yardım sağlayarak hükümetler ve yardım kuruluşları arasında da katalizör rolü üstlenmek ve yardıma muhtaç olan insanların savunuculuğunu yapmak gibi önemli rolleri bulunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Birleşmiş Milletlerin en büyük başarılarından biri de bütün uluslarca kabul edilebilecek, tüm insanlarca arzu edilen ve uluslararası ölçekte korunan evrensel bir yasa niteliğinde kapsamlı bir insan hakları hukuku çatısı kurmasıdır. Birleşmiş Milletler, uluslararası ölçekte kabul edilen, geniş kapsamlı bir ekonomik, sosyal ve kültürel haklar ve siyasi, medeni haklar dizisi tanımlanmıştır. Aynı zamanda, bu hakları teşvik edecek ve koruyacak mekanizmaları kurmuş ve hükümetlere, insan haklarının korunması hususundaki sorumluluklarını yerine getirmelerinde yardımcı olmuştur.

Söz konusu yasal çatının temelleri, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunca, sırasıyla 1945 ve 1948’de kabul edilmiş olan Birleşmiş Milletler Anlaşması ve İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi’dir. O zamandan bu yana, Birleşmiş Milletler, kadınlar, çocuklar, engelliler, azınlıklar, göçmen işçiler, mülteciler ve benzeri savunmasız grupları da kapsamına alan, onlara özgü standartları kapsayacak şekilde kademeli olarak insan hakları hukukunu genişletmiştir. Böylelikle, bu grupların yaşadıkları toplumlarda uzun yıllardır sürmekte olan ayrımcı uygulamalardan korunabilecekleri haklar yasal zeminlere taşınmıştır.

Değerli milletvekilleri, Birleşmiş Milletler kurulduktan üç yıl sonra, tüm halklar için ulaşılması gereken ortak standartlar oluşturulması niyetiyle Genel Kurul, çağdaş insan hakları hukukunun dayandığı esas olan, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi’nin temel taşlarını koymuştur. Beyanname’nin 30’uncu maddesi her ülkedeki insanların temel, medeni, kültürel, ekonomik, siyasi ve sosyal haklarından bahsetmektedir. Evrensel Beyanname birçok bilim adamı tarafından uluslararası hukuk anlamında kabul görmektedir. Zira, geniş kapsamlı olarak kabul edilmiştir ve ülkelerin birçok açıdan gelişmişliğinin ölçüsü olarak da kullanılmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; elbette buraya kadar anlatmaya çalıştığımız hususlar Birleşmiş Milletlerin kurumsal bağlamda ideal olan teorik yanlarıydı. Sebepleri ve sonuçları her ne olursa olsun dünyanın en büyük ve kapsamlı örgütlenmesi olarak Birleşmiş Milletler yaklaşık altmış yıldır varlığını sürdürmektedir. Fakat bu uluslararası tüzel sistemin eşit güçte olmayan devletler

arasındaki çatışmaları ne kadar önleyebildiği, devletsiz toplulukların haklarını ne ölçüde koruyabildiği, devletlerin üzerinde evrensel bir topluluk fikrini ayakta tutacak bir hak dengeleme rolünü oynayıp oynayamadığı ise ciddi şüpheler barındırmaktadır. Bu bağlamda, yaygın bir küresel barışın son umudu olarak sunulan Birleşmiş Milletlerin kendinden beklentileri ne kadar karşıladığı ya da karşılayabildiği ayrıca sorgulanması gereken bir husustur.

Değerli milletvekilleri, Birleşmiş Milletler Anlaşması'nın 41 ve 42'nci maddelerine göre Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin uluslararası sorunları çözmede devletlere ilişkin uyguladığı yöntemler diplomatik yaptırımlar, ekonomik yaptırımlar ve askerî yaptırımlardan oluşmaktadır ancak Birleşmiş Milletlerin bu yaptırımsal rolünü layıkıyla oynadığı da söylenemez çünkü Birleşmiş Milletler, İkinci Dünya Savaşı'nın galiplerinin veto hakları nedeniyle adaletli olmayan bir işleyişe sahiptir. 1946 yılından 2008 yılına kadar güçlü devletler veto haklarını 344 defa kullanmışlardır. Özellikle, soğuk savaş yıllarında vetoya sık sık başvurulması bu örgütün işlemez hâle getirmiştir.

Değerli milletvekilleri, on yıllardır süregiden Filistin-İsrail sorunu, Afganistan, Irak ve son olarak Suriye örneklerinde olduğu gibi Birleşmiş Milletler önemli oranda itibar kaybetmiştir. İtibarın kaybedilmesinde temel sebeplerin en önemlisi Birleşmiş Milletlerin kendisini var eden ilkelerine uygun davranmaması ve devletlerin uluslararası siyasi, askerî ve ekonomik haksız hamleleri karşısında sessiz kalması, olaylara nesnel değil konjonktürel yaklaşmasıdır. Yaşanan tecrübeler Birleşmiş Milletler gibi tarihin en büyük küresel organizasyonunun işlerliğinin öncelikle Güvenlik Konseyinin daimî üyelerinin tutumlarına ve diğer üye devletlerin yaklaşımlarına bağlı olduğunu göstermektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizin takip ettiği üzere Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komiseri dün Türkiye Hükûmetini Kürtlerin yaşadıkları bölgelerde sivillere karşı kitlesel şiddet kullanımıyla ilgili iddiaların üzerine gitmeye çağırmıştır. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komiserliği Türkiye'den kapsamlı bir soruşturma başlatılmasını istemiştir. İnsan Hakları Komiserliği ayrıca Türkiye'nin, Birleşmiş Milletlerin bölgeden ilk elden bilgi edinebilme talebine ise şimdiye kadar yanıt vermediğini vurgulamıştır. Bunun yanında Birleşmiş Milletler yetkilisi bağımsız bir soruşturma açılmasını ve iddiaların araştırılması için bağımsız uzmanların bölgeye girişinin engellenmemesini de istemiştir.

Değerli milletvekilleri, Birleşmiş Milletler Türkiye ile ilgili raporu hazırlarken Cizre'den görgü tanıklarının ifadesine başvurduklarını belirtmiş, sivil insanların diri diri yakıldıklarıyla ilgili ciddi emareler bulunduğu vurgu yaparak, Türkiye Hükûmetinin terörle mücadele operasyonlarında sivillerin hayatının korunması ve uluslararası hukuka bağlı kalması gerektiğini vurgulamıştır. Hukuk dışı ölümlerin, işkencenin, evlerin hedef alınarak yıkılmasının, güvenlik operasyonları sırasında silahlı sivillerin askerî araçlardaki keskin nişancılarca vurulmasının uluslararası hukuka göre yasak olduğuna da raporunda ayrıca yer vermiştir.

Değerli milletvekilleri, elbette dünyanın bir yerinde, hele hele Orta Doğu gibi çatışmaların, ölümlerin yoğun bir biçimde yaşandığı bir bölgede olup bitenlere karşı Birleşmiş Milletlerin kısa bir ön rapor hazırlaması ve bağımsız gözlemciler göndermekten söz etmesi anlamlıdır ve Birleşmiş Milletler mekanizmasının asli görevlerinden de birisidir bu. Ancak Türkiye'de yaklaşık on aydır sürdürülen sokağa çıkma yasakları kapsamında yaşananlara dair geç kalınmış bir girişim olduğu da belirtmek durumundadır.

Değerli milletvekilleri, Temmuz 2015 tarihinden itibaren Kürt illerinde büyük bir askerî abluka uygulaması başlatılmış, 7 şehrin 22 ilçesinde onlarca müdahaleyi kapsayacak şekilde toplamda dokuz yüz güne varan sokağa çıkma yasakları uygulanmıştır. Bu ablukalarda sadece Şırnak'ın Cizre ilçesinde Temmuz 2015 tarihinden beri 282 kişinin yaşamını yitirdiği, sivil toplum örgütlerince hazırlanan

raporlara yansımıştır. Hayatını kaybedenlerin birçoğunun kimliği dahi teşhis edilememiştir. İnsanların diri diri yakıldığına dair önemli kanıtlar ortaya konulmuştur. Sokağa çıkma yasakları süresince yüz binlerce insan evsiz kalmış, yaşadıkları yerleri terk etmek zorunda bırakılmış, sağlık, eğitim hakları başta olmak üzere yaşamın birçok alanında hak gasları yaşanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sürem bittiği için öbür maddede konuşmama devam edeceğim.

Bu vesileyle tekrar Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Dora.

Madde üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Çanakkale Milletvekili Sayın Muharrem Erkek. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Erkek, süreniz on dakika, buyurun

CHP GRUBU ADINA MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

30 sıra sayılı Kanun Tasarısı’yla ilgili söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Evet, Meclisimizde uluslararası anlaşmaları onaylıyoruz, uygun buluyoruz, yalnız bu anlaşmaların çoğunu maalesef özümsemiyoruz. Adalet, eşitlik, özgürlük, insan hakları, ifade özgürlüğü gibi konularda yani demokrasinin ve hukukun evrensel ilkelerinde maalesef sınıfta kalmış durumdayız.

Bakın, 6 Mayıs’ta yaşadığımız üzücü bir olayla ilgili bazı düşüncelerimi paylaşmak istiyorum. Hepimizin bildiği gibi, MİT tırları gerçeği Cumhuriyet gazetesinde haber yapıldığında aslında bütün dünya zaten gerçeği biliyordu çünkü gerçeğin üstünü örtmek mümkün değil. Ve bu haber, halkın haber alma özgürlüğü uyarınca gazetecilik faaliyeti çerçevesinde yapılmıştı ama birilerini çok kızdırdı. Bakın, Sayın Cumhurbaşkanı bu haber üzerine Sayın Dündar’la ilgili “Bedelini ağır ödeyecek, öyle bırakmam onu.” demişti. Evet, Sayın Dündar gerçekten bedelini ödemeye başlamıştı ve 25 Kasım 2015 tarihinde tutuklandı. Doksan iki gün tutuklu kaldıktan sonra, Anayasa Mahkemesinin gerekçeli kararında gazetecilik faaliyeti çerçevesinde bu haberin yapıldığı vurgulanınca tahliye oldu. Tahliye olduktan sonra, yandaş bir yazar maalesef, bir köşe yazısında “Vatandaş, hâkimler kadar anlayışlı olmayabilir.” ifadesini kullandı. Bu, çok vahim bir ifadeydi. Ve şunu gördük ki: Sayın Cumhurbaşkanı, saray yalnızca profili düşük bir Başbakan aramıyor, profili düşük bir Hükûmet aramıyor, profili düşük bir basın da arıyor. Öyle isteniyor ki basında manşetler, yazılar hep aynı başlıklarla çıksın. Bakın, Kabataş yalanında, hatırlayın, 10’a yakın köşe yazısı organize bir şekilde aynı başlıkla çıkmıştı, “Diliniz kaba, vicdanınız taş” başlığıyla, evet, “Diliniz kaba, vicdanınız taş” başlığıyla. Ama, Kabataş gerçeği de ortaya çıktığında bu başlığı atanlar ve bu yazıları yazarlar umarım vicdanlarında bunun muhakemesini yapmışlardır.

Bütün bu gelişmelerin sonucunda, masumiyet karanesi ihlal edilerek insanlar hedef gösterildiği için 6 Mayıs günü üzücü bir olayın içerisinde ben de tesadüfen yer aldım. O gün, can katlini belki önleyebildik adliye dışarısında ama adliye içerisinde verilen kararlar basın ve ifade özgürlüğü maalesef katledildi.

Sayın milletvekilleri, değerli milletvekilleri, şunu çok iyi bilmeliyiz: Basın özgürlüğü gazeteciler için değildir, basın özgürlüğü halk içindir. Eğer gazeteci özgür değilse, basın özgür değilse toplum da özgür değildir. Halkın haber alma özgürlüğünün hiçbir şekilde, hiçbir şartta engellenmemesi yasal ve evrensel ilkeler uyarınca bir zorunluluktur.

Çağdaş demokrasilerde, Cumhuriyet gazetesinde çıkan haber üzerine, komşu bir ülkeye, Orta Doğu'ya, Suriye'ye silah göndererek suçüstü yakalananların yargılanması, bu haberi yapan gazetecilerin de aslında ödül alması gerekirdi. Evet, çağdaş demokrasilerde bunun örnekleri çok fazla ama bizde maalesef gazeteciler Silivri'ye gönderildi, uluslararası ceza hukukunu ihlal edenler, suç işleyenler maalesef baskı ve dikta yöntemiyle bu uygulamalarını sürdürdüler ve 6 Mayıs'ta bu üzücü olayı hep birlikte yaşadık. Bu olayın sorumluları, gazetecileri hedef gösterenler, masumiyet karinesini tanımayanlar, hukuku askıya alanlar, düşünce, ifade ve basın özgürlüğüne saygısı olmayanlar, insanları ötekileştirenler ve hedef gösterenlerdir.

Ben, bu olay sebebiyle, Sayın Can Dündar'ın eşi Dilek Dündar'ı gerçekten yürekten kutluyorum. Evet, ülkemizi çağdaş uygarlığa, inisiyatif alan çağdaş ve cesur kadınların taşıyacağına inancım da tamdır. Özellikle kalemini, evet baskıya ve diktaya karşı kalemini siper eden ve her zaman cesurca eğilmeden ayakta duran Sayın Can Dündar ve Erdem Gül'ü de kutluyorum, onların nezdinde kalemini satmayan tüm namuslu gazetecilere de bu yüce kürsüden “Selam olsun.” diyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Ayrıca, Çanakkale'den ve tüm Türkiye'den arayan, geçmiş olsun dileklerini, olumlu dileklerini ve önemli tespitlerini bizlerle paylaşan tüm hemşehrilerime de içten sevgi ve saygılarımı sunuyorum, hepsine ayrı ayrı teşekkür ediyorum, yüce Meclisi de saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Seninle gurur duyuyoruz, seninle! Gurur duyuyoruz seninle!

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Erkek.

1'inci madde üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Erzurum Milletvekili Sayın Kamil Aydın.

Süreniz on dakika Sayın Aydın.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiyede Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı'nın 1'inci maddesi üzerinde konuşmak üzere Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, güçlü ve yerleşik demokrasinin en belirgin göstergesi kuvvetler ayrımının sağlıklı işlemesidir. Bu da, gerek yargı gerekse yasama ve yürütmeye bireysel, keyfî veya belirli bir grubu önceleyen beklentileri dikkate almadan Anayasa'yla güvence altına alınmış kanun, tüzük, kural ve ilkeler ışığında olabildiğince tarafsız hizmeti öngörmektedir. Bütün bu bağlayıcı kanun, kural, tüzük ve ilkeler hazırlanırken güvenlik ve refah başta olmak üzere, kısaca, ülkenin ve milletin yüce menfaatleri dikkate alınır. Uluslararası ilişkilerde de benzer saikten hareketle uygulamalar planlanır, düzenlenir ve eyleme dönüştürülür.

Bu bağlamda, Türkiye Cumhuriyeti devleti kuruluşundan bugüne kadar birçok uluslararası kurum, kurul, antlaşmalara ve sözleşmelere taraf olmuştur. Son zamanlarda yüce Meclisteki mesaimizin de büyük bir bölümünü kapsayan Avrupa Birliği ülkelerine vizesiz seyahat için istenilen şartların yerine getirilmesi en son yaşadığımız somut bir örnektir.

Daha önce, NATO üyesi olmamız hasebiyle yaşadığımız birtakım gelgitler gibi bugün de Avrupa Birliğiyle ilişkilerimizde benzer siyasal veya yürütmeye ilgili sorunlar yaşamaktayız. Bunu biraz daha somutlaştırmak gerekirse, üç gün önce AB'ye meydan okuyarak “Siz yolunuza, biz yolumuza.” deyip üç gün sonra ise çark edip “AB stratejik hedeflerimizdendir.” demek, izaha muhtaçtır.

Yine, Brüksel’e hitaben benzer bir bağlamda, Avrupa Parlamentosu önünde kurulan PKK çadırlarını göstererek “Bu çadırları kaldırın, ondan sonra görüşelim...” Ama bunun karşılığında da birileri de bize istihzalı gülcüklerle şunu diyebilmektedirler: “Benzer çadırları çadır mahkemesi formatında Habur’da kurduğunuzda bir şey yoktu da şimdi Brüksel’de kurulmasına niye itiraz ediyorsunuz?” Böyle bir çelişkili durum gerçekten izaha muhtaçtır.

Dolayısıyla, günöbirlik değışkenlik arz eden uluslararası ilişkiler, uluslararası platformlarda güven sorunu doğurduğu gibi muhatapları da itibarsızlaştırmaktadır. Doğru olanı ise tutarlı davranarak bireysel veya siyasi erkin menfaatlerinden ziyade siyaset üstü gruplar ülkenin ali menfaatlerini dikkate alarak kısa, orta ve uzun vadeli bir yüksek ilişkiler profili oluşturmak ve her siyasi iktidarın bu profili sekteye uğratmadan hedefine ulaştırmada kendi adına düşeni gerçekleştirmektir. İşte, Milliyetçi Hareket Partisinin mütemadiyen tekrar ettiği “Önce ülkem ve milletim sonra partim ve ben.” İlkesi, böyle bir perspektifin, böyle bir olgunun ürünüdür. Aksi takdirde sizin ülke ve millet adına önceleyemediğinizi muhataplarınızdan beklemek abesle işigaldır. Şayet tavrımız şimdiye kadar böyle olsaydı aşağıda birkaç madde altında sıralayacağımız şeyleri yaşamamış olurduk.

Saygıdeğer milletvekilleri, hatırlarsınız, 1990’lı yıllarda “1 koyup 100 alacağız.” diyerek Çekiç Güç’e “evet” deyip evdeki bulgurdan olmuştu.

Yine, hafızamızı biraz tazeleyelim. 2000’li yılların başında ise tezkere olayı ve akabinde askerin başına çuval geçirme utancını yaşamıştık ve o dönem, çok iyi hatırlıyoruz, dönemin başbakanına basın mensupları bu yüce Mecliste sorduğunda: “Efendim, bu utanç verici olay karşısında herhangi bir nota ya da benzeri bir tepkiniz olacak mı?” dendiğinde “Ne notası be kardeşim, müzik notası mı?” deyip olay tiye alınmıştı.

Yine önemsemeden göz yumduğumuz IŞİD’in korkusuyla, egemenlik altındaki topraklardan Süleyman Şah Türbesi’nin apar topar kaçırılması da ayrı bir uluslararası ilişkiler bağlamında utanç vesilesidir.

Diğer yandan “Yurtta sulh, cihanda sulh” ilkesinden fantastik hayallerle uzaklaşarak başka devletlerin iç işlerine karışıp özgürlük havarisi kesilmeseydik kucağımızda 3 milyon mülteci bulmayacaktık. Hatırlayın, hep beraber bunlara tanıklık ettik bu Mecliste, değil mi? Neydi söylenen o romantik söz? “Emevî Camisi’nde cuma namazı kılacağız.” dedik ama maalesef bugün itibarıyla geldiğimiz noktada, Diyarbakır’da -bin üç yüz yetmiş altı yıl sonra- camide cuma namazı kılamadık ve güneydoğuda birçok operasyonun yapıldığı ilçemizde haftalarca cuma namazı kılınmadı. Bu çelişkiler, uluslararası platformlarda izah edilecek şeyler değildir.

Bu da yetmezmiş gibi, Kilis’te son zamanlarda meydana gelenlerden hareketle, iç güvenliğimizin bu kadar tehdit altında olması da yine yanlış bir adımın, öngörüsüzlüğün bir ifadesidir. Efendim, bu gerçekten uzun vadeli, planlı, projeli bir siyasetin ürünü değil. Bunu sadece “Roketler düştü.” ifadesiyle açıklamak çok yerinde olmasa gerek diye düşünüyoruz.

Yine, uluslararası platformlarda bizi şaşırtan ya da muhataplarımızı gerçekten bizi dikkate almamaya yönelten bir başka çelişkimiz de şuydu: PYD’nin temsilcileriyle İstanbul’da bilinen adreslerde flört edip, günlerce görüşüp daha sonra, işimize gelmediği bir noktadan itibaren, Avrupa Birliği ülkelerine: “PYD bir terör örgütüdür, sizin de bunu böyle kabul etmeniz gerekir.” Avrupa Birliği ülkelerinden yine istihzalı bir gülmeye muhatap oluyoruz. Diyorlar ki: “Siz niye baştan bu tavrı takınmadınız? Önce siz yapacaksınız, biz de sizden örnek alacağız.”

Dahası, bugün, Avrupa Birliği sınırları içerisindeki diğer mültecileri de para karşılığında kabul etmeye uğraşıp ülkemizi mülteci istasyonu hâline getirmek de yine ayrı bir uluslararası öngörüsüzlüğün sonucudur.

Dolayısıyla, bu kadar keyfi davranmak yerine, yerleşik demokrasilerde görüldüğü gibi, kritik ve hayati önemi haiz meselelerde risk oranı arttığında bunu iç kamuoyuyla paylaşarak ve hatta referandum yoluyla onların kararına bırakmak daha yerinde olurdu. Fakat, maalesef, bir şarkı sözünde olduğu gibi, “Ben sizin babanızım, ben ne dersem o olur.” mantığı demokrasi değil ancak başka bir şeyle izah edilir diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Aydın.

Gruplar adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi, şahsı adına Antalya Milletvekili Sayın Niyazi Nefi Kara.

Süreniz beş dakika.

Sayın Kara, buyurunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

NİYZİ NEFİ KARA (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iktidar, dış politikalarıyla bugüne kadar hep övündü. Bugün geldiğimiz noktada ise “stratejik derinlik, ritmik diplomasi, komşularla sıfır sorun” diye anlattıkları ve uyguladıkları politikalar, Türkiye’yi her geçen gün Orta Doğu’daki yakıcı ve yıkıcı savaşın içine çekmeye başladı. Orta Doğu ülkeleri arasında dostumuz kalmadı. Zamanında NATO’ya karşı korumaya çalıştığımız İran, bugün Batı ülkeleriyle ilişkilerini düzeltirken Türkiye’yle Suriye politikası nedeniyle karşı karşıya gelmiştir.

Avrupa Birliğiyle ilişkilerimizse çok daha kötüdür. AB standartlarını yakalamaktan uzak kalan birçok çalışma var. Vize serbestisi için gerekli olan 72 kriterin 69’unu karşılayabilen Hükûmete, bu kürsüden ilgili kanunların görüşmeleri sırasındaki eleştirilerimizi sürekli dile getirdik, 4 Mayıs’ta açıklanan raporda bunların hepsi yer almıştır. Hükûmetin demokrasi, insan hakları, hukukun üstünlüğü gibi AB’nin temel kriterlerini aşındıran eylem ve söylemleri, Avrupa Birliği’ne tam üyelik hedefinde Hükûmete karşı kuşkuyla yaklaşılmasına sebep oluyor.

Değerli arkadaşlar, AKP iktidarlarının öve öve bitiremedikleri dış politika stratejileri, yarattıkları o derinliğin içerisinde kayboldu gitti. Hükûmetin Suriye politikasının çıktığını artık sizler de kabul etmiş bulunmaktasınız. Bunun en büyük kanıtı dış politika stratejilerinizin mimarı olan Başbakanı görevden almanızdır. 5 Eylül 2012’de “Emevi Camisinde namaz kılacağız.” diye hayal kurarken bugün Kilis’te namaz kılamaz hâle geldiniz.

Değerli arkadaşlar, Kilis’e her gün roket atılmakta, 21 vatandaşımız şu ana kadar saldırılar nedeniyle hayatını kaybetti. Halk bugün, artık, gazete ilanıyla Hükûmet arıyor, maalesef iktidar partisi de Hükûmet arıyor. Siz, Hükûmeti hayal bile edemiyorsunuz. Geçtiğimiz aylarda “Kilis’e Nobel ödülü verelim.” diyordunuz, öneriyordunuz; bugün Kilis’in düştüğü hâle size ne ödül verilmesi gerektiğini söylemeye gerek yok. Siz bugün Kilis’i korumakta aciz duruma düştünüz. Süperman olmadığı için füzeleri havada yakalayamayacağını söyleyen Vali, “Abdestli ölün bari” demiştir ve hâlâ koltukta duruyor.

Bugün bunu hazırlayan aslında sizlersiniz. Türk Silahlı Kuvvetlerine kumpas kuran, subayları Silivri ve Hasdal’a layık gören, “paralel” dediğiniz örgütle iş birliği yapıp Ergenekon, Balyoz, Poyrazköy casusluk davalarıyla TSK’yı işlevsiz hâle getiren, Genelkurmay Başkanını bile “terör örgütünün başı” diye tutuklayanlar ve hatta o davaların savcısı olduğunu iddia eden kişi, bugün kendi yarattıkları ve güçsüzleştirdiği “Türk Silahlı Kuvvetlerinin başkomutanıyım.” diyor. Kendini başkomutan olarak gören ey Cumhurbaşkanı, size soruyorum: Ege Denizi’ndeki 17 adamıza Yunan bayrağı çekilirken, vatan

toprakları işgal edilirken, kendi ülke toprakları yabancı ülkelere atılan bombalarla bombalanırken, her gün şehit haberleri gelirken kimden talimat bekliyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar) Akdeniz'in en önemli deniz kuvvetlerinden birine sahip ülkemizin bahriyelilerini kumpasla zindanlara atan AKP, 17 Ege adasının işgalinin tek sorumlusudur. Verdiğimiz soru önergelerine bugüne kadar tek cevap veremediniz. Vatan toprağını ne karşılığında başka ülkelere peşkeş çekiyorsunuz. 28 Ocak 2016 günü Yunan Savunma Bakanlığının kendi web sitesindeki fotoğrafları herhâlde görmüşsünüzdür, Yunan bayrakları vardı adalarımızda ama siz kör, sağır, dilsiz bir şekilde davranmaya devam ediyorsunuz. 1936 yılından beri devlet envanterinde bizim adamız olan Kardak adalarını, bu ülkede yayın yapan belgesellerinizde Yunan adası olarak gösteriyorlar, gıkınız çıkmıyor sizlerin. (CHP sıralarından alkışlar) Sizin bu vurdumduymazlığınız, vatana ihanetinizin sonucunda Türk gemileri yakın bir zamanda Marmara'dan Akdeniz'e inemez hâle gelecektir. Kendi iradenizi ne zaman ortaya koyacaksınız? Biliyorum, içinde vicdanı olan, ülkenin bugün içine düştüğü duruma içi sızlayan arkadaşlarımız da var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NİYAZİ NEFİ KARA (Devamla) – İstiklal Marşı'mızda

“Bastığın yerleri ‘toprak’ diyerek geçme, tanı!

Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.

Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı.

Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.” diyor Mehmet Akif. (CHP sıralarından alkışlar) Siz hangi çıkar uğruna bu toprakları savunmasız bırakıyorsunuz? Satmayın, sattırmayın arkadaşlar!

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kara.

Şahsi adına ikinci ve son konuşmacı, İzmir Milletvekili Sayın Özcan Purçu.

Sizin de süreniz beş dakika Sayın Purçu.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinize sevgilerimi, saygılarımı sunuyorum.

Evet, 30 Nisanda Roman Strateji Belgesi nihayet açıklandı. Almayı unuttum, oradaydı.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hemen getireyim.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Altı seneden beri 19 sayfa yazı beklemişiz meğerse, 19 sayfa. Ama Allah aşkınıza, değerli arkadaşlarım, şunu okumanızı tavsiye ediyorum. Şunu bir okur musunuz? Eyleme dönük ne var şurada? Bana biri gösterebilir. Eyleme dönük ne var? Benim sesimi duyuyor musunuz? Şu an duyuyorsunuz değil mi? Beni de görüyorsunuz. Ee, anlatıyoruz, söylüyoruz; Romanların eğitim, istihdam, barınma, sağlık, ön yargı, ayrımcılık, dışlanmışlık, ötekileştirme diye sorunları var diyoruz. Bebelerimiz, dadalarımız okullara gidemiyor diyoruz. 50 defa söyledik ama şurada, arkadaşlar, şu eylem planında... Bir kere işin ilginç yanı, stratejiyi hazırlıyorsunuz, eylem planını hazırlıyorsunuz ama para yok, bütçe yok. Nasıl yapacaksınız bu işleri? Hiç samimi değilsiniz arkadaşlar. Bakın, kendi hazırladığınıza bakın ya! Hiç samimi değilsiniz ya! Eylem planı bütçe olmadan, para olmadan nasıl yapılacak, bana bir söyleyin ya! Allah aşkına, Allah aşkına hepiniz eğitim görmüş insanlarsınız, yani vatandaş mutlu etmek bu kadar zor mu? Bu ülkenin gücü var. Bu ülkenin ekonomisi güçlü, bütçesi güçlü diyoruz, ben de gurur duyuyorum, her zaman söylüyorum. E, bizi niye mutlu etmiyorsunuz arkadaşlar?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Onlar kendi ceplerini düşünüyorlar, ceplerini!

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Neden yani, neden, bize gareziniz mi var? Romanlara gareziniz mi var? Allah aşkınıza söyleyin ya, Romanlara gareziniz varsa söyleyin! (CHP sıralarından alkışlar) Vallahi, bakın söyleyeceğim; Romanlar görüyor, duyuyor şimdi bizi. Vallahi oy vermesinler size! Yok böyle bir şey arkadaşlar! Yani, bizden ne istiyorsunuz ya! Yüzde 60’ımız okula gitmiyor diyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sadece oyunuzu istiyorlar!

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Sadece oyunu... Vallahi oy alıyorsunuz, bizi kandırıyorsunuz; kandırmayın bizi artık, yeter! Biz de insanca yaşamak istiyoruz. 50 defa, ben söyleye söyleye bıktım ya! Arkadaş, 19 sayfa strateji belgesi ya, samimiyet bunun neresinde ya, samimiyet bunun neresinde ya! Allah aşkınıza, yok böyle bir şey!

Bakın, 2016, 2017, 2018’de araştırma; efendim, Romanların sorunlarını araştırcağ. Ya, söylüyoruz 50 defa; 2010 yılında yapılan Roman açılımında söyledik, altı yıl söyledik, birçok bakanlıkta birçok toplantılar yaptık. Hâlen 2016, 2017, 2018’de hâlâ araştırma, hâlâ Roman sorunlarını tespit etmek. Neyi tespit ediyoruz? Hâlâ sorunu öteliyorsunuz, sorunu görmezlikten geliyorsunuz. Allah aşkına bütçeniz yok mu ya?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Var da kendi ceplerine kullanıyorlar!

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Var da niye kullanmıyor?

Bak, dün burada grup başkan vekiliniz dedi ki -yanlış hatırlamıyorsam- “Biz vatandaşımıza en iyi şekilde hizmet yapıyoruz, yapmaya devam edeceğiz.” E, bizi niye görmüyorsunuz? Beni görüyor musunuz? Beni duyuyor musunuz? Arkadaşlar, duyuyorsunuz bakın. Niye yapmıyorsunuz, niye yapmıyorsunuz arkadaşlar? Ya, gerçekten ayıp ya, gerçekten ayıp!

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Romanlar seni vekil yapmış; tamam, çöz!

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Nasıl “çöz” ya!

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Ne için geldin buraya?

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Ya, biz bu ülkenin bütçesinden pay alamayacaksak niye vatandaşıyız bu ülkenin? Yani Romanları ayırın o zaman siz, bütçeyi başka yerde kullanın, onu mu demek istiyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar)

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Niye ayrılıyorsunuz?

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Ablacığım, onu mu demek istiyorsunuz? Romanlar o zaman bu bütçeden pay kullanmasın. Biz Türkiye Cumhuriyeti’nin vatandaşıyız, bununla da gurur duyuyoruz ya. (CHP sıralarından alkışlar) Bayrağımızı, devletimizi, milletimizi seviyoruz. Barışçıl bir toplumuz, bu ülkeye katkı sunmak istiyoruz ama bakın, bizim çocuklarımız işsizlikten yanyor, bizim kadınlarımız haklarını bilmiyor, vatandaşlık hakkını bilmiyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Okula gitmiyorlar.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Okula gitmiyorlar, sağlıktan faydalanamıyoruz, okuldan faydalanamıyoruz. Bakın, bu raporda diyor ki: Roman çocuklarının yüzde bilmem ne kadarı eğitim hakkından faydalanamıyor. Ne kadar güzel, tebrik ediyorum bunu yazanı.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Adam çocuğunu Amerika’da okutuyor, Roman nerede okutuyor?

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Ama bakın, okula gidemediğini söylüyor, ne yapılacağını söylemiyor. Sayın Grup Başkan Vekilim, bakın, strateji belgesini okuyun. Eğitim sorunu diyor, Roman çocukları okula gidemiyor diyor -çok doğru tespit, yerinde- ama ne yapacağını söylemiyor. Barınma sorunumuz var diyoruz, efendim, ne zaman ne yapılacağı söylenmiyor. İstihdam sorunu var diyoruz, “Yapılacak.” “Edilecek.” caklar, cuklar. Ne zaman bu caklar, cuklar... Sahaya inelim, biz de yardımcı olalım, ne gerekiyorsa yapalım. Artık biz buraya kadar geldik, biz buraya kadar geldik artık.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Suriyeliye var, Romana yok.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Bizi kandırmayın, samimi olmaya davet ediyorum sizleri. Kaç defa söyledik.

Arkadaşlar, bir de bu TOKİ meselesi... Bakın, Roman mahalleleri yıkılıyor, rant alanı hâline dönüştü, bizi çadırlaşmaya sevk ediyor. Lütfen buna artık bir çözüm bulalım. Bakın, Sulukule yıkıldı, orası yıkıldı, burası yıkıldı, hâlen yıkmaya devam ediliyor. En son Sincan'da Saraycık Mahallesi yıkıldı, Romanların elinden alındı, rant alanı genişledi.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Elleri kırılın, yıkanların elleri kırılın.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Attınız bizi gene çöplüğe. Çöplüğe attınız, çadırlaşmaya devam.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Bakın, bir de 30-40 bin lira para veriyorlar, diyorlar ki: “Gidin çadır kurun, ne hâliniz varsa görün.”

Pozitif ayrımcılık istiyorum Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Purçu, Romanları temsilen burada olduğunuz için size iki dakika pozitif ayrımcılık yapıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Bakın arkadaşlar, sevgili canlar, sevgili arkadaşlarım, ağabeylerim, ablalarım; ülkemizin bir sürü sorunu var, birçok sorunu var. Turizm bitti. Bakın, bugün, İzmir'e o büyük gemiler yanaşmayacakmış. İzmir esnafı bitti, İzmir halkı bitti. Tarım bitti. Efendim, çalışmıyoruz çünkü biz tarım işçisiyiz, Romanlar tarım işçisi... Makineleşme başladı, efendim, sevgi kalmadı, saygı kalmadı, yardımlaşma kalmadı ama artık bunları ön plana alalım. Sayın Hükûmet, ön plana alalım, ön plana alalım.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Nerede Hükûmet? Hükûmet yok!

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – İnsanları mutlu etmek bu kadar zor mu? İnsanları mutlu etmek gerçekten bu kadar zor mu? Bütçemiz var, paramız var; ülkemiz büyük. Ama bunu yapamıyorsunuz arkadaşlar, artık, söyleyeyim yani.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Parayı ne yaptılar?

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Biz mutlu olmak istiyoruz bütün halkımızla. İşçimizi, esnafımızı, memurumuzu, kim olursa olsun mutlu edelim arkadaşlar. Bu kadar zor mu bu ya? Bu kadar zor mu? Yaşamak istiyor halkımız; yaşatalım güzelce.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Kaç tane Roman memur var?

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Gücümüz varsa bu gücü halka verelim halk adına kullanalım, halkı mutlu etmek için kullanalım.

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Sayın Purçu...

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Buyurun efendim.

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – İzmir Belediyesi bunları yapıyor mu?

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Yapıyoruz.

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Kocaeli Belediyesi yapıyor.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Bakın, milletvekili olduktan sonra 8 tane etüt evi açtım Roman çocuklar okula gitsin diye. En son, daha geçen hafta bir açılış yaptık Buca'da, Hıdırellez'de; çok güzel, büyük, 3 katlı bir Roman Etüt Merkezi açtık, sanat merkezi açtık, bir de meslek atölyesi açtık. Çok güzel. 2 trilyon, 3 trilyon para harcandı. Buca Belediyesini kutluyorum bu arada. (CHP sıralarından alkışlar) Sizlerden de bunu istiyoruz arkadaşlar. Sahaya dönün artık, sahaya dönelim, sahaya dönelim.

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Hep beraber.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Sizi bizi yok, ayırıştırmayın. Romanlar bizim kardeşimiz.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Tabii, tabii, sahaya dönelim. Biz de yardımcı oluruz sizlere ama sahaya dönelim.

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Özcan Bey, sizi Kocaeli’ne davet ediyorum.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Bakın, şu strateji belgesinde sahaya dönük hiçbir şey bulamadım. Artık, samimi olalım arkadaşlar.

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Yapacağız, yapacağız.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Ha, yapın artık, bekliyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Özcan Bey, sizi Kocaeli’ne davet ediyorum. Gel, orada yapılanları bir gezelim.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Tamam o zaman, haberleri verin, basına verin, biz de okuyalım. İyi örnekleri de söyleyelim yani.

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Yok, yok... Sen gel, davet ediyorum seni bak.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Bakın, şunu da söyleyeyim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Bak, bu strateji belgesi Türkiye’de ilk defa açıklandı. Ellerinize sağlık, kutluyorum.

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – Devamı gelecek, devamı gelecek.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Ama şu bir gerçek arkadaşlar, güzel yaptınız ama içi boş.

ZEKİ AYGÜN (Kocaeli) – İçi dolu, içi dolu.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Kutluyorum, yapanı da kutluyorum ama yani hakkı teslim etmek lazım. Ama bakın arkadaşlar, içi boş.

BAŞKAN – Sayın Purçu, teşekkür ediyoruz.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Samimiyete davet ediyorum sizleri, samimiyete davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum, sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Purçu.

Sayın milletvekilleri, 1’inci madde üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

Sisteme giren sayın milletvekilleri olmadığı için soru-cevap işlemini gerçekleştiriyoruz.

1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2’nci madde üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Zülfikar İnönü Tümer.

Buyurun Sayın Tümer. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin her yanını kan gölüne çeviren, anaları, babaları, çocukları ağlatan, kardeşi kardeşe düşüren sosyolojik buhranın son bulmasını ümit ediyorum. Temmuz ayından bu yana 36 güvenlik görevlisiyle Türkiye'nin en çok şehidini veren Adana'nın milletvekili olarak tüm şehitlerimize rahmet, yaralılara acil şifalar, Türkiye'ye başsağlığı diliyorum. Ailelerin acısını bir kez daha derin bir üzüntüyle paylaşıyorum.

Bildiğiniz üzere, bu hafta Engelliler Haftası. Türkiye'nin yüzde 22'sini oluşturan engellilerimiz, maalesef, istihdam ve engelsiz yaşam alanları konusunda büyük zorluklar yaşamaktadır. Çoğu engellilerimiz geçindirmekle yükümlü olduğu ailelerine bakabilmek adına asgari ücret seviyesinde dahi iş bulamazken birçoğu da açlığa, sefaletle mahkûm yaşamaktadır. Türkiye'nin hemen her yerinde kaldırımda dahi yürüyecek alan bulamayan, belediye ve özel halk otobüslerinde seyahatte engelle ve kimi zaman hakarete maruz kalarak yaşamını idame ettirmeye çalışan engellilerimizi Türkiye'ye yakışır bir yaşam standardına ulaştırmak zorundayız.

Değerli milletvekilleri, Adana'daki işsizlik TÜİK verilerine göre yüzde 13,2 olsa da gerçekte bu oran yüzde 20 seviyelerindedir. Özellikle, genç işsizlerin çokluğu, geleceğe güvenle bakmalarını engellemekte ve gençlerimizi umutsuzluğa sevk etmektedir. Adana, rekabet etmede, teşviklerden yararlanmada ve istihdamda çok ciddi sıkıntılar yaşamaktadır. Gelişmişlik düzeyi nedeniyle teşvik kapsamında yer alamamış, bu yüzden diğer sanayi sektörlerindeki yatırımlar çevre illere kaymıştır. Sanayide yatırım ivmesi teşvikler nedeniyle düşmüştür. Geçmişte tarım ve sanayinin beşiği sayılan Adana yoğun göç almış, fabrikaların birer birer kapanması, tarım sektörünün gerilemesi nedeniyle işsizlik oranı gün geçtikçe artmıştır. Bu gerçeklik, teşvik sisteminde artık işsizlik oranlarının önemli bir kıstas hâline getirilmesini zorunlu kılmaktadır.

Türkiye'nin hemen her yanına yayılmış olan Suriyeli sığınmacı sorunu Adana'da da yoğun olarak yaşanmaktadır. Adana'daki kampta 14 bin nüfus olmasına karşın kentin içine dağılmış sığınmacı sayısı ise bilinmemektedir. Sığınmacıların barınma, gıda, eğitim, ikamet, sağlık gibi hizmetlerde daha çok yardıma ihtiyaç duydukları kuşkusuzdur. Ancak, işsizlikle kıvranan Adana'da Suriyeli sığınmacıların ucuz iş gücü, kayıtsız çalışma serbestisi ve vergi muafiyetlerinden dolayı gelişigüzel açtıkları iş yerleri haksız rekabeti körüklediği gibi istihdama da bir darbe daha vurmaktadır.

Sayın milletvekilleri, Orta Doğu'daki kan ve gözyaşıyla birlikte Rusya krizi öncelikli olarak Adana'ya ve Çukurova bölgesine büyük zarar vermektedir. Adana için son derece önem taşıyan ancak 2007'den bu yana kamulaştırmalarda çıkan sorunlar nedeniyle yatırıma açılmayan Ceyhan Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi'nde yer alması gereken rafineri, petrokimya tesisleri, petrol ve doğal gaz depolama tesisleri, liman ve tersane projelerinin de bir an önce hayata geçirilmesinin sadece bölge insanı için değil, ülke ekonomisi için de lokomotif güç olacağı unutulmamalıdır.

Değerli arkadaşlar, tarımın başkenti olarak anılan Adana'da tarım sektörü de kan kaybetmeye devam etmektedir. Orta Doğu ve Rusya krizi yaş meyve, sebze ve narenciye ihracatını baltalamış, üretici alın terinin karşılığını alamaz hâle gelmiştir. Hasadın yoğun olarak gerçekleştirileceği eylül, ekim, kasım ve aralık ayları ise çiftçi için tam anlamıyla kâbusun habercisidir.

Geçtiğimiz günlerde Adana'dan Türkiye'ye yayılan patates ve soğan üreticilerinin feryadı ise hafızalardaki tazeliğini korumaktadır. Ürününü değerinin çok altında satmak zorunda kalan üreticiler, hak arama mücadelesinde yaka paça gözaltına alınmıştır.

Çukurovalı mısır ve buğday üreticisi de Toprak Mahsulleri Ofisinin fiyatı geç açıklaması ve depolama sorunu nedeniyle büyük sorunlar yaşamaktadır. Çukurova'da hasadın yaklaştığı şu günlerde çiftçinin bu yıl da alın terinin heba edilmemesi adına, maliyeti de göz önüne alarak fiyatlar erken açıklanmalıdır.

Çiftçilerimizin Toprak Mahsulleri Ofisinde rahatlıkla ürün satabilmesi için randevu sisteminde düzenlemeler yapılmalı, çiftçimizin ürünlerini depolayabilmesine olanak tanımak adına gelişmiş ülkelerdeki gibi kooperatifçilik sistemine geçilmeli ve lisanslı depoculuğun kooperatifler aracılığıyla gerçekleştirilmesi için çalışmalar başlatılmalıdır.

Bu duygu ve düşüncelerle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Tümer.

2’nci madde üzerinde, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Mardin Milletvekili Sayın Erol Dora. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

Buyurun Sayın Dora.

HDP GRUBU ADINA EROL DORA (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 30 sıra sayılı Yasa Tasarısı üzerinde yapmış olduğum konuşmaya kaldığım yerden devam edeceğim. Tekrar Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sokağa çıkma yasaklarının ortaya çıkardığı tahribatlara ilişkin İnsan Hakları Derneği, Türkiye İnsan Hakları Vakfı, Gündem Çocuk, Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası, MAZLUMDER gibi çeşitli sivil toplum örgütleri raporlar hazırlamış, kamuoyuyla da paylaşmışlardır. Yine, Cizre’yle ilgili partimizce oldukça kapsamlı bir rapor hazırlanmış ve kamuoyuyla paylaşılmıştır.

Bu süreçte gerek Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine tedbir kararları alması yönünde çeşitli başvurular yapılmış gerekse Birleşmiş Milletlere çeşitli bilgilendirme mektupları iletilmiştir. Ancak, Birleşmiş Milletler yaşanan hukuksuzluklar karşısında bugüne kadar bir girişimde bulunmamış ve ilkesel rolünü oynayamamıştır. Gecikmeli de olsa, elbette, Birleşmiş Milletlerin dünkü açıklamalarını da önemsedığımızı belirtmek durumundayız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Birleşmiş Milletlerin Suriye ve Irak’ta özellikle Müslüman olmayan halklara, Asuri-Süryanilere ve Ezidilere karşı yapılan katliamlar karşısında etkili bir girişimde bulunmamış olması da ayrıca eleştirilmesi gereken bir konudur. Hem Suriye hem de Irak’ta yıllardır devam eden terör saldırılarında savunmasız durumda bulunan Asuri-Süryani halkı hedef seçilmiş ve bu saldırılar sonucunda yüzlerce insan katledilmiş, yüz binlercesiyse kendi topraklarından göç etmek durumunda bırakılmışlardır. Hatırlanacağı üzere, IŞİD teröristlerinin Irak’ta önce Musul ve ardından Şengal ve Ninova bölgesine saldırması sonucu on binlerce Asuri-Süryani ve Ezidi, yerleşim yerlerinden göç etmek zorunda bırakılmışlardır. Geride bıraktıkları tarihî kilise ve manastırlar da IŞİD’in eline geçmiş ve bunların birçoğu da bombalanarak yıkılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Irak’ta Saddam Hüseyin rejiminin 2003’te yıkılmasından sonra Asuri-Süryani halkına yönelik yapılan saldırılar neticesinde ülkede 1,5 milyon olan nüfusları yaklaşık 400 binlere kadar düşmüştür. Musul’da 35 bini bulan Asuri-Süryani nüfusunun son on yıl içerisinde 3 bine kadar düştüğü tahmin edilirken IŞİD saldırılarıyla birlikte bu sayı yok olmuş durumdadır. Aynı şekilde, Suriye’de de beş yıla yakın zamandır devam eden iç savaşta Asuri-Süryani halkına yönelik sayısız terör saldırıları gerçekleştirilmiştir. Suriye’de iç savaş öncesinde 2 milyona yakın Hristiyan nüfus yaşıyorken bugün bu nüfusun yarısından fazlasının Suriye’yi terk etmek zorunda kaldığı tahmin edilmektedir. Asuri-Süryani halkına yönelik yıllardır meydana gelen bütün bu saldırılara karşı hem Irak, Suriye ve komşu devletler hem de Birleşmiş Milletler, Amerika ve Avrupa Birliği ülkeleri sembolik kınama söylemlerinin dışında maalesef duyarsız kalmışlardır.

Değerli milletvekilleri, IŞİD barbar terör örgütünün saldırıları neticesinde büyük bir kırıma ve vahşete uğrayan bir diğer savunmasız topluluk da Ezidiler olmuştur. Müslüman olmadıkları gerekçesiyle her türlü insanlık dışı muameleye tabi tutulan Ezidiler gerek Türkiye ve gerekse Avrupa ülkelerine yoğun biçimde göç etmek zorunda bırakılmışlardır.

Tüm bu olup bitenler karşısında ise Birleşmiş Milletler engelleyici güçlü bir diplomatik yaptırımında bulunmamış, konuya bir doğal afet kategorisinde salt insani yardımlar seviyesinde ilgi göstermiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hatırlayacağınız üzere, geçtiğimiz şubat ayında Avrupa Parlamentosu, IŞİD tarafından Irak ve Suriye’de Hristiyanlar, Ezidiler ve diğer dinî ve etnik azınlıklara karşı soykırım yapıldığını kabul etti. Kararda, insanlığa karşı suç ve savaş suçuna eş değerdeki insan hakları ihlalleri sert bir şekilde kınandı. Avrupa parlamenterleri ayrıca Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyini bu saldırıların soykırım olarak tanınması amacıyla gerekli tedbirleri almaya çağırdı. Kararda, Avrupa Birliğinden de din ve vicdan özgürlüğüne ilişkin kalıcı özel bir temsilcilik kurması istendi ancak aradan geçen süre zarfında konuyla ilgili uluslararası nitelikli bir müdahale kararı çıkmamıştır.

Değerli milletvekilleri, üzerinde görüştüğümüz tasarı bağlamında, Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisinin Türkiye’de bir ülke temsilciliği kurmasına ilişkin bu anlaşmayı olumlu bulduğumuzu ve önemsedığimizi belirtmek durumundayız.

Orta Doğu coğrafyasında ve özelde de Irak, Suriye ve Türkiye’de son yıllarda yaşanan gelişmeler bir kez daha açıkça ortaya çıkarmıştır ki tüm farklı halklar ve farklı inançların bu dramatik durumdan kurtulması için tek kurtuluş yolu evrensel insan hakları, demokrasi, özgürlük, eşitlik gibi ilkelerin bu coğrafyada hayata geçirilmesidir. Aksi hâlde, her gün yeni trajedilerle, yeni barbarlık biçimleriyle, yeni acılarla yüz yüze kalınması kaçınılmaz olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Birleşmiş Milletlerin dün deklare ettiği karara ilişkin de birkaç eklemede bulunmak istiyorum: Her şeyden önce, Birleşmiş Milletlerden, aldığı bu kararın takipçisi olmasını beklemekteyiz. Hükûmetin de Cizre başta olmak üzere sokağa çıkma yasaklarının gerek resmî ve gerekse fiilî anlamda sürdürüldüğü yerleşim yerlerindeki sivil ölümlerin ve toplumsal yıkımın tüm boyutlarıyla açığa çıkarılması için Birleşmiş Milletler tarafından görevlendirilecek heyetlerin inceleme yapmasına izin vermesini bekliyoruz. Sokağa çıkma yasaklarının yaşandığı bölgelere sivil toplum kuruluşlarının veya siyasetçilerin giremediği kamuoyunun yakından bildiği bir gerçekliktir. Bölgenin bir milletvekili olarak yaşanan hukuksuzlukların birçoğuna bizzatihi tanık olmuş birisiyim. Halkların Demokratik Partisi olarak bu sürecin yakından takipçisi olacağımızı bir kez daha kamuoyu önünde belirtiyor, bu duygularla tekrar Genel Kurulu saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Dora.

Sayın milletvekilleri, gruplar adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi, şahsı adına İzmir Milletvekili Sayın Atila Sertel konuşacak. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Sertel, buyurun.

ATILA SERTEL (İzmir) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

İzmir Milletvekili olarak sizleri saygıyla selamlıyorum.

Dün, önceki gün pek çok olayın yaşandığı ve büyük sıkıntılardan geçtiğimiz dönemde geçtiğimiz hafta Kars’ı gezdim. Kars’ta Sarıkamış’a gittim. Şehitlerimizin olduğu Sarıkamış’ta, turizmin, kayak turizminin önemli bir ilçesi olan Sarıkamış’ta kötü bir tabloyla karşılaştım. Geçen sene yüzde 84 civarında bir turist doluluğu varken bu sene, bu kış yüzde 16’larda geçmiş, üzüldüm. Selim’e gittim,

Kağızman'a gittim, çamur içerisindeki Akyaka'ya gittim. Akyaka'nın belediye başkanı Cumhuriyet Halk Partisinden seçilmiş, hizmet alabilme uğruna Adalet ve Kalkınma Partisine geçmiş, ama inanın sokaklarında yürüyemedim. Arpaçay ve Susuz geçmiş dönemde sosyal demokrat belediye başkanlarından aldığı hizmetle çok daha iyi durumda.

Kars'ta tüccar, esnaf kan ağlıyor. Tarihî ve doğal güzelliklere sahip ve özellikle turizme yönelik inanılmaz güzel kentimizde özel sektör tarafından çok da iyi yatırımlar yapılmış, ama 300 bin nüfusu olan Kars, her yıl 20 bin göç veriyor. Bu göçü önlemeliyiz diye düşünüyorum.

Ayrıca, hayvancılığı geliştirmeliyiz diye düşünüyorum. Hayvancılık öylesine kötü durumda ki. İlkokulda, öğretmen bizi sınıfta tahtaya kaldırıp "Nasıl bir ülkeyiz?" diye sorduğunda, "Kendi kendine yeten 7 tarım ülkesinden biriyiz." derdik, öğretmen "Aferin, otur yerine." derdi. Kars hayvancılıkta çok önde olan bir kentimiz iken, şimdi ne yazık ki angus ithal eden ve sonra "Angustan kurban olur mu müftü efendi?" diye soran bir ülke hâline geldik, saman ithal eder hâle geldik.

2015 TÜİK rakamlarına baktım. Kars'ta sığır sayısı 442.549, koyun sayısı 581.704, diğerlerini vaktim dar, saymayacağım ama hayvancılık 3-4 kat daha fazla iken ne yazık ki çökmüş ve turizm açısından geçen yıllara göre Kars'a gelen insan sayısında müthiş bir düşme var.

Köyleri gezdim. Köylerde, özelleştirmeden sonra ne yazık ki bir elektrik şirketi köylerin sokak lambalarını sökmüş ve köyler karanlıkta. Oradan TEDAŞ Genel Müdür Yardımcısını aradım ve bir milletvekili olarak Kars'ın sorunlarını dile getirmeye çalıştım. Buradan TEDAŞ Genel Müdür Yardımcısına teşekkür ediyorum, Kars'ın köylerine hemen gerekli müdahaleyi yaptı diye biliyorum.

Kahvehaneler dolup taşıyor Kars'ta. İşsizlik çok üst boyutta, gençler işsiz ve yaşadığımız ülkede en büyük sorunlardan biri o.

Yalnız, bir konuyu da burada anlatmak istiyorum ve iktidarın bu konuda Kars'a el uzatmasını istiyorum: İşsizlik, aç, iş, yoksulluk, bütün bunların içerisinde Kars'ta market ve süpermarketler esnafı yok etmiş. Kars Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Başkanı Adem Burulday'ı ziyaret ettim. İnanın, Kars'ın merkezinde var olan hipermarketler artık Kars esnafını iş yapamaz hâle getirmiş. Esnaf çok önemli. Plastik kart olmadan asla bir hipermarketten, süpermarketten çıkamazsınız ama Türkiye'yi ayakta tutan belkemiği esnaf ve kazançtan ziyade halkla dayanışmanın sembolü olan esnaf. Bütün bunları burada niçin söylüyorum? Kars, gazi Kars; Kars, Sarıkamış'ta destan yazmış, 1920'de Kazım Karabekir'le kurtarılmış bir kent.

Arkadaşım İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş Kars ilinin "gazi" unvanını almasını istedi. Sayın Valiyi ziyaret ettiğimde de bana bir "gazi" madalyası verdi; sayın Valiye teşekkür ederim. Ama şunu söylemek istiyorum: Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından kurtarılan Kars'ın gazilik unvanının verilmesinin yanı sıra, gazi Kars olmasıyla ilgili Barış Yarkadaş kanun teklifi verdi. İnşallah, Şanlıurfa gibi, sizin desteklerinle, gazi Kars olur ve şanına yakışır bir ilimiz olur.

Kars'tan herkese sevgiler, saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Sertel.

AHMET ARSLAN (Kars) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Buyurunuz.

AHMET ARSLAN (Kars) - Kars'la ilgili bir katkı vermek istiyorum. 60'a göre yerimden bir dakikalık söz istiyorum.

BAŞKAN - Peki, buyurun.

60'a göre size söz veriyorum.

Bir de Sayın Kayan 60'a göre söz talebinde bulunmuş. Size de vereceğim.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

24.- Kars Milletvekili Ahmet Arslan'ın, Kars'ta pek çok hizmet ve projenin Hükûmetin desteğiyle hayata geçirildiğine ilişkin açıklaması

AHMET ARSLAN (Kars) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Kars'la ilgili ben de bir iki katkı koymak isterim. Elbette ki Kars geçmişte tarım ve hayvancılık şehriydi, hâlâ öyledir. Özellikle bölgemizde tarım ve hayvancılığın geliştirilmesi adına birçok baraj, sulama projesi yapılıyor, birçok gölet yapılıyor şu an. Özellikle Akyaka ilçemizi örnek olarak vermek isterim. Akyaka'da kanalizasyon yoktu, doğrudur. Kanalizasyonu yaptık, kanalizasyon bitmek üzere, kanalizasyon bitmek üzere olduğu için şu an sıra asfalta geldi. Akyaka'da, Arpaçay'da, Susuz'da, özellikle merkezî Hükûmetin de desteklerini alarak birçok proje geliştirdik, geliştiriyoruz. Bu konuda Kars makûs talihini yeniyor, geri kalmışlığını artık marka kent hâline gelmek adına aşıyor diyorum. Merkezî Hükûmetin bu anlamdaki bize katkılarına da teşekkür ediyorum.

Söz verdiğiniz için size de teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Kayan, buyurun, son size de söz verelim.

25.- Kırklareli Milletvekili Türedi Kayan'ın, Kırklareli'nin Lüleburgaz ilçesinde Cumhuriyet Halk Partisi İlçe Başkanlığına pankart asması nedeniyle para cezası verildiğine ilişkin açıklaması

TÜREBİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Kırklareli'nin Lüleburgaz ilçesinde yaya üst geçidine Cumhuriyet Halk Partisi İlçe Başkanlığı tarafından “Türkiye laik, demokratik, sosyal bir hukuk devletidir.” yazılı pankart asıldı diye, ayrıca boş bir arsaya “Türkiye laiktir, laik kalacak.” sözcüklerinin yer aldığı bir pankart asıldı diye para cezası kesilip İlçe Başkanlığına tebliğ edilmiştir. Anayasa maddesi olan bu sözcükler nasıl yasak oluyor ve nasıl para cezası kesiliyor? Sayın Bakan, yasa tanımazlık kaymakamlık makamına kadar indi mi? Bunları merak ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kayan.

Siz önemli bir konu üzerinde açıklama yapacağınızı ifade etmiştiniz ancak bir soru sordunuz. Bu durum karşısında ben Sayın Bakana da söz vermek durumundayım.

Sayın Bakan, buyurun.

26.- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Fikri Işık'ın, Kırklareli Milletvekili Türedi Kayan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FİKRİ IŞIK (Kocaeli) – Ben sayın milletvekilimizin ifade ettiği konuyu, doğrusu, bilmiyorum ama Türkiye Cumhuriyeti demokratik, laik, sosyal bir hukuk devletidir. Bu da hiçbir şekilde tartışmaya açık bir konu değildir. Bu, AK PARTİ'nin de temel görüşüdür, Hükûmetimizin de temel görüşüdür, Anayasa'nın vazgeçilmez ilkesidir. Bu noktadaki hiçbir tartışmaya biz taraf olmayız, taraf değiliz. Bu konuyla ilgili uygulamayı, eğer uygun görürseniz, ilgili bakan arkadaşımıza iletelim, bir incelesin.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bakan.

TÜREBİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

8.- *Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiye'de Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/327) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 30) (Devam)*

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, soru-cevap işleminde sisteme giren milletvekili olmadığı için soru-cevap işlemini gerçekleştiriyoruz.

Şimdi 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Madde üzerinde gruplar adına söz talebi yok.

Soru-cevap işlemi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, tasarının tümü açık oylamaya tabidir. Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için iki dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için öngörülen iki dakikalık süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

İki dakikalık süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiye'de Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 219

Kabul : 214

Ret : 1

Çekimser : 2

Boş : 1

Geçersiz : 1(x)

Kâtip Üye

Kâtip Üye

Emre Köprülü

İshak Gazel

Tekirdağ

Kütahya”

Sayın milletvekilleri, 9'uncu sırada yer alan 31 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerine başlayacağız.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

9.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/330) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 31)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonun olmayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince kanun tasarısı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 12 Mayıs 2016 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 19.56

XI.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 30) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiye'de Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısına Verilen Oyların Sonucu:

Sıra Sayısı : 30
Oylama Saati : 19:50
Üye Sayısı : 550
Kabul Edenler : 216
Reddedenler : 0
Çekimserler : 2
Geçersiz Oylar : 1
Mükerrer Oylar : 0
Toplam : 219
Açık Üyelikler : 1

Kanunlaşmıştır.

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Adana	Çelik	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Dağlı	Tamer	AK PARTİ	Kabul
Adana	Danış Betaş	Meral	HDP	Kabul
Adana	Erdoğan	Mehmet Şükrü	AK PARTİ	Kabul
Adana	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı
Adana	Küçükcan	Talip	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Özdiş	İbrahim	CHP	Katılmadı
Adana	Sarı	Fatma Güldemet	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Tümer	Zülfikar İnönü	CHP	Katılmadı
Adana	Türkmen	Elif Doğan	CHP	Katılmadı
Adana	Uslupehlivan	Aydın	CHP	Katılmadı
Adana	Ünür	Necdet	AK PARTİ	Kabul
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Katılmadı
Adana	Yılmaz	Seyfettin	MHP	Katılmadı
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Boynukara	Adnan	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Fırat	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Fırat	Salih	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Yıldırım	Behçet	HDP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veysel	AK PARTİ	Katılmadı
Afyonkarahisar	Köksal	Burcu	CHP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Özkal	Hatice Duda	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Katılmadı
Afyonkarahisar	Parsak	Mehmet	MHP	Kabul
Ağrı	Gökçe	Cesim	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Öztürk	Berdan	HDP	Katılmadı
Ağrı	Taşdemir	Dirayet	HDP	Katılmadı
Ağrı	Zana	Leyla	HDP	Katılmadı
Amasya	Bostancı	Mehmet Naci	AK PARTİ	Katılmadı
Amasya	İpek	Haluk	AK PARTİ	Kabul
Amasya	Tuncer	Mustafa	CHP	Katılmadı
Ankara	Akdoğan	Yalçın	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Alparslan	Murat	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Arslan	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Ankara	Aydın	Ertan	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Babacan	Ali	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Bilgehan	Ayşe Gülsün	CHP	Katılmadı
Ankara	Bilgin	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı
Ankara	Ceylan	Nevzat	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Çetin	Şefkat	MHP	Katılmadı
Ankara	Çiçek	Cemil	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Emir	Murat	CHP	Kabul
Ankara	Gök	Levent	CHP	Katılmadı
Ankara	Gündoğdu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Haberal	Erkan	MHP	Katılmadı
Ankara	Hakverdi	Ali Haydar	CHP	Katılmadı
Ankara	İşler	Emrullah	AK PARTİ	Kabul
Ankara	İyimaya	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Katılmadı
Ankara	Kuşoğlu	Bülent	CHP	Katılmadı
Ankara	Mit	Mustafa	MHP	Katılmadı
Ankara	Nazlıaka	Aylin	Bağımsız	Katılmadı
Ankara	Önder	Sırrı Süreyya	HDP	Katılmadı
Ankara	Sameroğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Sarıhan	Şenal	CHP	Katılmadı
Ankara	Şahin	Fatih	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Topcu	Zühal	MHP	Katılmadı
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Ünal	Aydın	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Yeşil	Nihat	CHP	Katılmadı
Ankara	Yılmaz	Necati	CHP	Katılmadı
Antalya	Akaydın	Mustafa	CHP	Kabul
Antalya	Aydın	İbrahim	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Baykal	Deniz	CHP	Katılmadı
Antalya	Budak	Çetin Osman	CHP	Katılmadı
Antalya	Çavuşoğlu	Mevlüt	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Çelik	Sena Nur	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Günel	Mehmet	MHP	Katılmadı
Antalya	Kara	Niyazi Nefi	CHP	Katılmadı
Antalya	Kök	Devrim	CHP	Katılmadı
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Özdoğan Enç	Gökçen	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Samani	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Yurdakul	Ahmet Selim	MHP	Katılmadı
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Katılmadı
Artvin	Kışla	İsrafil	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Baydar	Metin Lütfi	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Aydın	Depboylu	Deniz	MHP	Katılmadı
Aydın	Erdem	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Öz	Abdurrahman	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Akın	Ahmet	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Aydınoğlu	Ali	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Bostan	Kasım	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Havutça	Namık	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Kırcı	Sema	AK PARTİ	Katılmadı
Balıkesir	Ok	İsmail	MHP	Katılmadı
Balıkesir	Poyrazlı	Mahmut	AK PARTİ	Katılmadı
Balıkesir	Tüm	Mehmet	CHP	Katılmadı
Bilecik	Eldemir	Halil	AK PARTİ	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Katılmadı
Bingöl	Fehmioğlu	Enver	AK PARTİ	Kabul
Bingöl	Özsoy	Hişyar	HDP	Katılmadı
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Kabul
Bitlis	Demiröz	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı
Bitlis	Gaydalı	Mahmut Celadet	HDP	Katılmadı
Bitlis	İrgat	Mizgin	HDP	Katılmadı
Bolu	Ercoşkun	Ali	AK PARTİ	Kabul
Bolu	Küpçü	Fehmi	AK PARTİ	Katılmadı
Bolu	Özcan	Tanju	CHP	Katılmadı
Burdur	Göker	Mehmet	CHP	Katılmadı
Burdur	Özçelik	Bayram	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Petek	Reşat	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Ala	Efkan	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Altaca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Katılmadı
Bursa	Aydın	Erkan	CHP	Kabul
Bursa	Aydın	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Birkan	Zekeriya	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı
Bursa	Çavuşoğlu	Hakan	AK PARTİ	Kabul
Bursa	İrgil	Ceyhun	CHP	Kabul
Bursa	Karabıyık	Lale	CHP	Katılmadı
Bursa	Karaburun	Bennur	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Koçdemir	Kadir	MHP	Katılmadı
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Müezzinoğlu	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Sarıbal	Orhan	CHP	Katılmadı
Bursa	Şahin	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Torun	Cemalettin Kani	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Yavuz Gözgeç	Emine	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Çanakkale	Erkek	Muharrem	CHP	Katılmadı
Çanakkale	Gider	Ayhan	AK PARTİ	Katılmadı
Çanakkale	Öz	Bülent	CHP	Katılmadı
Çanakkale	Turan	Bülent	AK PARTİ	Katılmadı
Çankırı	Akbaşoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Kabul
Çankırı	Filiz	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Ceritoğlu Kurt	Lütfiye İlksen	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Ceylan	Ahmet Sami	AK PARTİ	Katılmadı
Çorum	Köse	Tufan	CHP	Katılmadı
Çorum	Uslu	Salim	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Arslan	Kazım	CHP	Kabul
Denizli	Ayhan	Emin Haluk	MHP	Katılmadı
Denizli	Basmacı	Melike	CHP	Kabul
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Ramazanoglu	Sema	AK PARTİ	Katılmadı
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Katılmadı
Denizli	Zeybekci	Nihat	AK PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Aydoğan	Nursel	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Bal	Ebubekir	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Baluken	İdris	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Demirel	Çağlar	HDP	Kabul
Diyarbakır	Ensarioğlu	Mehmet Galip	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Erdoğan	Nimetullah	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Pir	Ziya	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Tan	Altan	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Taşçier	İmam	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Uca	Feleknas	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Yığıtalp	Sibel	HDP	Katılmadı
Edirne	Bircan	Erdin	CHP	Katılmadı
Edirne	Gaytancıoğlu	Okan	CHP	Katılmadı
Edirne	Sezen	Rafet	AK PARTİ	Katılmadı
Elazığ	Açıkkapı	Ejder	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Bulut	Metin	AK PARTİ	Katılmadı
Elazığ	Öztürk	Tahir	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Serdar	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı
Erzincan	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul
Erzincan	Karakelle	Sebahattin	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Aydemir	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Kabul
Erzurum	Deligöz	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Ilıcalı	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Taşkesenlioğlu	Zehra	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Avcı	Nabi	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Çakırözzer	Utku	CHP	Kabul
Eskişehir	Günay	Emine Nur	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Eskişehir	Karacan	Harun	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Usluer	Gaye	CHP	Katılmadı
Eskişehir	Yüksel	Cemal Okan	CHP	Çekimser
Gaziantep	Candemir Çelik	Canan	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Ekici	Akif	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Gökdağ	Mehmet	CHP	Kabul
Gaziantep	Gül	Abdulhamit	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Koçer	Abdullah Nejat	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Özdağ	Ümit	MHP	Katılmadı
Gaziantep	Şimşek	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Tayyar	Şamil	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Togrul	Mahmut	HDP	Katılmadı
Gaziantep	Uzer	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Yüksel	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Bektaşoğlu	Bülent Yener	CHP	Katılmadı
Giresun	Canikli	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı
Giresun	Öztürk	Cemal	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Öztürk	Sabri	AK PARTİ	Kabul
Gümüşhane	Akgül	Hacı Osman	AK PARTİ	Kabul
Gümüşhane	Pektaş	Cihan	AK PARTİ	Kabul
Hakkari	Akdogan	Nihat	HDP	Katılmadı
Hakkari	Irmak	Selma	HDP	Katılmadı
Hakkari	Zeydan	Abdullah	HDP	Katılmadı
Hatay	Ahrazoğlu	Mehmet Necmettin	MHP	Katılmadı
Hatay	Dudu	Mevlüt	CHP	Katılmadı
Hatay	Ertem	Biröl	CHP	Katılmadı
Hatay	Karasayar	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Öntürk	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Şanverdi	Fevzi	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Topal	Serkan	CHP	Katılmadı
Hatay	Türkoğlu	Hacı Bayram	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Yarayıcı	Hilmi	CHP	Katılmadı
Hatay	Yeşildal	Adem	AK PARTİ	Kabul
Isparta	Bakır	İrfan	CHP	Katılmadı
Isparta	Bilgiç	Süreyya Sadi	AK PARTİ	Katılmadı
Isparta	Okutan	Nuri	MHP	Katılmadı
Isparta	Yüce	Sait	AK PARTİ	Katılmadı
Mersin	Atıcı	Aytuğ	CHP	Çekimser
Mersin	Çamak	Hüseyin	CHP	Katılmadı
Mersin	Elvan	Lütfi	AK PARTİ	Katılmadı
Mersin	Fırat	Dengir Mir Mehmet	HDP	Katılmadı
Mersin	Kuyucuoğlu	Serdal	CHP	Katılmadı
Mersin	Özkan	Hacı	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Öztürk	Oktay	MHP	Katılmadı
Mersin	Sağlar	Durmuş Fikri	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Mersin	Şimşek	Baki	MHP	Katılmadı
Mersin	Taşkın	Ali Cumhur	AK PARTİ	Katılmadı
Mersin	Tezcan	Yılmaz	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı
İstanbul	Adıgüzel	Onursal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Akkaya	Yakup	CHP	Katılmadı
İstanbul	Akkuş İlgezdi	Gamze	CHP	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Katılmadı
İstanbul	Albayrak	Berat	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Ataş	Erdal	HDP	Katılmadı
İstanbul	Ayata	Süleyman Sencer	CHP	Katılmadı
İstanbul	Babuşcu	Aziz	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bahçekapılı	Ayşe Nur	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Başcı	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bekaroğlu	Mehmet	CHP	Katılmadı
İstanbul	Benli	Fatma	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Berberoğlu	Kadri Enis	CHP	Katılmadı
İstanbul	Boyras	Osman	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bozkır	Volkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Buldan	Pervin	HDP	Katılmadı
İstanbul	Bürge	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Cihaner	İlhan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Çamlı	Ahmet Hamdi	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çiçek	Dursun	CHP	Katılmadı
İstanbul	Çonkar	Ahmet Berat	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Demirtaş	Selahattin	HDP	Katılmadı
İstanbul	Doğan	Selina	CHP	Katılmadı
İstanbul	Doğan	Celal	HDP	Katılmadı
İstanbul	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ekinci	Azmi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Emre	Zeynel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Engin	Didem	CHP	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Arzu	MHP	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Eren	CHP	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Ekrem	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Erdoğan	Aykut	CHP	Katılmadı
İstanbul	Eseyan	Markar	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Hamzaçebi	Mehmet Akif	CHP	Katılmadı
İstanbul	İhsanoğlu	Ekmeleddin Mehmet	MHP	Katılmadı
İstanbul	Kahraman	İsmail	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Karaca	Harun	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kavakçı Kan	Ravza	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
İstanbul	Kaya	Atila	MHP	Katılmadı
İstanbul	Kaya	Erol	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kaya	Hüda	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kaynarca	Tülay	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kerestecioglu Demir	Filiz	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kıyıklık	Feyzullah	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kubat	Mehmet Doğan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kuzu	Burhan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Külünk	Metin	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Metiner	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Muş	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Nebati	Nureddin	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Özcan	Ali	CHP	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Sibel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Pavey	Şafak	CHP	Katılmadı
İstanbul	Paylan	Garı	HDP	Katılmadı
İstanbul	Pulcu	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Sarıkaya	Durmuş Ali	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Satır	Mihrimah Belma	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Sayan Kaya	Fatma Betül	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Seferinoğlu	Yıldız	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Sert	Hasan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şeker	Ali	CHP	Katılmadı
İstanbul	Şentop	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Tamaylıgil	Bihlun	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tanal	Mahmut	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tanrikulu	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tekin	Gürsel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Uçma	İsmet	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ünal	Şirin	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yarkadaş	Barış	CHP	Katılmadı
İstanbul	Yaşar	Serap	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Yedekci	Gülay	CHP	Katılmadı
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Yıldırım	Hurşit	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yıldız	Haydar Ali	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Yönte	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı
İstanbul	Zengin	Mürteza	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Altıok	Zeynep	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Katılmadı
İzmir	Balbay	Mustafa Ali	CHP	Katılmadı
İzmir	Bayır	Tacettin	CHP	Katılmadı
İzmir	Çam	Musa	CHP	Katılmadı
İzmir	Çıray	Aytun	CHP	Katılmadı
İzmir	Dağ	Hamza	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Doğan	Müslüm	HDP	Katılmadı
İzmir	Hotar	Fatma Seniha Nükheth	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Kalkan	Necip	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Kılıçdaroğlu	Kemal	CHP	Katılmadı
İzmir	Kocabıyık	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Kürkçü	Ertuğrul	HDP	Katılmadı
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı
İzmir	Purçu	Özcan	CHP	Katılmadı
İzmir	Sayek Böke	Selin	CHP	Katılmadı
İzmir	Sertel	Atıla	CHP	Kabul
İzmir	Sındır	Kamil Okyay	CHP	Katılmadı
İzmir	Sürekli	Kerem Ali	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Tanrıkulu	Ahmet Kenan	MHP	Katılmadı
İzmir	Temizel	Zekeriya	CHP	Katılmadı
İzmir	Turhan	İbrahim Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Vural	Oktay	MHP	Katılmadı
İzmir	Yıldırım	Binali	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Yiğit	Ali	CHP	Katılmadı
Kars	Arslan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Kars	Beyribey	Yusuf Selahattin	AK PARTİ	Katılmadı
Kars	Bilgen	Ayhan	HDP	Katılmadı
Kastamonu	Çelik	Metin	AK PARTİ	Katılmadı
Kastamonu	Demir	Murat	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Köylü	Hakkı	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Arık	Çetin	CHP	Katılmadı
Kayseri	Dedeoğlu	Sami	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Halaçoğlu	Yusuf	MHP	Katılmadı
Kayseri	Karayel	İsmail Emrah	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Nergis	Hülya	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Özhaseki	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Tamer	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Yıldız	Taner	AK PARTİ	Kabul
Kırklareli	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Kayan	Türabi	CHP	Kabul
Kırklareli	Minsolmaz	Selahattin	AK PARTİ	Kabul
Kırşehir	Arslan	Mikail	AK PARTİ	Katılmadı
Kırşehir	Çetinkaya	Salih	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Akar	Haydar	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Kocaeli	Aygün	Zeki	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Çakır	Sami	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Işık	Fikri	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Kaplan Hürriyet	Fatma	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Katircioğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Katılmadı
Kocaeli	Şeker	İlyas	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Tarhan	Tahsin	CHP	Kabul
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Konya	Altunyaldız	Ziya	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Babaoğlu	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Baloğlu	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Konya	Bozkurt	Mustafa Hüsnü	CHP	Katılmadı
Konya	Davutoğlu	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Erdoğan	Hüsnüye	AK PARTİ	Kabul
Konya	Etyemez	Halil	AK PARTİ	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Kabul
Konya	Kaleli	Muhammet Uğur	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Özdemir	Hacı Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Sorgun	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Kabul
Konya	Ünal	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı
Kütahya	Gazel	İshak	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Kavuncu	Vural	AK PARTİ	Katılmadı
Kütahya	Nazlı	Mustafa Şükrü	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Tan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Kabul
Malatya	Çalık	Öznur	AK PARTİ	Geçersiz
Malatya	Özhan	Taha	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Şahin	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Yaşar	Nurettin	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Katılmadı
Manisa	Aydemir	Uğur	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Berber	Recai	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bilen	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Nurlu	Mazlum	CHP	Katılmadı
Manisa	Özdağ	Selçuk	AK PARTİ	Katılmadı
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Kabul
Manisa	Yıldız Biçer	Tur	CHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Çitil	Mehmet İlker	AK PARTİ	Katılmadı
Kahramanmaraş	Dilipak	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Güvenç	Celalettin	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Kahramanmaraş	Kaynak	Veysi	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Kılıç	İmran	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Reyhanlioğlu	Nursel	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Tor	Fahrettin Oğuz	MHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Ünal	Mahir	AK PARTİ	Katılmadı
Mardin	Atalan	Ali	HDP	Katılmadı
Mardin	Bölünmez Çankırı	Ceyda	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Dora	Erol	HDP	Katılmadı
Mardin	Miroğlu	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı
Mardin	Sancar	Mithat	HDP	Katılmadı
Mardin	Yıldırım	Gülser	HDP	Katılmadı
Muğla	Aldan	Ömer Süha	CHP	Katılmadı
Muğla	Demir	Nurettin	CHP	Katılmadı
Muğla	Erdoğan	Mehmet	MHP	Katılmadı
Muğla	Öztürk	Nihat	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Özyer	Hasan	AK PARTİ	Katılmadı
Muğla	Üstündağ	Akın	CHP	Katılmadı
Muş	Çelik Özkan	Burcu	HDP	Katılmadı
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul
Muş	Yıldırım	Ahmet	HDP	Katılmadı
Nevşehir	Açıkgöz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Gizligider	Ebubekir	AK PARTİ	Katılmadı
Nevşehir	Göktürk	Murat	AK PARTİ	Katılmadı
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Katılmadı
Niğde	Kavaklıoğlu	Alpaslan	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Özegen	Erdoğan	AK PARTİ	Katılmadı
Ordu	Çanak	Oktay	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Gündoğdu	Metin	AK PARTİ	Katılmadı
Ordu	Kurtulmuş	Numan	AK PARTİ	Katılmadı
Ordu	Taşcı	Ergün	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Kabul
Rize	Ayar	Hikmet	AK PARTİ	Kabul
Rize	Bak	Osman Aşkın	AK PARTİ	Katılmadı
Rize	Karal	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Açba	Zihni	MHP	Katılmadı
Sakarya	Dişli	Şaban	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	İsen	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Özkoç	Engin	CHP	Katılmadı
Sakarya	Uncuoğlu	Recep	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Üstün	Ayhan Sefer	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Yavuz	Ali İhsan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Demircan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Kılıç	Akif Çağatay	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Kırçalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Köktaş	Fuat	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Samsun	Kurt	Hasan Basri	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Tekin	Hayati	CHP	Kabul
Samsun	Usta	Erhan	MHP	Katılmadı
Samsun	Zeybek	Kemal	CHP	Katılmadı
Siirt	Aktay	Yasin	AK PARTİ	Kabul
Siirt	Konca	Besime	HDP	Katılmadı
Siirt	Yıldırım	Kadri	HDP	Katılmadı
Sinop	Karadeniz	Barış	CHP	Katılmadı
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Akyıldız	Ali	CHP	Katılmadı
Sivas	Bilgin	Hilmi	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Dursun	Selim	AK PARTİ	Katılmadı
Sivas	Soluk	Mehmet Habib	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Yılmaz	İsmet	AK PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Akgün	Metin	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Doğan	Ayşe	AK PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Köprülü	Emre	CHP	Kabul
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı
Tekirdağ	Yel	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Yüceer	Candan	CHP	Katılmadı
Tokat	Aslan	Zeyid	AK PARTİ	Katılmadı
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Çakır	Coşkun	AK PARTİ	Katılmadı
Tokat	Durmaz	Kadim	CHP	Katılmadı
Tokat	Göçer	Celil	AK PARTİ	Katılmadı
Trabzon	Balta	Muhammet	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Cora	Salih	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Günnar	Adnan	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Köseoğlu	Ayşe Sula	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Pekşen	Haluk	CHP	Katılmadı
Trabzon	Soylu	Süleyman	AK PARTİ	Katılmadı
Tunceli	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı
Tunceli	Önlü	Alican	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Akyürek	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Ayhan	İbrahim	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Baydemir	Osman	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Çelik	Faruk	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Fakıbaba	Ahmet Eşref	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Gülpınar	Mehmet Kasım	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Kaçar	Mahmut	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Öcalan	Dilek	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Özcan	Halil	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Yıldız	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Yılmaztekin	Kemalettin	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Altay	Mehmet	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Uşak	Tunç	Alim	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Yalım	Özkan	CHP	Katılmadı
Van	Atalay	Beşir	AK PARTİ	Katılmadı
Van	Botan	Lezgin	HDP	Katılmadı
Van	Geveri	Adem	HDP	Katılmadı
Van	Hezer Öztürk	Tuğba	HDP	Katılmadı
Van	Kayatürk	Burhan	AK PARTİ	Katılmadı
Van	Özgökçe Ertan	Bedia	HDP	Katılmadı
Van	Yıldırım	Nadir	HDP	Katılmadı
Van	Yüksekdağ Şenoğlu	Figen	HDP	Katılmadı
Yozgat	Akgül	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul
Yozgat	Başer	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Yozgat	Bozdağ	Bekir	AK PARTİ	Katılmadı
Yozgat	Soysal	Ertuğrul	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Çaturoğlu	Faruk	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Demirtaş	Ünal	CHP	Katılmadı
Zonguldak	Özbakır	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Turpcu	Şerafettin	CHP	Katılmadı
Zonguldak	Ulupınar	Özcan	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Katılmadı
Aksaray	İnceöz	İlknur	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	Serdengeçti	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Bayburt	Ağbal	Naci	AK PARTİ	Katılmadı
Bayburt	Kavcıoğlu	Şahap	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Konuk	Recep	AK PARTİ	Katılmadı
Karaman	Şeker	Recep	AK PARTİ	Kabul
Kırıkkale	Can	Ramazan	AK PARTİ	Kabul
Kırıkkale	Demir	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Kırıkkale	Öztürk	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Batman	Acar Başaran	Ayşe	HDP	Katılmadı
Batman	Aslan	Mehmet Ali	HDP	Katılmadı
Batman	Becerekli	Saadet	HDP	Katılmadı
Batman	Hamidi	Ataullah	AK PARTİ	Katılmadı
Şırnak	Birlik	Leyla	HDP	Katılmadı
Şırnak	Encu	Ferhat	HDP	Kabul
Şırnak	İrmez	Aycan	HDP	Katılmadı
Şırnak	Sarıyıldız	Faysal	HDP	Katılmadı
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul
Bartın	Yalçınkaya	Muhammet Rıza	CHP	Katılmadı
Ardahan	Atalay	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı
Ardahan	Yılmaz	Öztürk	CHP	Katılmadı
İğdır	Adıyaman	Mehmet Emin	HDP	Katılmadı
İğdır	Aras	Nurettin	AK PARTİ	Kabul
Yalova	Demirel	Fikri	AK PARTİ	Kabul
Yalova	İnce	Muharrem	CHP	Katılmadı
Karabük	Şahin	Mehmet Ali	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	Oyu
Karabük	Uysal	Burhanettin	AK PARTİ	Katılmadı
Kilis	Dülger	Mustafa Hilmi	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Polat	Reşit	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı
Osmaniye	Durmuşoğlu	Mücahit	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Ersay	Ruhi	MHP	Katılmadı
Osmaniye	Önal	Suat	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Arslan	Fevai	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Özlü	Faruk	AK PARTİ	Kabul

XII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, yurt dışı gezilerine katılan gazete temsilcilerine ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Naci Ağbal'ın cevabı (7/4689)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Maliye Bakanı **Sayın Naci AĞBAL** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

1. Bakanlığınız döneminde Yenişafak Gazetesinin, STAR Gazetesinin, Sabah Gazetesinin, Vatan Gazetesinin, Türkiye Gazetesinin ve Yeni Akit Gazetesinin temsilcileri kaç kez sizinle birlikte geziye katılmıştır?
2. Cumhuriyet, Sözcü, Taraf ve Milli Gazete gibi diğer gazetelerin temsilcilerinin gezilere götürülmediği iddiası doğru mudur?
3. Temsilciler hangi kriterlere göre seçilmektedir?
4. Muhabirler yerine temsilcilerin gezilere götürülmesinin sebebi nedir?

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 60478818-610-~~524~~
Konu : Yazılı Soru Önergesi

11.05/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 29.04.2016 tarihli ve 33103 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Sezgin TANRIKULU'nun 7/4689 esas nolu yazılı soru önergesinde belirtilen hususlar değerlendirilmiştir.

Bu kapsamda şu ana kadar yapmış olduğum seyahatlere katılan herhangi bir gazete temsilcisi ya da muhabir bulunmamaktadır.

Bilgilerini arz ederim.

Naci AĞBAL
Maliye Bakanı

DÖNEM: 26

YASAMA YILI: 1

88'İNCİ BİRLEŞİM

11 MAYIS 2016 ÇARŞAMBA

SAAT: 14.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile sözlü soruların görüşülmesi, “Sunuşlar” ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 15.12.2015 tarihli 14’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun, 26’ncı Dönem 1’inci Yasama Yılı sonuna kadar Salı günleri 15.00 - 24.00, Çarşamba ve Perşembe günleri 14.00 – 24.00 saatleri arasında çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 22.3.2016 tarihli 59’uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun;

17, 24 ve 31 Mayıs 2016 Salı günü birleşimlerinde Sözlü Sorular ve diğer denetim konularının görüşülmeyle Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

11, 18 ve 25 Mayıs 2016 Çarşamba günü birleşimlerinde Sözlü Soruların görüşülmemesi,

307 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğü’nün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 8’inci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 dâhil olmak üzere 9 ila 17’nci maddelerden oluşması,

Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 25.4.2016 tarihli 80’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*** Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu**

11.5.2016 Çarşamba - Saat: 10.30

12.5.2016 Perşembe - Saat: 10.30

*** Meclis Araştırması Komisyonu**

(Çocuk İstismarının Önlenmesi)

11.5.2016 Çarşamba - Saat: 10.30

*** Dışişleri Komisyonu**

11.5.2016 Çarşamba - Saat: 11.00

*** Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu**

11.5.2016 Çarşamba - Saat: 12.30

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

88'İNCİ BİRLEŞİM

11 MAYIS 2016 ÇARŞAMBA

SAAT: 14.00

1 - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 - ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 - SEÇİM

4 - OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 - MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 - GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 - SÖZLÜ SORULAR

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

- 1.- **(S. Sayısı: 307)** Siyasi Etik Kanunu Teklifi (2/1000) ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Anayasa Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 23.04.2016) (**)
- 2.- **(S. Sayısı: 248)** Avrupa Konseyi Terörizmin Önlenmesi Sözleşmesine Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/672) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.03.2016) (X)
- 3.- **(S. Sayısı: 87)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/419) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)
- 4.- **(S. Sayısı: 5)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/308) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) (X)
- 5.- **(S. Sayısı: 10)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/316) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) (X)
- 6.- **(S. Sayısı: 24)** Türkiye Cumhuriyeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Dostluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/325) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) (X)
- 7.- **(S. Sayısı: 26)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/332) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) (X)
- 8.- **(S. Sayısı: 30)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiyede Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/327) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)
- 9.- **(S. Sayısı: 31)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/330) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)
- 10.- **(S. Sayısı: 32)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel ve Eğitsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/333) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)
- 11.- **(S. Sayısı: 33)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Bilim, Eğitim, Basın-Yayın ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/334) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)
- 12.- **(S. Sayısı: 34)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/335) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)
- 13.- **(S. Sayısı: 35)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/337) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

(**) *İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.*

(X) *Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.*

14.- **(S. Sayısı: 36)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Gençlik Faaliyetleri ve Spor Alanlarında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/338) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

15.- **(S. Sayısı: 37)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Kültür ve Sanat Alanında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/340) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

16.- **(S. Sayısı: 38)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/341) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

17.- **(S. Sayısı: 39)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/342) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

18.- **(S. Sayısı: 40)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/343) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

19.- **(S. Sayısı: 41)** Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/346) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

20.- **(S. Sayısı: 42)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/347) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

21.- **(S. Sayısı: 43)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/348) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

22.- **(S. Sayısı: 44)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/349) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

23.- **(S. Sayısı: 45)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Venezuela Bolivar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/355) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

24.- **(S. Sayısı: 48)** Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/360) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

25.- **(S. Sayısı: 46)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/358) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

26.- **(S. Sayısı: 47)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/359) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

27.- (S. Sayısı: 49) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/365) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) (X)

28.- (S. Sayısı: 50) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) (X)

29.- (S. Sayısı: 54) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kosta Rika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/376) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.01.2016) (X)

30.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uruguay Doğu Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/378) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

31.- (S. Sayısı: 56) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/379) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

32.- (S. Sayısı: 57) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Belize Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/380) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

33.- (S. Sayısı: 58) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Peru Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/381) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

34.- (S. Sayısı: 59) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/382) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

35.- (S. Sayısı: 62) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/345) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.01.2016) (X)

36.- (S. Sayısı: 88) Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Kültür Yollarına İlişkin Genişletilmiş Kısmi Anlaşmayı Tesis Eden Kararına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/373) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.01.2016) (X)

37.- (S. Sayısı: 69) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/351) Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

38.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Temsilcilik veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Fertlerinin Gelir Getirici İşlerde Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/352) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

39.- (S. Sayısı: 71) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

40.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı (1/364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

41.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/366) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

42.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/374) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

43.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına Yönelik Anlaşmaya İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/298) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

44.- (S. Sayısı: 76) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

45.- (S. Sayısı: 77) Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/372) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

46.- (S. Sayısı: 78) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Örgütlü Suçlar ve Terörizmle Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/383) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

47.- (S. Sayısı: 79) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/384) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

48.- (S. Sayısı: 80) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Yasadışı Uluslararası Ticaretiyle Mücadele Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/385) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

49.- (S. Sayısı: 81) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guyana Kooperatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/389) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

50.- (S. Sayısı: 82) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/394) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

51.- (S. Sayısı: 83) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ulaştırma Altyapısı ve Denizcilik Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/407) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

52.- **(S. Sayısı: 84)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Yük Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/410) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

53.- **(S. Sayısı: 89)** Denizcilik Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/456) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

54.- **(S. Sayısı: 90)** Uluslararası Sivil Havacılığa İlişkin Yasadışı Eylemlerin Önlenmesi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

55.- **(S. Sayısı: 91)** Uçakların Kanundışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesi Hakkında Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

56.- **(S. Sayısı: 92)** Akdeniz ve Karadeniz İçin Sanal Bölgesel Deniz Trafik Merkezi Kurulmasına Dair Operasyonel Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/463) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

57.- **(S. Sayısı: 93)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/375) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

58.- **(S. Sayısı: 94)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Dominik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/377) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

59.- **(S. Sayısı: 96)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/464) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

60.- **(S. Sayısı: 98)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/395) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

61.- **(S. Sayısı: 99)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/416) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

62.- **(S. Sayısı: 100)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/436) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

63.- **(S. Sayısı: 101)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına Dair Kanun Tasarısı (1/437) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

64.- **(S. Sayısı: 102)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına Jandarma Genel Komutanlığı ile Moğolistan Hükümeti Adına Moğolistan İç Kuvvetler Komutanlığı Arasında Eğitim ve Öğretim Alanında İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/438) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

65.- **(S. Sayısı: 103)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/439) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

66.- **(S. Sayısı: 104)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/440) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

67.- **(S. Sayısı: 105)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis Eğitimi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/441) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

68.- **(S. Sayısı: 106)** Gemilerin İhtiyati Hazine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/443) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

69.- **(S. Sayısı: 108)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/445) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

70.- **(S. Sayısı: 109)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/446) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

71.- **(S. Sayısı: 107)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Değiştirilmiş Şekliyle 1978 Tarihli Gemi Adamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Uluslararası Sözleşmesi Kural 1/10 Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınması Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/444) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) **(X)**

72.- **(S. Sayısı: 110)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/447) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) **(X)**

73.- **(S. Sayısı: 112)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/449) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) **(X)**

74.- **(S. Sayısı: 111)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/448) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

75.- **(S. Sayısı: 113)** Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kazakistan Cumhuriyeti Milli Muhafız Birlikleri Genel Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/450) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

76.- **(S. Sayısı: 114)** Türkiye Cumhuriyet Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/451) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

77.- **(S. Sayısı: 115)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/452) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

78.- **(S. Sayısı: 116)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

79.- **(S. Sayısı: 120)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/465) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

80.- **(S. Sayısı: 121)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/479) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

81.- **(S. Sayısı: 122)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/480) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

82.- **(S. Sayısı: 124)** Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/483) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

83.- **(S. Sayısı: 125)** Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/484) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

84.- **(S. Sayısı: 126)** Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Portekiz Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/485) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

85.- **(S. Sayısı: 127)** Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Yunanistan Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/486) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

86.- **(S. Sayısı: 128)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/488) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

87.- **(S. Sayısı: 129)** Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/489) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

88.- **(S. Sayısı: 130)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/491) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

89.- **(S. Sayısı: 131)** Kıta Sahanelğinde Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokole Ait 2005 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/459) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

90.- **(S. Sayısı: 132)** Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında İade Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/500) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

91.- **(S. Sayısı: 133)** Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/501) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

92.- **(S. Sayısı: 135)** Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Karadağ Dışişleri Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/512) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

93.- (S. Sayısı: 138) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/350) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

94.- (S. Sayısı: 142) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/509) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

95.- (S. Sayısı: 143) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İspanya Krallığı Arasında Savunma Sanayi Konusunda Gizlilik Dereceli Bilginin Korunması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/511) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

96.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Hükümeti Arasında Türkiye-KKTC İkili Sualtı Taarruz (SAT)/Özel Harekât Timleri Müşterek Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/528) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

97.- (S. Sayısı: 134) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/502) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

98.- (S. Sayısı: 137) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/331) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

99.- (S. Sayısı: 139) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/357) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

100.- (S. Sayısı: 141) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/493) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

101.- (S. Sayısı: 153) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/490) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

102.- (S. Sayısı: 156) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Bilimsel ve Teknik İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/412) ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

103.- (S. Sayısı: 158) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/477) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

104.- (S. Sayısı: 159) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/473) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

105.- (S. Sayısı: 160) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/467) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

106.- (S. Sayısı: 172) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Hayvancılık ve Hayvan Sağlığı Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/423) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

107.- (S. Sayısı: 173) Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasında Deniz Balıkçılığı ve Kültür Balıkçılığı İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/442) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

108.- (S. Sayısı: 174) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

109.- (S. Sayısı: 177) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/392) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

110.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/409) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

111.- (S. Sayısı: 181) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/507) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

112.- (S. Sayısı: 140) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/368) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

113.- (S. Sayısı: 144) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askerî Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/513) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

114.- (S. Sayısı: 145) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/515) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

115.- (S. Sayısı: 150) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/404) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

116.- (S. Sayısı: 151) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/400) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

117.- (S. Sayısı: 154) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Kullanımı ve Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/503) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

118.- (S. Sayısı: 155) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/495) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

119.- (S. Sayısı: 166) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/426) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

120.- (S. Sayısı: 182) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında Hükümetlerarası Tahıl Grubu 31 inci Oturumu ve Hükümetlerarası Pirinç Grubu 42 nci Oturumu Ortak Toplantısına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/524) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

121.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/527) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

122.- (S. Sayısı: 146) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Makedonya Cumhuriyetinin Kazakistan Cumhuriyetindeki Temsilinin Türkiye Cumhuriyeti Astana Büyükelçiliği İmkanlarından Yararlanılarak Gerçekleştirilmesine İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/519) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

123.- (S. Sayısı: 157) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Demiryolu Bağlantısı Olan Limanları ile Ukrayna Limanları Arasında Uluslararası Doğrudan Yük Demiryolu Feri Hizmetinde Yük Taşımacılığına İlişkin Kurallar ve Ekleri ile Yük Vagonlarının İşletiminin Organizasyonuna İlişkin Kuralların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/492) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

124.- (S. Sayısı: 162) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/390) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

125.- (S. Sayısı: 163) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/388) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

126.- (S. Sayısı: 164) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/391) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

127.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Konseyi Kurulmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/425) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

128.- (S. Sayısı: 169) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/510) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

129.- (S. Sayısı: 171) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel, Ekonomik ve Ticari İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/393) ve Tarım, Orman ve Köyşleri ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

130.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

131.- (S. Sayısı: 161) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/466) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

132.- (S. Sayısı: 167) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/428) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

133.- (S. Sayısı: 175) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücünün Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/521) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

134.- (S. Sayısı: 180) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 24 Mart 2008 Tarihinde İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

135.- (S. Sayısı: 184) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/482) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

136.- (S. Sayısı: 190) Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Cumhuriyeti ve İtalya Cumhuriyeti Arasında Türkiye-Yunanistan-İtalya Gaz Nakil Koridorunun Geliştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/615) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

137.- (S. Sayısı: 192) Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Hindistan Cumhuriyeti Petrol ve Doğal Gaz Bakanlığı Arasında Petrol ve Doğal Gaz Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/624) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.03.2016) (X)

138.- (S. Sayısı: 185) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/579) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

139.- (S. Sayısı: 187) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göç Konularına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/620) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

140.- (S. Sayısı: 188) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/622) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

141.- (S. Sayısı: 189) Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Madenler Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

142.- (S. Sayısı: 191) Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Enerji ve Hidrokarbonlar Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/616) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

143.- (S. Sayısı: 193) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/625) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

144.- (S. Sayısı: 194) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Norveç Krallığı Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/626) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

145.- (S. Sayısı: 195) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/627) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

146.- (S. Sayısı: 196) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Kültür Varlığının Yasa Dışı İthal ve İhracının, Transitinin ve Mülkiyet Transferinin Yasaklanması ve Önlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/396) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

147.- (S. Sayısı: 197) 2009 Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/474) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

148.- (S. Sayısı: 201) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/544) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

149.- (S. Sayısı: 203) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/547) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

150.- (S. Sayısı: 204) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Mali Cumhuriyeti Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

151.- (S. Sayısı: 205) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/549) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

152.- (S. Sayısı: 208) Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/475) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

153.- (S. Sayısı: 209) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

154.- (S. Sayısı: 210) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayisi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/551) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

155.- (S. Sayısı: 211) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Hususunda İkili Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/554) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

156.- (S. Sayısı: 212) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/556) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

157.- (S. Sayısı: 216) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İslam Kalkınma Bankası Grubu Arasında Türkiye ve İKB Üye Ülkeleri Arasındaki Ticaret ve Yatırımların Teşviki İçin İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

158.- (S. Sayısı: 217) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kurak Alanlar Tarımsal Araştırma Merkezi Arasında Yapılan İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/569) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

159.- (S. Sayısı: 218) Türkiye Cumhuriyetine Şanhay İşbirliği Örgütünün Diyalog Ortağı Statüsü Tanınmasına İlişkin Muhtıranın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

160.- (S. Sayısı: 219) Uzak Pazarlardan Turist Çekilmesi Hususunda Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/420) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

161.- (S. Sayısı: 220) Dünya Turizm Örgütü Statüsünün 38 inci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/530) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

162.- (S. Sayısı: 221) Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi Elektronik Taşıma Belgesi ile İlgili Ek Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/531) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

163.- (S. Sayısı: 222) Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Uluslararası Demiryolu Yük Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması Başlıklı 9 Numaralı Ekinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

164.- (S. Sayısı: 223) Trans-Asya Demiryolu Ağı Hükümetlerarası Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/537) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

165.- (S. Sayısı: 225) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Alanında Sanayi ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/538) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

166.- (S. Sayısı: 226) Gemi Alacaklısı Haklarına ve Gemi İpoteklerine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/476) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

167.- (S. Sayısı: 227) 1996 Tehlikeli ve Zararlı Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınmasından Kaynaklanan Zararın Tazmini ve Sorumluluğu Hakkında Uluslararası Sözleşmeye İlişkin 2010 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/478) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

168.- (S. Sayısı: 228) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/397) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

169.- (S. Sayısı: 229) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/398) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

170.- (S. Sayısı: 230) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/401) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

171.- (S. Sayısı: 231) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/421) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

172.- (S. Sayısı: 232) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/560) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

173.- (S. Sayısı: 233) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/561) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

174.- (S. Sayısı: 234) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve E-Devlet Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/566) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

175.- (S. Sayısı: 235) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Mali İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/581) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

176.- (S. Sayısı: 236) 3 Mart 2005 Tarihinde Pretoriada İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

177.- (S. Sayısı: 238) Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı Arasında 2 Haziran 1987 Tarihinde Ankarada İmzalanan Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/505) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

178.- (S. Sayısı: 239) Güneyde Sürdürülebilir Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Komisyonuna Üye Devlet Olarak Katılım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/526) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

179.- (S. Sayısı: 242) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cibutide TİKA Program Koordinasyon Ofisi Kurulmasına ve Teknik İşbirliğine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/578) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

180.- (S. Sayısı: 244) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/552) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

181.- (S. Sayısı: 246) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Balıkçılık Alanında İşbirliği Konulu Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/559) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

182.- (S. Sayısı: 249) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/344) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

183.- (S. Sayısı: 250) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/339) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

184.- (S. Sayısı: 251) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/468) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

185.- (S. Sayısı: 252) Türkiye Cumhuriyeti Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı Arasında Bilim, Teknoloji, Sanayi ve Girişimcilik Alanında İşbirliğini Güçlendirmeye Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/504) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

186.- (S. Sayısı: 259) Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Yönelik Kyoto Protokolüne İlişkin Taraflar Konferansında Alınan Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/595) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

187.- (S. Sayısı: 261) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/328) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

188.- (S. Sayısı: 262) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/413) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

189.- (S. Sayısı: 264) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/523) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

190.- (S. Sayısı: 265) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/605) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

191.- (S. Sayısı: 271) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre, Doğa, Su ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/607) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

192.- (S. Sayısı: 275) Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ve Amerika Birleşik Devletleri Avrupa Özel Harekat Komutanlığı Arasında Birleşik Özel Harekat Kuvvetleri Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/487) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

193.- (S. Sayısı: 198) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Reasürans Şirketi Anlaşma Hükümlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/533) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

194.- (S. Sayısı: 199) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/557) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

195.- (S. Sayısı: 200) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/558) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

196.- (S. Sayısı: 202) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/546) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

197.- (S. Sayısı: 206) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/550) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

198.- (S. Sayısı: 213) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Geri Kabul Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/623) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

199.- (S. Sayısı: 214) Tıbbi Ürün Sahteciliği ve Halk Sağlığına Tehditler İçeren Benzeri Suçlar Hakkında Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/321) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

200.- (S. Sayısı: 215) Gelişen Sekiz Ülke Ekonomik İşbirliği Örgütü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

201.- (S. Sayısı: 237) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/429) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

202.- (S. Sayısı: 240) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

203.- (S. Sayısı: 241) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/572) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

204.- (S. Sayısı: 243) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Ekonomik, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

205.- (S. Sayısı: 245) Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Senegal Cumhuriyeti Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/553) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

206.- (S. Sayısı: 247) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/563) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

207.- (S. Sayısı: 253) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliğine Yönelik Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/506) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

208.- (S. Sayısı: 254) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Guernsey Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/564) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

209.- (S. Sayısı: 255) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Man Adası Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Söz Konusu Anlaşmaya İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/565) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

210.- (S. Sayısı: 256) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cebelitarık Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/567) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

211.- (S. Sayısı: 258) Doha Konferansında Kyoto Protokolünde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/594) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

212.- (S. Sayısı: 260) Türkiye Cumhuriyetinin Orta Amerika Entegrasyon Sistemine Bölge Dışı Gözlemci Olarak Katılımı Konusunda Türkiye Cumhuriyeti ile Orta Amerika Entegrasyon Sistemi Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/640) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

213.- (S. Sayısı: 263) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Brunei Sultanlığı Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticaret ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/573) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

214.- (S. Sayısı: 266) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/614) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

215.- (S. Sayısı: 267) Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin Başvuru Usulüne İlişkin İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/322) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

216.- (S. Sayısı: 268) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Tasarısı (1/422) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

217.- (S. Sayısı: 269) Antarktika Andlaşması Çevre Koruma Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/592) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

218.- (S. Sayısı: 270) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Ekonomik, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Anlaşmasına Ek Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının (TİKA) Statüsüne Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/598) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

219.- (S. Sayısı: 272) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/618) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

220.- (S. Sayısı: 276) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında İcra Edilecek Kafkas Kartalı Küçük Birlik Komando Tatbikatı İçin Ev Sahibi Ülke Desteği Koşullarına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/508) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

221.- (S. Sayısı: 306) Türkiye Cumhuriyeti ile Slovak Cumhuriyeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Eşya Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/649) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.04.2016) (X)

222.- (S. Sayısı: 207) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

223.- (S. Sayısı: 257) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/617) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

224.- (S. Sayısı: 282) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/520) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

225.- (S. Sayısı: 283) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Krallığı Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/522) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

226.- (S. Sayısı: 284) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/580) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

227.- (S. Sayısı: 285) Türkiye Cumhuriyeti ile Faroe Adaları ile İlgili Olarak Danimarka Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/585) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

228.- (S. Sayısı: 286) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

229.- (S. Sayısı: 287) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/604) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

230.- (S. Sayısı: 288) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Muhtemel Bir Serbest Ticaret Anlaşmasının Etkilerinin Değerlendirilmesine Dair Bir Ortak Komisyon Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/609) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

231.- (S. Sayısı: 290) Güneydoğu Avrupa Kanun Uygulama Merkezinin Ayrıcalık ve Bağışıklıklarına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/587) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

232.- (S. Sayısı: 291) Türkiye Cumhuriyeti ile Belarus Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

233.- (S. Sayısı: 292) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsveç Krallığı Hükümeti Arasında Kanun Uygulama Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/677) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

234.- (S. Sayısı: 299) Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Mali Cumhuriyeti Savunma ve Mücahitler Bakanlığı Arasında Askeri Eğitim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/555) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

235.- (S. Sayısı: 300) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/577) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

236.- (S. Sayısı: 302) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/583) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

237.- (S. Sayısı: 304) Bazı Tehlikeli Kimyasalların ve Pestisitlerin Uluslararası Ticaretinde Ön Bildirimli Kabul Usulüne Dair Rotterdam Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/603) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

238.- (S. Sayısı: 305) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/639) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

239.- (S. Sayısı: 152) 1974, Yolcuların ve Bagajlarının Deniz Yolu ile Taşınmasına İlişkin Atina Sözleşmesine Ait 2002 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/470) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.05.2016) (X)

240.- (S. Sayısı: 293) Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Suçluların İadesine Dair Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/683) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.05.2016) (X)

241.- (S. Sayısı: 301) Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı ile Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri Genel Karargahı Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/582) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 04.05.2016) (X)

242.- (S. Sayısı: 303) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/584) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

243.- (S. Sayısı: 308) İsviçre Konfederasyonu ile Avusturya Cumhuriyeti Arasında Viyana'da Uluslararası Göç Siyasetleri Geliştirme Merkezi Kurulması ve İşleyişine Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/621) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

244.- (S. Sayısı: 309) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/641) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

245.- (S. Sayısı: 310) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/642) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

246.- (S. Sayısı: 311) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Geri Kabul Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/648) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

247.- **(S. Sayısı: 312)** İstanbul Milletvekili Nureddin Nebati ve 7 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1081) ile Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/715), İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun Çeşitli Adlar Altında Vatandaşlarımızın Elektrik Faturalarına Yansıtılan Bedellerin Kaldırılması Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/28), İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/75), Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay ve İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/242), İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun Elektrik Piyasası Kanunu ve Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/288), Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/586), Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın 4628 Sayılı Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/614), Antalya Milletvekili Devrim Kök'ün Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu ile Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1076), Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1082) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporları (Dağıtım tarihi: 09.05.2016)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

26

YASAMA YILI

1

SIRA SAYISI: 30

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Birleşmiş
Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında
Türkiyede Bir Ülke Ofisi Kurulmasına
İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun
Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/327) ve
Dışişleri Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• Kanun Tasarıları Yenileme Tezkeresi ve Listesi.....	4
• 1/327 Esas Numaralı Tasarının	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	22
- Gerekçesi	22
• Dışişleri Komisyonu Raporu.....	24
• Tasarı Metni	26
• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	26
• Anlaşma Metni.....	27

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: 31853594-101-30-3870

2/12/2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğü'nün 77'nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ekli listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'nca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu
Başbakan

Ek: Liste

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
1.	1/911	İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşmeye Değişiklik Getiren 15 Nolu Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
2.	1/966	Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
3.	1/924	Tıbbi Ürün Sahteciliği ve Halk Sağlığına Tehditler İçeren Benzeri Suçlar Hakkında Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
4.	1/826	Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin Başvuru Usulüne İlişkin İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
5.	1/992	Suç Gelirlerinin Aklanması, Araştırılması, El Konulması, Müsaderesi ve Terörizmin Finansmanına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
6.	1/549	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Fransız Toplumu Hükümeti, Valonya Hükümeti ve Brüksel-Başkent Bölgesi Fransız Toplumu Komisyonu Heyeti Arasında Kültür, Eğitim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
7.	1/1028	Türkiye Cumhuriyeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Dostluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
8.	1/844	Türkiye Cumhuriyeti ile Şili Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına İlişkin 1/2013 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
9.	1/910	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler İnsani İşler Esgüdüm Ofisi Arasında Türkiye'de Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
10.	1/621	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
11.	1/622	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
12.	1/631	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
13.	1/550	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
14.	1/281	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
15.	1/634	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel ve Eğitsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
16.	1/331	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Bilim, Eğitim, Basın-Yayın ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
17.	1/348	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
18.	1/531	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Arşiv Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
19.	1/833	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
20.	1/696	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Gençlik Faaliyetleri ve Spor Alanlarında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
21.	1/712	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
22.	1/804	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Kültür ve Sanat Alanında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
23.	1/816	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
24.	1/820	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
25.	1/837	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
26.	1/890	Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
27.	1/906	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
28.	1/343	Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
29.	1/678	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
30.	1/755	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
31.	1/888	Türkiye Cumhuriyeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
32.	1/840	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
33.	1/960	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
34.	1/1016	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Temsilcilik veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Fertlerinin Gelir Getirici İşlerde Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
35.	1/786	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
36.	1/807	Türkiye Cumhuriyeti ile Peru Cumhuriyeti Arasında Ekonomik ve Ticari İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Düzeltme Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
37.	1/586	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Venezuela Bolivar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği ile İlgili Anlaşmanın Onaylanmasının uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
38.	1/929	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
39.	1/952	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosta Rika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
40.	1/955	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Dominik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
41.	1/958	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uruguay Doğu Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
42.	1/962	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
43.	1/969	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belize Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
44.	1/972	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Peru Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
45.	1/985	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
46.	1/1019	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Örgütlü Suçlar ve Terörizmle Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
47.	1/1023	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
48.	1/1034	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Uyuşturucu ve Psicotrop Maddelerin Yasadışı Uluslararası Ticaretiyle Mücadele Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
49.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guyana Kooperatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
50.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
51.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
52.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
53.	1/349	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
54.	1/352	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel, Ekonomik ve Ticari İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
55.	1/396	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
56.	1/692	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
57.	1/767	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı
58.	1/799	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı
59.	1/823	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
60.	1/829	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Morityus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
61.	1/835	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
62.	1/857	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
63.	1/859	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
64.	1/875	Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
65.	1/912	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Morityus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
66.	1/920	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
67.	1/935	3 Mart 2005 Tarihinde Pretoriada İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
68.	1/986	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyamn Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
69.	1/1005	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
70.	1/1020	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
71.	1/1021	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
72.	1/1026	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
73.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
74.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cibutide TİKA Program Koordinasyon Ofisi Kurulmasına ve Teknik İşbirliğine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
75.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
76.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
77.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Mali İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
78.	1/292	Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
79.	1/686	Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Kültür Yollarına İlişkin Genişletilmiş Kısmi Anlaşmayı Tesis Eden Kararına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
80.	1/898	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Kültür Varlığının Yasa Dışı İthali ve İhracının, Transitinin ve Mülkiyet Transferinin Yasaklanması ve Önlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
81.	1/903	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Kanun Tasarısı
82.	1/907	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
83.	1/990	Yüksek Öğretimde Yeterliklerin Tanınmasına İlişkin Asya-Pasifik Bölgesel Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
84.	1/354	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
85.	1/359	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
86.	1/386	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
87.	1/391	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
88.	1/393	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
89.	1/420	Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Irak ve Türkiye’de Düzenlenen Fuarlara Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
90.	1/428	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile İran İslam Cumhuriyeti Sağlık ve Tıbbi Eğitim Bakanlığı Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
91.	1/439	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ulaştırma Altyapısı ve Denizcilik Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
92.	1/452	Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasında Yapı Malzemeleri Alanında Mutabakat Zaptı ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
93.	1/458	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
94.	1/665	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Yük Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
95.	1/670	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
96.	1/677	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Bilimsel ve Teknik İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
97.	1/711	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
98.	1/723	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Habibe Kadiri Kız Okullarının Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
99.	1/738	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
100.	1/775	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
101.	1/805	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tayland Krallık Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
102.	1/810	Türkiye Cumhuriyeti Hükümetiyle Filistin Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
103.	1/824	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
104.	1/830	Uzak Pazarlardan Turist Çekilmesi Hususunda Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
105.	1/856	Türkiye Cumhuriyeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
106.	1/874	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
107.	1/886	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Hayvancılık ve Hayvan Sağlığı Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
108.	1/908	Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasındaki Müteahhitlik ve Müşavirlik Alanında Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
109.	1/921	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Konseyi Kurulmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
110.	1/926	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
111.	1/987	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
112.	1/1017	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
113.	1/1024	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
114.	1/306	Iraka Komşu Devletler Hükümetleri ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Terörizm, Sınırlardan Yasadışı Sızmalar ve Örgütlü Suçlarla Mücadele Konularında Güvenlik İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
115.	1/378	Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulusal Güvenlikten Sorumlu Devlet Bakanlığı Arasında Personel Eğitimi Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
116.	1/379	Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Cumhuriyeti Arasında Terörle Mücadele Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
117.	1/381	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
118.	1/713	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
119.	1/720	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına Dair Kanun Tasarısı
120.	1/772	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına Jandarma Genel Komutanlığı ile Moğolistan Hükümeti Adına Moğolistan İç Kuvvetler Komutanlığı Arasında Eğitim ve Öğretim Alanında İşbirliğine İlişkin Protokol'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
121.	1/809	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
122.	1/853	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
123.	1/909	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis Eğitimi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
124.	1/997	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
125.	1/1000	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
126.	1/1002	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
127.	1/1018	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
128.	1/1030	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
129.	1/1031	Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kazakistan Cumhuriyeti Milli Muhafız Birlikleri Genel Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
130.	1/1033	Türkiye Cumhuriyet Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
131.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
132.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
133.	1/545	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Değiştirilmiş Şekliyle 1978 Tarihli Gemi Adamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Uluslararası Sözleşmesi Kural 1/10 Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınması Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
134.	1/1025	Gemilerin İhtiyatı Hazine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
135.	1/803	Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasında Deniz Balıkçılığı ve Kültür Balıkçılığı İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
136.	1/922	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
137.	1/923	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
138.	1/321	Akdeniz ve Karadeniz İçin Sanal Bölgesel Deniz Trafik Merkezi Kurulmasına Dair Operasyonel Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
139.	1/339	Uluslararası Hidrografi Örgütü Hakkında Sözleşmeye Değişiklikler Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
140.	1/304	Müteaddit Defalar Değiştirilmiş Bulunan 13 Aralık 1960 Tarihli Eurocontrol Hava Seyrüsefer Güvenliği İçin İşbirliği Uluslararası Sözleşmesi Birleştirme Protokolü Konusundaki Diplomatik Konferansın Son Senedinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
141.	1/305	Avrupa Topluluğunun, Mütteaddit Defalar Değiştirilmiş ve 27 Haziran 1997 Tarihli Protokol ile Birleştirilmiş Bulunan 13 Aralık 1960 Tarihli Eurocontrol Hava Seyrüsefer Güvenliği İçin İşbirliği Uluslararası Sözleşmesine Katılmasına Dair Protokol Hakkındaki Diplomatik Konferansın Son Senedinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
142.	1/307	Kıta Sahaneliğinde Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokole Ait 2005 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
143.	1/1010	Uçakların Kanundışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesi Hakkında Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
144.	1/1032	Uluslararası Sivil Havacılığa İlişkin Yasadışı Eylemlerin Önlenmesi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
145.	1/914	Denizcilik Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
146.	1/450	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye-İran Hududunda Yeni Kara Hudut Kapılarının Açılmasına Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
147.	1/821	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
148.	1/839	1996 Tehlikeli ve Zararlı Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınmasından Kaynaklanan Zararın Tazmini ve Sorumluluğu Hakkında Uluslararası Sözleşmeye İlişkin 2010 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
149.	1/854	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
150.	1/989	Türkiye Cumhuriyeti ve Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
151.	1/951	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
152.	1/994	Gemi Alacaklısı Haklarına ve Gemi İpoteklerine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
153.	1/460	2009 Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
154.	1/773	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
155.	1/704	Mücvir Atlantik Deniz Bölgesi, Akdeniz ve Karadenizdeki Deniz Memelilerinin Korunmasına Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
156.	1/661	Yasa Dışı, Kayıt Dışı ve Düzenlenmemiş Balıkçılığı Önleme, Caydırma ve Ortadan Kaldırmaya Yönelik Liman Devleti Tedbirlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
157.	1/797	1974, Yolcuların ve Bagajlarının Deniz Yolu ile Taşınmasına İlişkin Atina Sözleşmesine Ait 2002 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
158.		Havaaraçlarında İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere İlişkin Tokyo Sözleşmesini Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
159.	1/283	Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
160.	1/666	Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına Dair Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
161.	1/715	Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ve Amerika Birleşik Devletleri Avrupa Özel Harekat Komutanlığı Arasında Birleşik Özel Harekat Kuvvetleri Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
162.	1/319	Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Yunanistan Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
163.	1/322	Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Portekiz Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
164.	1/370	Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
165.	1/502	Hükümlülerin Nakline Dair Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
166.	1/574	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
167.	1/593	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
168.	1/718	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
169.	1/815	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
170.	1/831	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
171.	1/841	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
172.	1/842	Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
173.	1/846	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
174.	1/863	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Kullanımı ve Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
175.	1/917	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
176.	1/956	Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
177.	1/977	Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında İade Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
178.	1/988	Türkiye Cumhuriyeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
179.	1/1022	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 24 Mart 2008 Tarihinde İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanunu Tasarısı
180.	1/822	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
181.	1/315	Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyşleri Bakanlığı ile İngiltere Uluslararası Tarım ve Teknoloji Merkezi Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
182.	1/394	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
183.	1/533	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Planlama ve Kalkınma Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
184.	1/657	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
185.	1/871	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Demiryolu Bağlantısı Olan Limanları ile Ukrayna Limanları Arasında Uluslararası Doğrudan Yük Demiryolu Feri Hizmetinde Yük Taşımacılığına İlişkin Kurallar ve Ekleri ile Yük Vagonlarının İşletiminin Organizasyonuna İlişkin Kuralların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
186.	1/895	Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı Arasında 2 Haziran 1987 Tarihinde Ankara’da İmzalanan Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
187.	1/902	Türkiye Cumhuriyeti Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı Arasında Bilim, Teknoloji, Sanayi ve Girişimcilik Alanında İşbirliğini Güçlendirmeye Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
188.	1/491	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliğine Yönelik Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
189.	1/347	Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
190.	1/754	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında İcra Edilecek Kafkas Kartalı Küçük Birlik Komando Tatbikatı İçin Ev Sahibi Ülke Desteği Koşullarına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
191.	1/560	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
192.	1/633	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
193.	1/814	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askeri Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
194.	1/979	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İspanya Krallığı Arasında Savunma Sanayi Konusunda Gizlilik Dereceli Bilginin Korunması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
195.	1/636	Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Karadağ Dışişleri Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
196.	1/942	Güneydoğu Avrupa Afetlere Hazırlık ve Önleme Girişiminin Kurumsal Çerçevesi Hususunda Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
197.	1/964	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
198.	1/1027	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Makedonya Cumhuriyetinin Kazakistan Cumhuriyetindeki Temsilinin Türkiye Cumhuriyeti Astana Büyükelçiliği İmkânlarından Yararlanılarak Gerçekleştirilmesine İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
199.	1/858	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
200.	1/290	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücünün Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
201.	1/959	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Krallığı Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
202.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
203.	1/312	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında Hükümetlerarası Tahıl Grubu 31 inci Oturumu ve Hükümetlerarası Pirinç Grubu 42 nci Oturumu Ortak Toplantısına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
204.	1/993	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında GTÖ Orta Asya Alt Bölge Ofisine Dair Anlaşmaya Yönelik GTÖ Orta Asya Alt Bölge Ofisinin Güçlendirilmesi Konulu Tamamlayıcı Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
205.	1/899	Güneyde Sürdürülebilir Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Komisyonuna Üye Devlet Olarak Katılım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
206.	1/624	Dünya Turizm Örgütü Statüsünün 38 inci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
207.	1/422	Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi Elektronik Taşıma Belgesi ile İlgili Ek Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
208.	1/915	Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının Tadil Edilen Eklerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
209.	1/664	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Reasürans Şirketi Anlaşma Hükümlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
210.	1/860	Gelişen Sekiz Ülke Ekonomik İşbirliği Örgütü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
211.	1/801	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İslam Kalkınma Bankası Grubu Arasında Türkiye ve İKB Üye Ülkeleri Arasındaki Ticaret ve Yatırımların Teşviki İçin İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
212.	1/680	Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Uluslararası Demiryolu Yük Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması Başlıklı 9 Numaralı Ekinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
213.	1/743	Trans-Asya Demiryolu Ağı Hükümetlerarası Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
214.	1/973	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Alanında Sanayi ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
215.	1/971	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
216.	1/901	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
217.	1/887	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Ekonomi, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
218.	1/885	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
219.	1/881	Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Madenler Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
220.	1/861	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
221.	1/848	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
222.	1/836	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Mali Cumhuriyeti Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
223.	1/817	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
224.	1/811	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
225.	1/784	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayisi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
226.	1/413	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
227.	1/334	Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köyşleri Bakanlığı ile Senegal Cumhuriyeti Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
228.	1/286	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Hususunda İkili Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
229.	1/285	Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Mali Cumhuriyeti Savunma ve Mücahitler Bakanlığı Arasında Askeri Eğitim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
230.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
231.		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
232.	1/930	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
233.	1/812	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Balıkçılık Alanında İşbirliği Konulu Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
234.	1/761	Türkiye Cumhuriyeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
235.	1/1011	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
236.	1/329	2001, Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolüne İlişkin Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
237.	1/356	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
238.	1/654	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Guernsey Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
239.	1/732	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Man Adası Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Söz Konusu Anlaşmaya İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
240.	1/675	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve E-Devlet Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
241.	1/790	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cebelitarık Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

SIRA NO	ESAS NO	TASARININ ADI
242.	1/825	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Yükseköğretim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
243.	1/999	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kurak Alanlar Tarımsal Araştırma Merkezi Arasında Yapılan İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
244.	1/1015	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 14 Şubat 2011 Tarihli Kapıköy ve Razi Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
245.	1/1029	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 22 Mart 2010 Tarihli Esendere ve Sero Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşmada Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
246.	1/1037	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
247.	1/659	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Brunei Sultanlığı Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticaret ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
248.	1/409	Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Serbest Bölgeler Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
249.	1/961	Tütün Ürünlerinin Yasadışı Ticaretini Önlemeye Yönelik Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
250.	1/529	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 2010-2013 Yıllarına İlişkin Kültürel Değişim Programının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: 31853594-101-943-2000

28/4/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı’na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu’nca 17/2/2014 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiye’de Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/327)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

GEREKÇE

Dünyanın çeşitli bölgelerinde meydana gelen savaşların, silahlı çatışmaların, doğal afetlerin ve çevresel felaketlerin çok büyük hayat kaybına, maddi zarara ve göç hareketlerine yol açmak suretiyle büyük çaplı insani krizler yarattığı görülmektedir.

Birleşmiş Milletler (BM), insanlığın karşı karşıya kaldığı krizlere hızlı ve etkili bir şekilde yanıt verebilmek amacıyla kapasitesini geliştirmek arayışı içine girmiş ve bu doğrultuda, BM Genel Kurulu tarafından 1991 yılında kabul edilen 46/182 sayılı Kararla aynı zamanda İnsani İşlerden Sorumlu BM Genel Sekreter Yardımcısı da olan BM Acil Yardım Koordinatörünün başkanlığını yaptığı BM İnsani İşler Bölümü ihdas edilmiştir. BM İnsani İşler Bölümü 1998 yılında BM İnsani İşler Eşgüdüm Ofisine (OCHA) dönüştürülmüştür.

İnsani kriz durumlarında BM kuruluşları arasında ortak stratejiler geliştirmek, ihtiyaç değerlendirmesi yaparak eylem planları oluşturmak ve bunların uygulanmalarını izlemek, eşgüdüm forumları tesis etmek, kaynakları harekete geçirmek, koordinasyon mekanizmalarını yönlendirmek OCHA’nın önde gelen görevleri arasında yer almaktadır.

Ülkemizin uluslararası planda son yıllarda yükselen profiline paralel olarak, BM’deki ağırlığı ve görünürlüğü artmakta ve aralarında OCHA’nın da yer aldığı BM kuruluşlarıyla sürdürmekte olduğu işbirliği de gelişmektedir.

Özellikle son dönemde ülkemizin de içinde bulunduğu coğrafyada yaşanan siyasi gelişmeler neticesinde ortaya çıkan insani kriz durumu ve bu krize uluslararası aktörlerle eşgüdüm içinde süratle cevap verilmesinin gerekliliği, ülkemizle OCHA arasında var olan işbirliğinin daha da geliştirilmesine zemin hazırlamıştır.

Öte yandan, ülkemizin BM içindeki görünürlüğünün belirgin biçimde artmasına katkıda bulunan ve bugün dünyanın birçok bölgesine yayılarak nicelik ve nitelik bakımından zenginleşen insani yardım faaliyetlerimiz OCHA ile gelişen işbirliğinin diğer bir boyutunu teşkil etmektedir.

Son olarak, ülkemizin 2016 yılında gerçekleştirilecek Dünya İnsani Zirvesinin ev sahipliğini yapmaya hak kazanması, OCHA ile halen yoğun bir düzeyde bulunan mevcut işbirliğimizin önümüzdeki dönemde daha da ivme kazanacağını ortaya koymaktadır.

OCHA tarafından ülkemizde bir Ülke Ofisi ihdas edilmesinin, gelişen işbirliğimizin ortaya çıkardığı artan eşgüdüm ve iletişim ihtiyacının daha kolaylıkla yerine getirilmesine imkan sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Bu hususlar göz önünde bulundurularak “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiye’de Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşma” 3 Ekim 2013 tarihinde Ankara’da imzalanmıştır.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

22/12/2015

Esas No: 1/327

Karar No: 36

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 24’üncü Yasama Döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiye’de Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” Dönemin sona ermesi nedeniyle hükümsüz sayılmıştır. Bakanlar Kurulu tarafından yenilenerek 3.12.2015 tarihinde Meclis Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 11.12.2015 tarihinde tali komisyon olarak İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen Tasarı, Komisyonumuzun 26’ncı Yasama Dönemi 17.12.2015 tarihli 4’üncü toplantısında Dışışleri Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde; Tasarı ile Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi tarafından Türkiye’de bir ülke ofisi kurulmasının öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcileri tarafından;

İnsani İşler Eşgüdüm Ofisinin (OCHA) insani kriz durumlarında Birleşmiş Milletler kuruluşları arasında ortak stratejiler geliştirmek, ihtiyaç değerlendirmesi yaparak eylem planları oluşturmak ve bunların uygulamalarını izlemekten sorumlu olduğu,

Türkiye’nin özellikle Suriye’den gelen göçmenler nedeniyle OCHA’yla yakın bir iş birliği içinde olduğu ve bu iş birliğinin dünyanın diğer değişik yerlerinde de sürdürüldüğü,

23-24 Mayıs 2016 tarihlerinde İstanbul’da tarihte ilk defa Birleşmiş Milletler Dünya İnsani Zirvesi düzenleneceği, zirvenin hazırlıklarının OCHA’yla birlikte yapıldığı, dolayısıyla bu bağlamda OCHA Ülke Ofisi Anlaşması’nın onaylanmasının önemli olduğu,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1’inci, 2’nci ve 3’üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İstanbul Milletvekili Ravza Kavakcı Kan, Şanlıurfa Milletvekili Halil Özcan, Rize Milletvekili Osman Aşkın Bak ve İstanbul Milletvekili Azmi Ekinci Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Taha Özhan
Malatya

Başkanvekili
Cemalettin Kani Torun
Bursa

Sözcü
Sena Nur Çelik
Antalya

Kâtip	Üye	Üye
<i>Hasan Basri Kurt</i>	<i>Mustafa Serdengeçti</i>	<i>Ahmet Akın</i>
Samsun	Aksaray	Balıkesir
Üye	Üye	Üye
<i>Hişyar Özsoy</i>	<i>Fevzi Şanverdi</i>	<i>Serkan Topal</i>
Bingöl	Hatay	Hatay
Üye	Üye	Üye
<i>Azmi Ekinci</i>	<i>Ravza Kavakcı Kan</i>	<i>Oğuz Kaan Salıcı</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Recep Şeker</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>	<i>Osman Aşkın Bak</i>
Karaman	Mardin	Rize
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	
<i>Hasan Karal</i>	<i>Halil Özcan</i>	
Rize	Şanlıurfa	
	(Bu raporun özel sözcüsü)	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE BİRLEŞMİŞ MİLLETLER İNSANİ İŞLER EŞGÜDÜM OFİSİ ARASINDA TÜRKİYEDE BİR ÜLKE OFİSİ KURULMASINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 3 Ekim 2013 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi Arasında Türkiye’de Bir Ülke Ofisi Kurulmasına İlişkin Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE BİRLEŞMİŞ MİLLETLER İNSANİ İŞLER EŞGÜDÜM OFİSİ ARASINDA TÜRKİYEDE BİR ÜLKE OFİSİ KURULMASINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı V.

E. Ala

Avrupa Birliği Bakanı

M. Çavuşoğlu

Çevre ve Şehircilik Bakanı

İ. Güllüce

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

H. Yazıcı

Kültür ve Turizm Bakanı

Ö. Çelik

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı

A. Babacan

Adalet Bakanı

B. Bozdağ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

F. Işık

Dışişleri Bakanı V.

H. Yazıcı

Gençlik ve Spor Bakanı

A. Ç. Kılıç

İçişleri Bakanı

E. Ala

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

L. Elvan

Başbakan Yardımcısı

B. Atalay

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

A. İslam

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı V.

T. Yıldız

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Milli Eğitim Bakanı

N. Avcı

Sağlık Bakanı

M. Müezzinoğlu

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ve BİRLEŞMİŞ MİLLETLER İNSANİ
İŞLER EŞGÜDÜM OFİSİ arasında TÜRKİYE’DE BİR ÜLKE OFİSİ
KURULMASINA ilişkin ANLAŞMA**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi (aşağıda sırasıyla “Hükümet” ve “İİEO” olarak ve birlikte “Taraflar” olarak anılacaktır)

Aşağıdaki gibi anlaşmışlardır:

Madde 1- Ülke Ofisinin Amacı

1. İİEO Ankara’da bir İİEO Ofis Başkanı ve gerekli diğer personelden oluşacak bir Ülke Ofisi kuracaktır.
2. Ülke Ofisi, Hükümetin yazılı onayı ile Ankara dışındaki şehirlerde saha ofisleri açmak üzere yetkilendirilebilir. Bu tür saha ofisleri, Ülke Ofisi’nin birer parçası sayılacak ve işbu Anlaşmada sağlanan aynı statüden faydalanacaktır.

Madde 2- Hükmi Şahsiyet ve toplantılar

İİEO, Ülke Ofisi vasıtasıyla, hükmi şahsiyete ve aşağıdaki haklara sahip olacaktır:

- a) Sözleşme yapma;
- b) Taşınmaz ve taşınır mal iktisap etme ve elden çıkarma;
- c) Yasal işlemler başlatma.

Madde 3- Ülke Ofisi mahallinin dokunulmazlığı

1. Hükümet, İİEO kontrol ve hakimiyetinde olacak Ülke Ofisi mahallinin dokunulmazlığını kabul eder.
2. İİEO Ülke Ofisi mahallinin herhangi bir Türkiye kanunu uyarınca tutuklamadan kaçan veya Hükümet tarafından başka bir ülkeye iadesi istenen ya da dava veya hukuki işlem yerine getirmekten kaçınmaya çalışan kişilerin sığınağı olarak kullanılmasını engelleyecektir.

Madde 4- Ülke Ofisinin Korunması

Hükümet, Ülke Ofisinin her türlü işgal veya hasardan korunması ve huzurunu ve saygınlığını bozacak eylemlerden korunması için uygun tüm önlemleri alacaktır.

Madde 5 – İİEO’nun Mülkiyeti ve Vergilendirme

1. İİEO, mülkleri ve varlıkları, nerede bulunuyor ve kimin elinde tutuluyor olursa olsun, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri açıkça dokunulmazlığını kaldırmadığı sürece her türlü yasal işlemden bağıstır. Ancak yasal işlemlerden feragat, icra işlemleri bakımından feragat anlamına gelmeyecektir.
2. İİEO mülk ve varlıkları, nerede bulunuyor ve kimin elinde tutuluyor olursa olsun, icrai, idari, adli veya mevzuata ilişkin arama, talep, haciz, kamulaştırma veya diğher her tür müdahaleden bağıstır.
3. İİEO arşivi ve genel olarak İİEO'ya ait olan veya İİEO tarafından tutulan tüm belgeler, hangi biçimde olursa olsun, bulunduğu yerde dokunulmaz olacaktır.
4. İİEO ve varlıkları, geliri ve diğher mülkleri, aşağıdakilerden muaf olacaktır:
 - a) her türlü doğrudan vergilendirme, katma değher vergisi ve istihlak vergileri. Ancak İİEO, kamu altyapı hizmetlerinin giderleri niteliğindeki vergilerden muafiyet talep etmeyecektir;
 - b) İİEO tarafından resmi kullanım için ithal veya ihraç edilen eşyalara ilişkin gümrük vergileri ve ithalat ve ihracat yasakları. Şu kadar ki, bu muafiyet kapsamında ithal edilen eşyalar, Hükümet ile kararlaştırılan koşullar haricinde, Türkiye’de satılmayacaktır;
 - c) yayınlar, durağan ve hareketli resimler, videolar, filmler ve ses kayıtlarının ithalat ve ihracına ilişkin gümrük vergileri, yasaklama ve kısıtlamalar.
5. İİEO resmi kullanım için önemli satın almalar yaparken, söz konusu vergilerin uygulandığı veya uygulanabildiğı malın kullanımı için ödenecek fiyatın bir parçasını oluşturan taşınır ve taşınmaz mallar üzerindeki vergilerden genel kural olarak muafiyet iddiasında bulunmayacaktır. Taraflar, mümkün olan her durumda, vergi miktarının iadesi için uygun idari düzenlemeleri yapacaklardır.

Madde 6 – Mali Kolaylıklar

Herhangi bir mali denetim, düzenleme veya moratoryuma tabi olmaksızın, İİEO:

- a) fon, altın veya dilediğı dövizi bulundurabilir ve dilediğı para biriminde döviz hesapları işletebilir;
- b) bir ülkeden bir başka ülkeye veya Türkiye içinde fon, menkul kıymet, altın veya döviz transfer edebilir ve elinde bulunan dövizi başka bir paraya çevirebilir;
- c) İİEO bu Madde kapsamındaki haklarını kullanırken, Hükümet tarafından yapılan, İİEO’nun menfaatlerine zarar vermeden her türlü beyanata gerekli dikkati gösterecektir.

Madde 7 – Haberleşme ve Yurda Dönüş Olanakları

İİEO resmi iletişimlerinde, posta, kablo, telgraf, teleks, radyogram, telefoto, telefon ve diğer iletişimlere ilişkin öncelikler, oranlar ve vergiler ile basın ve radyoya verilen bilgilere ilişkin baskı oranları bakımından Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından, diğer uluslararası örgüt veya hükümetler ile bu hükümetlerin diplomatik misyonlarına sağlananlarla aynı olanaklardan faydalanacaktır.

Buna ek olarak:

a) İİEO'nun resmi yazışma ve diğer resmi iletişimlerine ve İİEO'ya veya İİEO'nun herhangi bir memuruna gönderilmiş yazışma veya diğer iletişimlere sansür uygulanmayacaktır. Bu muafiyet, burada sayılanlarla sınırlı olmaksızın, yayın, durağan ve hareketli resimler, video, film ve ses kayıtları için de geçerli olacaktır.

b) İİEO, kod kullanma ve alma ve diğer resmi iletişimleri kurye vasıtasıyla veya mühürlü torbalar içinde gönderme hakkına sahip olacak ve diplomatik kurye ve torbalara verilen imtiyazlar ve muafiyetler, bunlar için de aynen geçerli olacaktır. Torbalarda, İİEO amblemi açıkça gösterilmelidir ve sadece resmi kullanıma özel belge veya eşyalar bulunabilir. Kuryeye, İİEO tarafından düzenlenen bir kurye belgesi verilecektir.

Madde 8 – İİEO Memurları, İİEO Misyonlarının Üyeleri ve Ülke Ofisine Resmi Görevle Davet Edilen Kişiler

1. Ülke Ofisindeki Memurlar, Türkiye'de aşağıdaki ayrıcalık, muafiyet ve olanaklardan faydalanacaktır:

a) Resmi kapasite ile söyledikleri veya yazdıkları tüm sözler ve yaptıkları tüm eylemler nedeniyle yasal işlemlerden muafiyet.

b) İİEO tarafından ödenen maaş ve ücretler üzerindeki her türlü doğrudan vergiden muafiyet.

c) Türk uyruklu olmayan memurlar için, Türkiye dışındaki kaynaklardan elde ettikleri gelirler üzerindeki her türlü doğrudan vergilendirmeden muafiyet;

d) Türkiye'de daimi olarak ikamet etmemeleri kaydıyla, eşleri ve bakmakla yükümlü oldukları akrabalarıyla birlikte göçmenlik kısıtlamaları ve yabancı tescilinden muafiyet;

e) Döviz hesabı açmak dahil olmak üzere, Türkiye'de diğer diplomatik misyonlara tanınan aynı döviz olanaklarından faydalanmak;

f) Türk vatandaşı olmamaları veya Türkiye'de daimi olarak ikamet etmemeleri kaydıyla, eşleri ve bakmakla yükümlü oldukları akrabalarıyla birlikte, kriz zamanlarında diplomatik elçilerle aynı koruma ve yurda dönüş olanaklarından faydalanmak;

g) Türk vatandaşı olmamaları veya Türkiye’de daimi olarak ikamet etmemeleri kaydıyla, aşağıdakilere ilişkin KDV, istihlak ve gümrük vergileri ile ithalat kısıtlama ve yasaklarından muafiyet:

i) İlk altı aylık ikamet döneminde Türkiye’ye ithal edilen mobilya, ev eşyası ve kişisel eşyalar ve görev süresinin sonunda, Türkiye’de gümrük vergisinden muaf olmak kaydıyla bu eşyaları tekrar geri ihraç etmek hakkı. Söz konusu eşyalar, gümrük ve diğer ilgili vergileri ödenmedikçe yerel piyasada satışa sunulamazlar. Hükümet, İİEO tarafından resmi olarak teyit edilen ve desteklenen, altı aylık sürenin uzatılmasına veya bu süreden muafiyete ilişkin her türlü talebi usulünce değerlendirecektir.

ii) Hükümetin geçerli düzenlemeleri uyarınca, bir defada yalnız bir motorlu taşıt. İthal tarihinde 3 yıldan genç motorlu taşıtlar ithal edildikten 2 yıl sonra satılabilirler. İthal tarihinde 3 yıldan yaşlı motorlu taşıtlar ithal edildikten sonra, Türkiye’deki ilgili yönetmeliğe bağlı olarak, ayrıcalıksız kişilere satılamazlar.

h) Türk vatandaşı olmamaları veya Türkiye’de daimi olarak ikamet etmemeleri kaydıyla, taşıt vergileri ve ilgili vergilerden muafiyet;

i) Türkiye’deki görevlerinin bitiminden sonra, motorlu taşıtlar dahil olmak üzere, mobilya ve eşyalarını vergisiz ihraç etme hakkından faydalanmak;

2. Ofise atanan memurların isimleri, Birleşmiş Milletlerin Ayrıcalıklar ve Muafiyetler Sözleşmesi 17. Maddesi’nde öngörüldüğü üzere, ilgili mercilere düzenli olarak bildirilecektir.

3. Hükümet, Ülke Ofisinde görevlendirilen, İİEO’nun uluslararası sivil servis yapısında Genel Direktör tarafından belirlenen P-5 ve üzeri dereceye sahip İİEO Temsilcisi ve üst düzey memurlarına diplomatik ayrıcalık ve muafiyetler tanıyacaktır. İİEO Temsilcisi ve yokluğunda Yardımcısı Türkiye Cumhuriyeti tarafından akredite edilmiş Uluslararası Örgüt Başkanı statüsüne sahip olacaktır. Bu statü, Türk uyruklulara veya Türkiye’de daimi olarak ikamet edenlere verilemez. Bu nedenle, Ülke Ofisinin İİEO Temsilcisi ve üst düzey memurları, Dışişleri Bakanlığı tarafından, uygun diplomatik kategorilere konulacak ve tanınan muafiyetlerden faydalanacaktır.

4. İİEO’nun tüm memurlarına işbu anlaşmada belirtilen ayrıcalık ve muafiyetlerden faydalanan İİEO memurları olduklarını gösteren özel kimlik kartı verilecektir.

5. İİEO memurları haricinde İİEO misyonlarının üyeleri olan veya İİEO tarafından resmi işler için Ülke Ofisine davet edilen kişiler, (g), (h) ve (i) fıkraları hariç olmak üzere 1. bentte belirtilen ayrıcalık ve muafiyetlere sahip olacaklardır.

6. Bu Maddede tanınan ayrıcalık ve muafiyetler İİEO menfaatleri doğrultusunda verilmiş olup, kişilerin şahsi menfaatleri için değildir. Genel Direktör, muafiyetin, adalet sürecini engelleyeceği ve İİEO’nun menfaatlerine hâle gelmeksizin bundan feragat edilebileceği fikrindeyse herhangi bir memurun muafiyetinden feragat edebilir. İİEO ve memurları, adaletin doğru uygulanması, polis mevzuatına uyulmasının sağlanması ve işbu Anlaşma ile verilen ayrıcalık ve muafiyetlerle ilgili her türlü suistimali önlemek için ilgili Türk mercileriyle her zaman işbirliği yapacaktır.

Madde 9 - Uyuşmazlıkların Halli

İİEO ve Hükümet arasında işbu Anlaşmanın ya da ek anlaşmaların yorumlanması veya uygulanmasından ya da Ülke Ofisini etkileyen herhangi bir sorundan veya İİEO ve Hükümet arasındaki ilişkiden kaynaklanan tüm anlaşmazlıklar müzakere yoluyla çözülecektir. Söz konusu müzakereler uyuşmazlığın hızlı bir şekilde çözülmesi amacıyla iyi niyet içerisinde yürütülecek ve taraflar, çözüm bulunana kadar, İİEO'nun Ülke Ofisinde, sorumluluklarını eksiksiz ve etkin bir şekilde yerine getirebilmesi ve amaçlarını gerçekleştirebilmesi için işbu Anlaşmanın esas amacı doğrultusunda Ülke Ofisinin doğru işletilmesi için gerekli olabilecek her türlü geçici tedbiri alacaklardır.

Madde 10 – Nihai hükümler

1. İşbu Anlaşma Türkiye Cumhuriyeti Birleşmiş Milletlere, yürürlüğe giriş için gerekli tüm iç usullerin tamamlandığına dair yazılı bildirim yaptığı tarihte yürürlüğe girecektir.
2. İşbu Anlaşma 3 yıl süreyle yürürlükte kalacaktır ve Taraflardan biri işbu Anlaşmayı feshetme niyetini, sona erme tarihinden 6 ay önce diplomatik kanallar vasıtasıyla yazılı olarak diğerine bildirmediği takdirde birer yıllık sürelerle otomatik olarak uzayacaktır.
3. İşbu Anlaşma Tarafların yazılı mutabakatı ile revize edilebilir. Tarafların karşılıklı olarak kabul edecekleri her türlü düzeltme işbu Maddenin (a) bendinde belirtilen usule göre yürürlüğe girecektir.
4. İşbu Anlaşma Fesih durumunda ve gerekirse Ülke Ofisi'nin usulünce kapatılmasına, fonların transferine ve Ofis mülk ve varlıklarının elden çıkarılmasına olanak vermek için yürürlükte kalacaktır.

TEYİDEN, işbu Anlaşma 3 Ekim 2013 tarihinde Ankara'da düzenlenmiş ve imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına

Erdoğan İşcan
Büyükelçi
Genel Müdür
Çok Taraflı Siyasi İşler
Dışişleri Bakanlığı

(İmza)

İİEO Adına

John Ging
Operasyonlar Direktörü
Eşgüdüm ve Müdahale
Bölümü
İnsani İşler Eşgüdüm
Ofisi

(İmza)

